

Slovenska goriška odbojkarja Matej Černic in Loris Manià za Italijo na olimpijskih kvalifikacijah v Catanii

28

»Zaščitni zakon je prazna škatla, polnili jo bodo manjšinci«

11

Mestni redarji v Trstu sinoči našli pred dnevi izginulega aligatorja

8

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGULJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

NEDELJA, 25. NOVEMBRA 2007

št. 279 (19.062) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

Postojna plačana v gotovini

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 771124 666007

Trst se nima česa bati

SANDOR TENCE

S sprejetjem zakona za zaščito furlanščine je koalicija Riccarda Illyja izpolnila eno svojih pomembnih predvolilnih obvez. Pred nekaj tedni je deželni svet odobril zakon za Slovence, iz seznama manjka sedaj še zaščita nemške skupnosti, ki pa bo žal težko zagledala luč pred spomladanskimi volitvami.

Spetkovim zakonom je Dežela priznala, da je furlanščina jezik retoromanskega izvora in ne narečna govorica, kot zaničevalno meni marsikdo. Jezik, ki ga v Furlaniji-Juljski krajini govorijo največ ljudi, bo končno preskočil tudi prag javne šole. Skratka, Furlanom je bila priznana dostojanstvo, ki si ga zaslužijo.

Priprave na zakon so spremljale precej glasne polemike, ki so se s časom polegale, niso pa utihnile. O desnici in njenih predsodkih od narodnih in jezikovnih manjšin nima sploh smisla razpravljati, za nas bolj kočljiva pa so odklonilna stališča do zakona za Furlane, ki so doma v nekaterih krogih leve sredine. Gre v bistvu za stališča, precej podobna tistim, ki so prišla do izraza tudi pri prvi parlamentarni oceni novega deželnega statuta.

Proti priznanju pravic Furlanom je bil glasen zlasti Trst oziroma nekateri tržaški krogi. Tudi tukaj je bilo nasprotovanje prečno, saj so se proti zakonu opredelili tudi nekateri v levi sredini. Za največji spodrsrljaj pa je poskrbel tržaški občinski svet, ki je z izjemo dveh predstavnikov SKP ožigosal zakon za furlanski jezik in se s tem pravzaprav osmešil.

KABUL - V novem samomorilskem atentatu devet mrtvih

Italijanski vojak ubit v Afganistanu

Med smrtnimi žrtvami štirje otroci - Polemike v Italiji

IZOBRAŽEVANJE - Evropski projekt Sapeva

Pravila podjetništva

Včeraj predavanje o izdelavi poslovnega načrta, 15. decembra še delavnica o upravljanju podjetja

Predavateljica in
slušačji na
včerajšnjem
srečanju v
Narodnem domu

KROMA

TRST - V sklopu projekta Sapeva je potekala včeraj v Narodnem domu delavnica, ki sta jo priredila konzorcij Sloviki in Slovenska kulturno gospodarska zveza.

Marina Letonja z Visoke šole za podjetništvo v Piranu je mladim udeležencem predavala o generiranju idej in izdelavi poslovnega načrta. Program projekta Sapeva se

bo zaključil v soboto, 15. decembra z delavnico v Gorici, ko bo govor o ustanavljanju in upravljanju podjetij.

Na 4. strani

RIM - Italijanska mirovna misija v Afganistanu je spet terjala žrtve, v samomorilskem atentatu je izgubil življenje 35-letni vojak, trije drugi so bili ranjeni. Do atentata je prišlo med slovesnostjo od odprtju mostu, okrog 15-20 kilometrov od Kabula. V eksploziji je umrlo še devet civilistov, med katerimi so bili štirje otroci. Ob izrazih sožalja in ganjenosti družinam umrlega in treh ranjenecv pa so v Italiji izbruhnile tudi običajne polemike, tudi v sami levi sredini, nekateri zahtevajo takojšen odpoklic italijanske misije v domovino. Predsednik vlade Prodi pa je jasno pribral, da misija ni pod vprašajem.

Na 2. strani

V gledališču Miela
okrogla miza
o Ediju Šelhausu

Na 5. strani

Danes slovesnost
ob obletnici
spomenika padlim
NOB v Šempolaju

Na 4. strani

Omar Greco
koordinator
Demokratske stranke
na Goriškem

Na 11. strani

Romoli potrjuje
obvezo o uresničitvi
jasli in dograditvi šole
Oton Župančič

Na 12. strani

TRST - Manjšina SKGZ o novem statutu FJK

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza negativno ocenjuje dogajanja v poslanski komisiji o novem statutu Furlanije-Juljske krajine. Krovna organizacija meni, da je predlog statuta (odobril ga je deželni svet) dober in da bi moral biti izhodišče za tvorno parlamentarno soočenje. Štirjezični napis Dežele, ki ga nekateri v Rimu želijo enostavno črtati, ima simbolično, a obenem tudi vsebinsko-politični pomen.

Na 3. strani

GOSTILNA
VALERIA
od leta 1904
odprti vsak dan
Dunajska cesta 52 • 34151 Opčine
tel. 040 211 204

**TRŽAŠKA
KMETIJSKA ZADRUGA**
Industrijska cona TS, ul. Travniki, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli
KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji,
"spaccalegna"- cepilci, traktorji FERRARI)
**OB NAKUPU NOVIH MOTORNIH
ŽAG JONSERED IN ALPINA
ODVZEM STARIH ZA ODPAD
KOMPOSTER za iztrebitev
organskih odpadkov**
**Ekstra-deviško olivno olje
Sadne sadike
Vse za kmetijstvo
in enologijo
Semena
Sadike in cvetje**
BUKOVA DRVA ZA KURJAVO po ugodni ceni

SKGZ slovenska kulturno
gospodarska zveza
vabi na posvet
**Manjšini
po Schengenu**
v soboto,
1. decembra 2007 ob 9.30
v kulturnem domu v trstu
PROJEKT FINANCIRAN IZ PROGRAMA POBUDE SKUPNOSTI
INTERREG III A ITALIA-SLOVENIJA 2000-2006

-26 dni

KABUL - V novem krvavem atentatu

Tudi italijanski vojak med številnimi žrtvami

Življenje izgubilo devet civilistov, med njimi so bili tudi otroci - Atentat med otvarjanjem mosta

RIM - Ministrski predsednik Romano Prodi je včeraj poudaril, da se kljub novi tragediji, ki je terjala smrt italijanskega vojaka, člana mirovne misije, ne bodo umaknili iz Afganistana. Smrt marešala Danjeleja Paladinija je spremljalo splošno obžalovanje, a tudi polemike, ki običajno spremljajo takšne dogodke.

Vsi, začenši s predsednikom države Giorgiom Napolitanom (izrazil je »ganjenost ob nedolžnih žrtvah slepega in nečloveškega nasilja«) ter predsednikom poslanske zbornice in senata so izražali solidarnost in sožalje svojcem v atentatu umorjenega vojaka. A medtem ko tako imenovana radikalna levica pravi, da bi morali ponovno razmisliti o misiji, ki ni več »mirovna«, temveč »vojna«, kot je menila Elettra Deiana (-Skp), v desni sredini vabijo večino, naj tragedije ne instrumentalizira z zahtevami po umiku. Predsednik poslanske zbornice Bertinotti je izrazil stališče, da »politični razmislek« zaenkrat odloži, vendar do njega mora priti.

Do delitve pa ni prišlo samo med obema taboroma, temveč tudi znotraj leve sredine: Skp, zeleni in Sik hočejo, da se vojaki takoj vrnejo v domovino, Demokratska stranka, socialisti in Udeur pa zagovarjajo stališče, da morajo ostati v Kabulu, češ da Italija tam dela za mir, kot trdi obrambni minister Arturo Parisi. da misija ni pod vprašajem. Polemika se verjetno ne bo kmalu utišala, vendar je premier Romano Prodi takoj jasno povedal, da umika ne bo.

Novo žrtev med italijanskimi vojaki je povzročil samomorilski atentat, med otvarjanjem mosta okrog 15 20 kilometrov od Kabula. Italijanski vojaki, ki so bili zadolženi za varnost, so opazili sumljivega, zdelo se jim je, da pod neobičajno velikim suknjičem nekaj skriva. Ustavili so ga, vendar mu je uspelo, da se je razstrelil. Verjetno bi bilo žrtev še veliko več, če bi se prebil skozi varnostni kordon.

V eksploziji je izgubil življenje 35-letni Daniele Paladini, ki je bil svojčas tudi na Kosovu, zapušča ženo in šestletno hčerko. Med številnimi ranjenci so tudi trije italijanski vojaki, na srečo njihovo zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče. Kot je včeraj dejal predsednik Hamid Karzai, hočejo talibani zaustaviti težavno in počasno obnovo države, saj so pred kratkim, 6. novembra, ob otvoritvi tovarne sladkorja v kraju Baghlam, 150 kilometrov severno od Kabula, povzročili pravi pokol otrok.

Italijanski vojaki in afganistanska policija na kraju včerajšnjega atentata

ANSA

HRVAŠKA - Velika predvolilna negotovost

Na današnjih parlamentarnih volitvah se obeta zelo tesen končni rezultat

ZAGREB - Pred današnjimi parlamentarnimi volitvami so nekateri hrvaški državljani v tujini volili že včeraj. Po napovedih naj bi se najprej odprlo volišče v Canberri v Avstraliji, skupaj pa bo za volitve odprtih 265 volišč v 53 državah. Skoraj polovica vseh volišč v tujini (124) je v BiH, hrvaški državljani v Sloveniji pa lahko volijo na veleposlaništvu v Ljubljani.

Na parlamentarnih volitvah bo lahko sodelovalo 405.092 hrvaških državljanov, ki nimajo prijavljenega stalnega bivališča na Hrvaškem. Na voliščih v posebni 11. volilni enoti za diasporo lahko hrvaški volilci izbirajo med 11 strankarskimi in dvema neodvisnima volilnima seznamoma.

Med njimi ni volilnega seznama ene izmed volilnih favoritk, Socialdemokratske stranke (SDP). Slednja sicer ne odreja ustavne volilne pravice hrvaškim državljanom v tujini, je pa ocenila, da lahko o izvršni in zakonodajni veji oblasti odločajo le državljani, ki plačujejo davke v hrvaški proračun.

IVO SANADER

Politični komentatorji na Hrvaškem ocenjujejo, da bodo morda ravno glasovi iz tujine odločali o tem, katera izmed dveh vodilnih strank, HDZ ali SDP, bo danes dobila večino v parlamentu in mandat za sestavo nove vlade. Zadnje predvolilne raziskave so namreč pokazale, da ima SDP med volivci na Hrvaškem le slab odstotek prednosti pred HDZ.

Predsednik hrvaške volilne komisije (DIP) Branko Hrvatini je sicer v petek povabil vse polnoletne hrvaške državljane, naj pridejo na volišča in »na ta

ZORAN MILANOVIČ

način pošljejo svoja sporočila politikom«. Za največ 160 poslanskih mest v saboru tekmuje 3585 kandidatov. V prejšnjem parlamentu je bilo poslanskih mest 152.

Največja hrvaška opozicijska Socialdemokratska stranka (SDP) predsedniškega kandidata Zorana Milanovića je v petek, zadnji dan predvolilne kampanje, objavila, da je v treh tednih kampanje porabila 19,5 milijona kun (2,6 milijona evrov), kar je za 3,8 milijona kun (525.000 evrov) več, kot so napovedali pred začetkom predvolilne kampanje. V

MEHIKA

Moški žrtve ženskega nasilja

MERIDA - V Mehiki so odprli prvo tako imenovano moško hišo, ki je namenjena moškim, ki so žrtve družinskega nasilja. Kot poroča nemška tiskovna agencija dpa, so prvo tako hišo odprli v prestolnici mehiške zvezne države Yucatan Merida. V Mehiki so v družinskem nasilju moški žrtve v treh odstotkih primerov. Do sedaj se je v moško hišo prijavilo že 100 moških, ki so žrtve družinskega nasilja s strani svojih žena in tašč, večina od njih pa zaradi tega potrebuje posebno terapijo. Moški imajo v Mehiki v družinah sicer največkrat glavno besedo, vendar pa se vse pogostejše dogaja, da se kot »glave družine« pojavljajo ženske, ki s tem želijo imeti tudi oblast v svoji družini. »Agresija te vrste je prav tako zaskrbljujoča kot v primerih, ko gre za nasilje moških nad ženskami,« je povedala Alicia Canto iz Centra za nadziranje nasilja v družinah v Meridi. (STA)

sporočilu za javnost so zapisali, da so od donatorjev prejeli 5,7 milijona kun (778.000 evrov), pri čemer niso sprejemali posamičnih donacij, višjih od pol milijona kun (68.000 evrov). Nevladni organizaciji na Hrvaškem, Državljanji organizirano spremljajo volitve (Gong) in Transparency International Hrvaška (-TIH), sta v sredo povabili vse politične stranke, naj objavijo predhodna poročila o višini in virih denarja za kampanjo ter o donatorjih. Ocenili so, da so politične stranke v prvih dveh tednih predvolilne kampanje samo za oglaševanje porabile skoraj 30 milijonov kun (štiri milijone evrov).

Predsednik vladajoče Hrvaške demokratske skupnosti (HDZ) in hrvaški premier Ivo Sanader je napovedal, da bodo stroške njegove stranke predstavili drevi ali najpozneje v ponedeljek. HDZ je nato zvečer na svoji spletni strani objavila, da je v kampanji porabila skoraj 24 milijonov kun, pravne in fizične osebe pa so ji donirale nekaj manj kot 11 milijonov kun.

RIM - Velika manifestacija po mestnih ulicah

»Dovolj z nasiljem nad ženskami«

Ministrici Turcova in Melandrijeva žrtev glasnih kontestacij, katerih tarča je bila tudi bivša ministrica Prestigiacomo

Pisana manifestacija žensk po rimskih ulicah

ANSA

RIM - Včerajšnji dan boja proti nasilju nad ženskami je obeležila velika manifestacija, ki je na rimske ulice privabila okoli sto tisoč ljudi. To je bila pisana in pomembna pobuda, ki je glasno opozorila na pojav nasilja in tudi na diskriminacijo žensk, ki je še navzoča v italijanski družbi.

Velik problem je predvsem nasilje v družinskem krogu, ki ostaja v glavnem skrito in seveda nekaznovano. »Čemu služi vladni odlok o javni varnosti in več policistov na ulicah, če so za domačimi zidovi ženske še vedno žrtve nasilja,« je bilo slišati na demonstraciji.

Na shodu ni šlo brez polemik in tudi ne brez nekaterih nepotrebnih napetosti. Nekateri udeleženci so se najprej polemično spravile nad nekatere novinarje, češ da ne smejo spremljati spreveda. Ista usoda je pozneje doletela tudi nekdanjo ministrico iz vrst Forza Italia Stefania Prestigiacomo, ki so jo hoteli celo izgna-

ti iz spreveda. Nekdanja ministrica ni klonila pritiskom in je ostala v sprevodu. Solidarnost ji je izrekla ministrica Livia Turco. Pozneje je bila sama Turcova deležna glasnih kontestacij in je morala skupaj z ministrico Giovanno Melandri zapustiti govorniški oder, kjer ni bila zaželjena.

Pisateljica in znana feministka Dacia Maraini je izrazila veliko zadovoljstvo nad demonstracijo, ki je vseskozi potekala pod dežjem. Obsodila je početje proti Prestigiacomovi in kritizirala nekatere organizatorke pobude, ki so bile mnenja, da v sprevodu ni mesta za moške. Proti nasilju se morajo boriti tako ženske, kot moški, je dejala znana pisateljica.

Vlado sta, poleg Turcove in Melandrijeve, zastopali še ministrici Rosi Bindi in Barbara Pollastrini. Napovedali sta strožje kazni za posiljevalce in tudi vladne ukrepe proti nasilju ne samo nad ženskami, temveč tudi nad otroki in mladoletniki.

DEŽELNI STATUT - Stališče Slovenske kulturno-gospodarske zveze

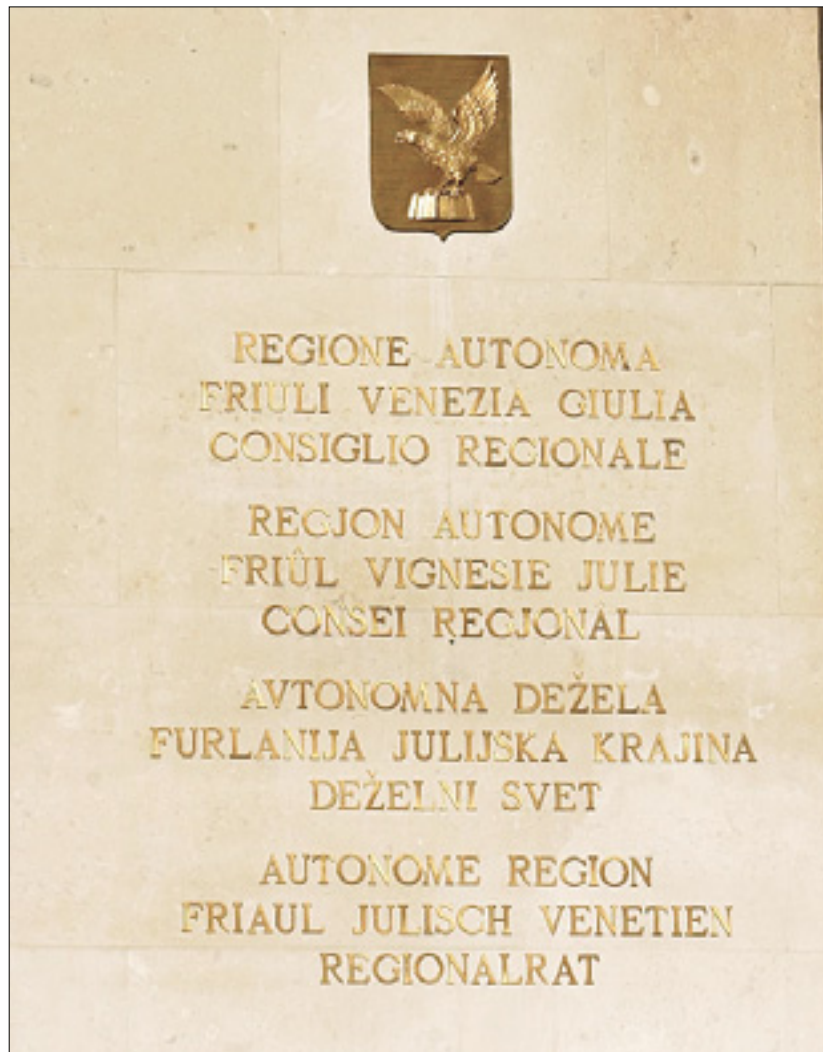
»Leva sredina ne sme obtičati v starih miselnih kalupih«

Podpora statutu, ki ga je svojčas sprejel deželni parlament

TRST - Razprava v ustavni komisiji poslanske zbornice o predlogu besedila za nov Deželni statut Furlanije Julijske-krajine kaže na nerazčiščena stališča v sami levi sredini glede nekaterih bistvenih vprašanj, ki jih predlog Deželnega statuta FJK objektivno odpira, meni Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Najpomembnejše dileme so suverenost in vloga države kot nacionalne (v tem primeru italijanske) države na celotnem teritoriju in odnosi med centralno državo in ostalimi upravnimi telesi, v tem primeru z deželami, ki imajo zakonodajno funkcijo. Nato še dilema, do kolikšne mere naj imajo dežele svojo avtonomijo (npr. v zunanji politiki, pri spreminjanju ustavnih zakonov itd.) in katere so izključne pristojnosti centralne države. V ozadju je končno tudi dilema med centralistično pojmovano državo in federalističnim modelom, ki ga v določenih točkah predlog deželnega statuta FJK uvaja.

V tem okviru po mnenju SKGZ izstopa identitetno vprašanje posameznih dežel in krajev. Gre za problem, če so lahko jezikovne, etnične in narodne skupnosti sooblikovalec identitete nekega prostora, kot je dežela, ali pa lahko nastopajo le v podrejeni vlogi v odnosu do osrednje, to je večinske in torej italijanske identitete. V tej interpretaciji neitalijanske skupnosti ne sooblikujejo podobe nekega prostora, ampak predstavljajo le posebnost omenjenega kraja, v čemer je bistvena razlika.

Predlog leve sredine v deželnem svetu FJK je s štirijezično denominacijo Dežele uveljavil načelo, da je pluralnost enakovreden identitetni faktor, piše v stališču krovne organizacije. V ustavni komisiji pa se je uveljavila prečna (v smislu leve in desnice, DS,SKP,AN itd.) trditev, da prisotnost manjšin ne more biti primaren sooblikovalec identitete, ki ostaja v svoji osnovi italijanska. Ni slučajno, da je v stališčih poslancev in samega predsednika Violanteja izraže-

na teza, da imata Južna Tirolska in Dežela Aosta svoj posebni pravni in identitetni status na osnovi mednarodnih sporazumov, poseben statut pa je Deželi FJK dodelila sama Italija.

Glede na omenjene teze, pravijo pri SKGZ, pa ne moremo mimo zgodovinskega dejstva, da so Slovenci v Trstu in Gorici doživeli svoj narodni preporod in se uveljavili na jezikovnem, kulturnem, gospodarskem in političnem področju še pred prihodom Italije na območju, ki ga da-

nes pokriva Julijska krajina. Zgodovinski dogodki pa so predhodno priložili slovenski živeli v današnji videmski pokrajini Italiji, ki je preprečevala tamkajšnji narodni preporod Slovencev, kar pričajo spisi in politično delo msgr.Ivana Trinka in drugih beneških intelektualcev.

Zgodovinske spremembe so torej premikale meje, danes pa smo Slovenci v Italiji del narodne skupnosti, ki ima v Sloveniji svojo matično državo. Po narodnosti, jeziku in kulturi smo torej Slovenci, po državljan-

stvu pa Italijani. Zgodovinsko nesporno pa je, da smo Slovenci, ki danes prebivamo v FJK, v dveh stoletjih sooblikovali kulturno, gospodarsko in politično identiteto Furlanije Julijske krajine. Omenjeno področje ni bilo nikoli jezikovno, kulturno in etnično "čisto", ampak je bilo pluralno in multikulturno. Kot takega ga je Italija sprejela tudi po drugi svetovni vojni in z Londonskim memorandumom. Skratka, slovenska prisotnost ni posebnost, ampak je zgodovinska sooblikovalka identitete celotnega prostora dežele FJK.

Predlog novega deželnega statuta sprejema kot enakovredne soprotagoniste deželne podobe tudi Furlane in Nemce. Objektivno gre za različni prisotnosti od slovenske. Novi evropski združevalni procesi, ki niso zgolj ekonomski, ampak tudi kulturni in politični, pa vendarle utemeljujejo odpiranje klasične nacionalne države, njene kulture in politike posameznikom in skupnostim, ki utemeljujejo svoje razlike v smislu obogatitve določenega prostora. Tako jih novi Statut FJK tudi dojema, kot dojemajo svojo geografsko posebnost na tromeji v potrebi po novi in dodatni avtonomiji, ki pa nikakor ne izpodbi-ja kakih nacionalnih interesov.

Statut ne predlaga "apolidno" (Menia) deželo, ampak nov deželni model, ki osvaja pluralnost in dodatno avtonomijo kot novo vrednost. Da je to tako, dokazujejo rezultati FJK na gospodarskem, kulturnem, znanstvenem in drugih področjih ter, predvsem, v povsem novih odnosih s Slovenijo in Avstrijo, ki sta, ne pozabimo, del Evropske unije, evroobmočja in Schengena.

Zato je predlog novega Statuta FJK po mnenju SKGZ izrazito inovativno besedilo, ki ga morajo stranke ter poslanci in senatorji v Rimu dobro premisliti, preden se o njem izrečejo. To velja toliko bolj za reformistične stranke, ki ne morejo obtičati pred novimi izzivi v starih miselnih kalupih in mišljenju.

DEŽELA

Popolna zmeda v desni sredini

VIDEM - Po pravem kaosu, ki je zavladal v videmskem pokrajinskem svet in po sklepu Edija Snaidera, da ne kandidira, je v deželni desni sredini, tako kot v državni, zavladala popolna zmeda. Ustvarilo se je vzdušje »vsi proti vsem«, ki zna močno prejudicirati rezultate spomladanskih deželnih in upravnih volitev.

Najbolj razburljivo je na videmski Pokrajini. Predsednik Marzio Strassoldo je najprej odstopil, potem pa odstop preklical, za kar si je nakopal nezaupnico leve in desne sredine. Slednja pa se je razbila, saj nekateri pokrajinski svetniki UDC in Forza Italia nočejo odstaviti predsednika in se raje pripravijo med sabo. Prava politična farsa, kot je dogajanja nazorno označil senator Nacionalnega zaveznitva Giovanni Collino, ki sicer še vedno upa, da bodo Strassolda odstavili in takoj razpisali predčasne volitve.

Težki časi se za desno sredino obetajo tudi za deželne volitve. Snaidero ne bo kandidiral, njegov umik pa je povzročil politični prepir med zavezniki, če se o zaveznikih lahko sploh še govori. Medtem ko Forza Italia vztraja pri predsedniški kandidaturi Renza Tonda, je Finijeva stranka mnenja, da zahteva situacija trezno razmišljanje. Podobno razmišljajo tudi v Sredinski uniji-UDC v sozvočju z novim dialogom med Guanfrancom Finijem in Pier Ferdinandom Casinijem.

Ostaja Severna liga, ki vse bolj razmišlja o samostojni predsedniški kandidaturi. Nesoglasja na deželni ravni so nekoč reševali v Rimu, tokrat pa (nekdanji) Dom svoboščin ne more računati na podporo iz glavnega mesta...

VIDEM - Fotografska monografija z lepotami dežele FJK

Pot v deželo zlata

Pet pisateljev z besedo »ilustriralo« posnetke Luigija Vitaleja - Izstopata kraška ohcet in Nora Gregor

Z desne Heinichen, Kitzmüller, Maurensig in Sgorlon

FOTO ID

VIDEM - V prvi vrsti so sedeli Carlo Sgorlon, Paolo Maurensig, Hans Kitzmüller, Veit Heinichen in Tullio Avoledo, književniki z zvanečimi imeni iz FJK, ki so z izbrano besedo »ilustrirali« avtorske posnetke Luigija Vitaleja v fotografski monografiji z naslovom »Friuli Venezia Giulia. Viaggio nella terra dell'oro« (Furlanija-Julijska krajina. Potovanje v deželo zlata).

Krstna predstavitev z udeležbo petih pisateljev in fotografa je v četrtek potekala na sedežu industrijcev v Vidmu. V imenu gostiteljev je dobrodoščilo izrekla Elda Felluga, predsednica gibanja za vinski turizem iz dežele FJK, ki je prevzelo vlogo pokrovitelja pri izvedbi pravega založniškega podviga, saj gre za knjigo zavidljive vsebinske in oblikovne iz-

delanosti. Pisana je na kožo promociji dežele zunaj njenih meja, zato jo je finančno omogočilo deželno odbornišvo za produktivne dejavnosti Enrica Bertossija. Knjiga je plod dveletnega dela odličnega fotografa iz Turina Luigija Vitaleja, ki je po deželi prevozil 40 tisoč kilometrov, da jo je intimneje spoznal in jo nato začel »shranjevati« v svojo kame-ro. V njej je našla mesto tudi kraška ohcet, pa še goriška igralka Nora Gregor - Kinoatlejevo odkritje - ob Tini Modotti, Pier Paulu Pasoliniju in Primu Carneri, ki jim monografija priznava mesto najbolj reprezentativnih osebnosti iz FJK. O ambicijah knjige priča tudi okoliščina, da »govori« kar štiri jezike, italijanskega, angleškega, nemškega in kitajskega. (ide)

SLOV.I.K.

Vljudno vas vabimo na

RAZGOVOR O EVROPI

RAZVOJ SLOVENIJE OD KONCA DRUGE SVETOVNE VOJNE DO PREDSEDOVANJA EVROPSKI UNIJI

Milan Kučan in Mitja Volčič

Javno srečanje

Petek, 30. novembra 2007, ob 18.00

Kulturni dom Gorica

● ● ● Vstop prost

IZOBRAŽEVANJE - Delavnica v sklopu projekta Sapeva

Poslovni načrt temelji na idejah in sposobnostih podjetnika

Predavanje Marine Letonja priredila SKGZ in Slovik - Kmalu zaključek projekta

Narodni dom je včeraj gostil delavnico o generiranju novih idej in izdelavi poslovnega načrta, mladim slušateljem pa je govorila mag. Marina Letonja, izvedenka z bogatimi izkušnjami tako v Sloveniji kot v tujini, ki predava na Visoki šoli za podjetništvo GEA College v Piranu. Srečanje sta priredila Slovenska kulturno gospodarska zveza in Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik v okviru evropskega projekta Sapeva (študija, analiza in promocija kulturnega, zgodovinskega in jezikovnega bogastva slovenske in italijanske narodnostne skupnosti na obmejnem območju).

Včerajšnja delavnica je bila nadgradnja lanskoletnega predavanja v Piranu. Marina Letonja se je takrat s Slovikovi udeleženci pogovarjala o tem, kako uspešno konkretizirati idejo na področju podjetništva. Včeraj je temu dodala razmišljanje o poslovnem načrtu oz. o potencialni uspešnosti neke poslovne zamisli. Po splošnem uvodu je obravnavala posamezna poglavja, med katerimi so bili tudi analiza trga in konkurence, razvoj proizvoda, storitve in tehnologije, izbira poslovne lokacije, načrt nabave surovin, delov in energije, tržne strategije in načrti prodaje, organizacija podjetja in finančne projekcije.

Pomembna predpostavka za podjetnika, ki bi se rad uveljavil, je brez dvoma poznavanje trga. Na podlagi analiz, raziskovanja, stikov in izkušenj mora spoznati značilnosti specifičnega trga. O ciljnih kupcih se mora vprašati, zakaj bi kupovali njegov proizvod. Ob tem mora poznati tudi konkurenco: koliko akterjev je na trgu, kakšni so njihovi poslovni kazalci, katere so njihove prednosti in slabosti ter prodajne strategije.

S predavateljico smo se na kratko pogovorili.

Mag. Letonja, na čem temelji dober poslovní načrt?

Najprej sloni na dobri podjetniški ideji. Če je ideja dobra, če obstaja priložnost na trgu in če bo podjetnik znal lastno zamisel primerno udejanjiti, potem bo uspeh zagotovljen.

Kako ustvarimo briljantne poslovne ideje?

Načinov je ogromno. Pogosto se ideja poraja pri tem, kar počneš. Lahko pa opazuješ, kaj počneja nekdo drug in se ti utrne ideja, kako bi dejavnost izboljšal. Tu so še popolnoma nove ideje, ki izhajajo iz običaj-

Marina Letonja
pred udeleženci
včerajšnjega
predavanja

KROMA

nih problemov oz. izzivov, s katerimi se hočeš spoprijeti. Včasih pride enostavno do prebliska, ki si ga zapišeš in na njem začneš graditi načrt. Dobra zamisel je lahko sad konjička, potovanja, obiska sejma, koristnega branja ali deskanja po spletu. Obstajajo seveda tudi metode, ki lahko človeku pomagajo: nevihta možganov (t. i. Brain Storming), metode fokusnih skupin ipd.

Menite, da so slovenski podjetniki v povprečju iznajdljivi?

Izredno. Moja ocena je, da so zelo iznajdljivi. Slovenci smo podjeten narod.

Projekt Sapeva se končuje, na vrsti pa sta še dve srečanju v tem sklopu. V soboto, 1. decembra bo na vrsti posvet v Kulturnem domu v Trstu, na katerem bo pozornost namenjena slovenski skupnosti v Italiji in italijanski v Sloveniji po padcu meje. Zadnje dejanje projekta bo delavnica v Gorici: komercialist Renzo Devetak in sveto-

valec Robert Frandolič bosta v soboto, 15. decembra obravnavala praktične administrativne in pravno-fiskalne obveznosti podjetnikov. Slovik pa prireja v petek, 30. novembra zanimivo srečanje z uglednima gostoma z naslovom »Razgovor o Evropi«, ki bo v goriškem Kulturnem domu. Bivši predsednik Slovenije Milan Kučan in novinar Mitja Volčič bosta razmišljala o razvoju Slovenije od konca druge svetovne vojne do predsedovanja Evropski uniji. (af)

Na Kontovelu o Gramsciju in duhovniku Milaniju

V društveni gostilni na Kontovelu bo Edoardo Kanzian skupaj z deželno koordinacijo federacije FICC jutri ob 20. uri organiziral večer, posvečen Antoniu Gramsciju in duhovniku Lorenzu Milaniju. Kot gosta se bosta večera udeležila duhovnik Pierluigi Di Piazza iz središča »Ernesto Balducci« iz Zugliana v videmski pokrajini ter Mario Geymonat z univerze Cà Foscari iz Benetk, predviden je tudi prihod kantavtorja Germana Bonaverija. Vstop je prost.

Nagrajevanje v Miljah

V gledališču Verdi v Miljah bo jutri ob 17. uri nagrajevanje udeležencev na XLVII. izvedbi literarne nagrade »miljski lev«. V počastitev 50. obletnice smrti Umberto Sabe bo Elsa Fonda prebrala nekaj njegovih poezij, spremljal jo bo harmonikar Aleksander Ipavec.

Pesniški festival

V kavarni Tommaseo bodo jutri ob 11. uri predstavili X. mednarodni tržaški pesniški festival, ki ga prireja Clun Anthares. Program med drugim predvideva, da bo jutrišnji večer posvečen »srečanju med poezijo in mysticizmom«. V četrtek, 29. t.m. ob 18. uri bo otvoritev razstave »Substantia«, samo nagrajevanje bo v petek, 30. t.m. Nagrado »Trieste Poesia« bo letos prejel Omar Lara (Čile), nagrado »Gerald Parks« za prevode Silvio Ferrari, nagrado »pesnik za mir« pa bodo podelili Cristini Di Lagopesole.

Nastop Larsa Vogta

V gledališču Rossetti bo jutri ob 20.30 nastopil pianist Lars Vogt. Na sporedu so skladbe Mozarta, Schuberta in Brahmsa.

Zasedanje o smrtni kazni

V dvorani Bachelet (osrednje poslopje na Trgu Europa, 1. nadstropje) bo skupnost Sant'Egidio v sodelovanju z univerzitetno pastoralo jutri ob 17.30 priredilo srečanje na temo smrtné kazni. Svoje pričevanje bo podala Marietta Jaeger-Lane, predstavnica iz Montane (ZDA) pri združenju Journey of Hope, v katerem so družine, ki so bile žrtve umorov, katere so kaznovali s smrtno kaznijo.

ŠEMPOLAJ - Danes proslava ob 60. obletnici postavitve spomenika padlim v NOB

Dali so življenje za boljši jutri

Slovesnost bo v obliki pravega partizanskega mitinga, v Štalci bo na ogled razstava - Slavnostni govornik bo zgodovinar Milan Pahor

Preurejeni spomenik padlim v Šempolaju

KROMA

Danes bo v Šempolaju posebno slovesno. Domače kulturno društvo Vigred in Vsedržavno združenje partizanov Italije (devinsko-nabrežinska sekcija) prirejata proslavo ob 60. obletnici postavitve domačega spomenika padlim v NOB. Na vaškem trgu se bo okrog spomenika ob 15. uri začela proslava s tradicionalnim pogačanjem vencev.

Po pozdravnem nagovoru pokrajinskega predsednika VZPI-ANPI Giorgia Marzija bo nastopil slavnostni govornik zgodovinar Milan Pahor (napovedanega gosta predsednika Zveze borcev Slovenije Janeza Stanovnika pa ne bo zaradi zdravstvenih razlogov), ob njegovi besedi pa bo zadonela revolucionarna, borbena pesem partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič.

Sledil bo pravi partizanski miting pod večjim ogrevanim šo-

torom na dvorišču domače osnovne šole Stanka Grudna. Prireditelji so si ga zamislili kot poklon tistim, ki so darovali svojo mladost, svoja življenja za nas, za boljši jutri. Vsako nedeljo in četrtek so namreč v Šempolaju, kjer so se mudili partizani iz različnih krajev vse do konca leta 1947, prirejali partizanske mitinge, na katerih so nastopali tako otroci kot odrasli, žejni slovenskega petja in kulturnega udejstvovanja po tolikih letih prisilnega molka. Miting bo torej spet nova priložnost, da se preživeli danes srečajo, poklepetajo in morda tudi kako zapojejo.

V domači Štalci bo obenem na ogled razstava z naslovom »1920-1950« in razobešene bodo risbe šempolajskih osnovnošolcev na temo svobode. Obiskovalci si bodo na razstavi lahko zagotovili tudi žig Osvobodilne fronte slovenskega naroda za tržaško ozemlje - okrajni odbor Nabrežina. Na razstavi bodo na

ogled tudi originalni partizanski škornji gospoda Agostina Zerillija, ki jih bo nato daroval kot eksponat Bolnici Franja. Tudi prostovoljni prispevki prireditve bodo v celoti namenjeni obnovi partizanske bolnišnice, ki jo je vremenska ujma popolnoma uničila. Zanimiv je podatek, da sta se v njej zdravila dva Šempolajca, Dušan Furlan in Guido Knez.

Razstavo si bo mogoče ogledati danes po proslavi, jutri in v torek pa od 16. do 18. ure, v sredo pa od 16.30 do 20.30, ko bodo ob prisotnosti avtorja Borisa Kobala predstavili še knjigo »V ženskem pekl - Savina zgodba«, ki je izšla pri založbi ZTT. Med drugim bo od jutri dalje v sklopu razstave na ogled dvd v izvedbi gledališke skupine Metronom »Svoboda res je zlata«, lepljenka pesmi iz zbirke Slovensko pesništvo upora, ki predstavlja zgodovinsko obdobje od leta 1920 do 1945 na Primorskem. (sas)

GLEDALIŠČE MIELA - Na Dnevu Edija Šelhausa tudi okrogla miza

V objektiv je ujel tudi predsednika Pertinija

Režiserju uspelo predstaviti dogodke tako, kot jih je Šelhaus doživljal

Dan Edija Šelhausa, ki ga je v gledališču Miela v petek priredil goriški Kinoatelj, je predvideval tudi okroglo mizo z naslovom Šelhaus in bitka za Trst. Ob prisotnosti nespornih protagonistov petkovega dne, fotoreporterja Edija Šelhausa in režiserja Jurija Grudna, so na njej sodelovali še zgodovinarica Annamaria Vinci in filmski kritik Sergij Grmek Germani, moderirala pa sta organizatorja Aleš Doktorič (Kinoatelj) in Gianni Torrenti (gledališče Miela-zadruga Bonawentura). Šelhaus je bil predvsem zadovoljen, da je po tolkih letih srečal veliko prijateljev iz svojih tržaških let, obenem pa obžaloval, da jih veliko ni več med živimi: Mario Magajna, Egon Kraus, Zorka Legiša, Albin Škrk. V zvezi s slednjim je občinstvu posredoval zanimivo anekdoto: slovenski poslanec ga je namreč povabil v Rim in mu v Montecitorju organiziral srečanje s takratnim predsednikom poslanske zbornice Sandrom Pertinijem. Ko je slednji videl, da mu niso dovolili vstopiti s fotoaparatom, je takoj ukazal orožniku, naj mu ga prinese. »In tako sem lahko fotografiral tudi predsednika Pertinija, bivšega partizana, ki mi je pripovedoval o svoji konfinaciji na otoku Ponzi. Tu je bil v družbi Jožeta Srebrniča in jedel slovenska jabolka, ki so jih iz Goriških Brd pošiljali Jožetovi domači.« Šelhaus se je še enkrat zahvalil vsej ekipi, ki je sodelovala pri realizaciji dokumentarca Bil sem zraven, predvsem kontovelskemu režiserju Juriju Grudnu, in priznal, da ne bi pristal na njegovo snemanje, če mu ne bi obljubili, da bodo v Beogradu izbrskali filme, ki jih je iz Trsta pošiljal za Filmske novice. »Hotel sem jih vsaj še enkrat videti, preden se dokončno poslovim s tega sveta,« je pojasnil bistri in ironični osemminosemdesetletnik.

Nad Grudnovim filmom so bili, ob številnemu občinstvu, ki je obe petkovi projekciji nagradilo z dolgim aplavzom, vidno zadovoljni tudi udeleženci okrogle mize. Po mnenju kritika Grmka Germanija je režiserju uspelo predstaviti dogodke tako, kot jih je Šelhaus dojemal in doživljal: nobenega popuščanja cenenemu revizionizmu na eni strani, in uspešno prepletanje intimnega in javnega življenja na drugi. Na realnost gleda s čistim, vse zaobjemajočim očesom, kar je najbrž največja vrednost tega filma, zaradi česar bi bil zanimiv tudi za mednarodno publiko. Zgodovinarica Annamaria Vinci pa je obžalovala, da si ga ni ogledalo več Italijanov, ki bi skozi Šelhausovo zgodbo spoznalo »drugačnjo« zgodovino: prav gotovo nekoliko pristransko (kar je Šelhaus v filmu tudi brez strahu priznal), a podobno tisti, ki jo je doživel velik del Slovencev v Italiji. (pd)

SAPEVA 1. decembra zaključni posvet

Perspektive slovenske narodnosti skupnosti v Italiji in italijanske v Sloveniji in na Hrvaškem po Schengenu. O tem bo tekla beseda na tretjem, zaključnem posvetu projekta "SA.PE.VA. Študija, analiza, promocija kulturnega, zgodovinskega in jezikovnega bogastva slovenske in italijanske narodnosti skupnosti v obmejnem območju", ki ga sofinancira evropski program Interreg IIIA.

Zaključni posvet na temo "Manjšini po Schengenu", bo v Kulturnem domu v Trstu v soboto, 1. decembra 2007, s pričetkom ob 9.30. V prvem delu bodo uvodno spregovorili predsednik SKGZ Rudi Pavšič in predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul, predstavniki vlad Republike Italije in Republike Slovenije, predstavniki dežele FJK, Pokrajine in Občine Trst in Mestne občine Koper, predstavniki slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji ter na Hrvaškem. Drugi del pa bo namenjen poročilom predstavnikov delovnih skupin SA.PE.VA, ki bodo predstavili zaključne dokumente in sintezo projekta. Pri študijskem posvetu bodo sodelovali dijaki višjih srednjih šol obeh manjšin.

Na fotografiji z leve
Jurij Gruden, Edi
Šelhaus, Franc
Fabec in Aleš
Doktorič

KROMA

KROŽEK VIRGIL ŠČEK - Zgodovinski simpozij

Večplastno razmišljanje o slovenskem političnem nastopanju

Sodelovalo je osem predavateljev iz Trsta, Gorice, Benečije in Slovenije

Na petkovem simpoziju ob šestdesetletnici samostojnega slovenskega političnega nastopanja v sedanjih mejah republike Italije, ki ga je priredil Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček, je, kot smo že poročali včeraj, sodelovalo osem predavateljev iz Trsta, Gorice, Benečije in Slovenije.

Uvodni poseg je imela zgodovinarica Nevenka Troha iz Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani. V svojem posegu je opisala spremenjene politične razmere v Julijski krajini po koncu drugega svetovnega spopada. Takoj potem, ko je orožje utihnilo, se je namreč v naših krajih že začela kazati blokovska delitev. Ta se je tedaj zarezala tudi med Slovence in jih razdelila na tiste, ki so podpirali komunistični režim in druge, ki so bili bližji pozicijam zahodnih zaveznikov. Razkol se je pokazal kmalu po vojni, ko je del Slovencev stopil v vrste KP Julijske krajine prej in KP STO kasneje ter SIAU, drugi del pa se je samostojno oblikoval v Slovensko demokratsko zvezo.

Tržaški zgodovinar Raoul Pupo je obravnaval povojno politično delitev v Trstu. Takoj po vojni sta se v Trstu izoblikovala dva bloka, in sicer jugoslovanski in proitalijanski. Resolucija Informbiroja je levičarski blok razdelila, diferenciacija pa se je začela pojavljati tudi na proitalijanski strani, in sicer med demokracističnimi silami in skrajno desnico. Upravne volitve leta 1949 so nato nakazale pravo politično sliko v mestu.

Nina Lončar iz Maribora se je v svojem posegu osredotočila na vlogo, ki jo je odigrala SIAU, in sicer Slovansko-italijanska antifašistična unija. Po udariti gre, da sta v Trstu delovali obe komunistični partiji, in sicer jugoslovanska ter italijanska. Informbirojevski razkol je leta 1948 pravzaprav koristil proitalijanskim silam, Slovence pa je razdelil v tri politične tabore.

Goriški raziskovalec Peter Černic se je posvetil nastanku SDZ v Gorici. Poudaril je, da je bilo povojno slovensko politično delovanje v mestu pravzaprav nadaljevanje dejavnosti, ki so se začele ob nemški okupaciji mesta, ko so nove oblasti Slovence dale vsaj nekaj pravic. Dejstvo, da je del Slovencev, ki se ni prepoznaval v levičarskih vrstah, po vojni pristopil k zavezniški vojaški upravi, je bilo velikega pomena za ponoven preporek slovenstva v mestu.

Nekateri
udeleženci
posveta: z desne
Rafko Dolhar, Ivo
Jevnikar, Raoul
Pupo in Nevenka
Troha

KROMA

Ivo Jevnikar je v svojem posegu obravnaval samo dinamično političnega razkola med Slovenci na Tržaškem. V Trstu se je SDZ oblikovala počasneje kot v Gorici, pomemben doprinos k razvoju slovenskega kulturnega življenja v mestu pa so dali prav emigranti, ki so seveda bili trn v peti levičarskih sil. Jevnikar je pri tem spomnil tudi na krvav dogodek v Lanišću, v katerem je bil ranjen tudi tržaški prelat Jakob Ukmar.

Viljem Černo iz Barda v Benečiji je osvetlil nekatere vidike povojne represije slovenskega življa v Benečiji. Po koncu spopadov so se namreč nekatere italijanske odporne sile nadaljevale staro politiko zatiranja slovenskega življa, ki se je zrcalila predvsem v pritisku na slovenske duhovnike.

Erik Dolhar se je osredotočil na politično dejavnost Slovencev v Kanalski dolini, začenši seveda s časom takoj po vojni, ko je potekalo zbiranje pod-

pisov za priključitev doline k Jugoslaviji. Delovanje Slovencev se je nato okrepilo leta 1946, ko je v te kraje prišla komisija za meje. Slovenska stranka se je v teh krajih izoblikovala nekoliko kasneje kot v Trstu in Gorici, in sicer v sedemdesetih.

Gorazd Bajc iz Univerze na Primorskem je v svojem posegu obravnaval odnos centralnih slovenskih komunističnih oblasti do SDZ. Na njeno ustanovitev je partija reagirala zelo kritično, saj je trdila, da je delo teh političnih sil v interesu imperializma zahodnih zaveznikov. Slovenske in jugoslovanske tajne službe (najprej OZNA, nato UDBA) so tedaj izvajale ostro propagando, preko svojih zapornikov so nadzorovale delo političnih predstavnikov SDZ, nemalo pa je bilo tudi primerov osebnega ustrahovanja, groženj in nasilja.

Primož Sturman

Prihodnjo nedeljo v Bazovici poklon zborovodjema

V prvi polovici prejšnjega stoletja je deloval v Bazovici glasbeni in prosvetni delavec Srečko Ražem, pred njim pa njegov oče in učitelj Hrabroslav Ražem. Bila sta organista in zborovodji tako pevskega zbora Lipa v Bazovici, kot tudi številnih drugih zborov v tržaški okolici. Slovensko kulturno društvo Lipa se je želelo s primerno prireditvijo pokloniti spominu obeh, predvsem pa Srečku Ražmu, ki je velik del svojega življenja in dela posvetil prav pevskega društvu in zboru Lipa. Zaradi svojega delovanja za slovensko petje in slovenstvo nasploh je bil več let interniran v srednji Italiji. Poklon z besedo in pesmijo, ki ga bodo oblikovali člani SKD Lipa ter mešani pevski zbor in moška vokalna skupina Lipa, bo v nedeljo 2. decembra 2007 ob 17. uri v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici. Misli o pradedu bo povedal Iztok Pečar. V izvedbi mešanega pevskega zbora Lipa bo tudi prazvedba pesmi Drugačen večer, ki jo je na besedilo Aleksandra Furlana uglasbil Adi Danev. Po prireditvi bo otvoritev razstave osebnih predmetov, dokumentov in lastnoročnih zapiskov Srečka Ražma in njegovega očeta Hrabroslava, ki jih hrani Srečkova hči Marija in ki jih je posodila društvu ob tej priliki.

Tudi minister Gentiloni na zasedanju v Trstu

Zasedanja o medijih in politiki, ki ga bo 3. decembra organiziral Corecom iz FJK, se bo udeležil tudi minister za komunikacije Paolo Gentiloni. Kot je poudaril predsednik Corecoma Franco Del Campo, bodo skušali pojasniti vse tesnejše prepletanje med mediji in politiko.

Nastopil bo Blue Art Quartett

V cerkvi na Trgu Panfili bo združenje Nova Accademia v okviru X. festivala antične in komorne glasbe danes priredilo koncert, na katerem bo nastopil Blue Art Quartett. Pričetek bo ob 17. uri.

Matineje za družine

V gledališču Orazio Bobbio v Ul. Ghirlandaio se bodo danes pričele matineje za družine »Povedal ti bom pravljico« v organizaciji Contrade. Danes ob 11. uri bodo ponovili igro Rdeča kapica.

Danes boljši sejem

V Naselju sv. Sergija, na Trgu XXV Aprile, bo danes od 9. do 17. ure boljši sejem. V primeru slabega vremena bodo pobudo odložili.

Zasedanje o podjetjih

Na sedežu trgovinske zbornice se bo jutri ob 9. uri pričelo zasedanje, na katerem bo govor o družbeni odgovornosti podjetja. Zadnje predavanje bo ob 12.15, sledila bo razprava.

Predvajajo japonski film

V ljudskem domu na Pončani bodo jutri na pobudo združenja Tina Modotti - FICC predvajali japonski film Jin-Roh Uomini e lupi (Ljudje in volkovi) režiserja Hiroyukija Okiure (1998). Vstop je z izkaznico za 10 evrov, ki omogoča ogled vseh predstav do 31. decembra.

Prošnje za delovna mesta

V uradu za delo na Stopnišču dei Cappuccini bodo v ponedeljek, 26., in v torek, 27. t.m. od 9.30 do 12.30 (v ponedeljek tudi od 15.00 do 16.30) sprejemali prošnje za delovno mesto šolskega sodelavca na srednji šoli Ivana Cankarja (določen čas do 7.1.2008). Obvezo je znanje slovenskega jezika.

DRUŠTVO DRUGA MUZIKA - Ves december v pokritem šotoru pri Briščikih

Glasbeno črtovje in ritmi ne poznajo meja

Legendarni ansambli - Prihodnjo soboto slovenski reggae bend Kingston

Vlado Kreslin v družbi Malih bogov, Kingstoni, Šank rockerji, Aki Rahimovski band, legendarni Rock partyzani, Mambo kingsi, skupine Zaklonišče prepeva, Tabu, Karma, Big foot mama in Magazzino commerciale bodo ves december tudi glasbeno proslavljali padec italijansko-slovenske meje.

V pokritem šotoru pri Briščikih (postavili ga bodo na »briškovi ravni«, se pravi pri prvem križišču za Briščike, če prihajamo z Opčin), bo od 1. do 31. decembra zaživela četrta izvedba osrednjega zamejskega lahko-glasbenega dogodka, ki že dve leti zabava slovensko in italijansko mladino iz ene in druge strani meje.

Geslo prireditve, ki so si ga pri društvu Druga muzika izbrali že od vsega začetka, je bilo Glasba brez meja, kot dokaz, da notno črtovje, glasbeni žanri in ljubezen do ritma ne poznajo »pregrad in ne mej«. Ponovno izvedbo najbolj priljubljene zamejske glasbene pobude zadnjih let, bo tudi letos omogočilo sodelovanje občine Zgonik in dežele Furlanije Julijske krajine »saj so odbornik Roberto Antonaz, svetnik Igor Kocjančič in zgoniški župan Mirko Sardoč že od vsega začetka verjeli v uspeh pobude in nam veliko pomagali«, kot so poudarili prireditelji.

Novost letošnje prireditve je prav gotovo ta, da bodo ob proslavljanju padca meje s posebnim koncertom, ki bo na sporedu ravno v soboto 22. decembra, primerno nazdravili tudi novemu letu, ko bo pod ogrevanim šotorom zaživele silvestrovanje. Praznovanje najdaljše noči v letu so si prireditelji zamislili s formulo »all inclusive«, ki predvideva ob koncertu ene najbolj zabavnih slovenskih skupin, Mambo kingsov in tržaške skupine Magazzino commerciale, hrane in pijače na pretek.

Posebno poslastico pa so si pri drugi muziki zamislili za torek 25. decembra. Božič bodo pri Briščikih proslavili v družbi najznamenitejšega slovenskega popevkarja Vlada Kreslina, ki bo poskrbel za res izredno božično darilo. Z Malimi bogovi bo prvič na Primorskem predstavil najnovejšo ploščo Cesta, v katero spada tudi uspešnica Iz Goriškega v Piran. Pri nepozabnem božičnem večeru bodo sodelovali tudi člani skupine Big foot mama, ki bodo ravno tako predstavili na briškem odru zadnjo ploščo Važen da zadane.

Ker pravijo, da se dan sodi po jutru, bo že otvoritev celotnega sporeda zelo vabljiva. V soboto 1. decembra se bo občinstvu predstavil slovenski reggae band Kingston, ki je pod briškim šotorom nastopil tudi v sklopu ostalih izvedb Festivala. Njihov vrtoglavi ritem in že ponarodeli hiti Luna nad obalo, Mene luna nosi, Ko bo padal dež, Cela ulica nori, katerim sta se kasneje pridružili še pesmi Bossa noga in Non stop, bodo nadvse obetavno uvedli serijo decembrskih koncertov.

Niz večerov v znamenju ritma in zabave, ki se bo letos odvijal na tržaški strani Krasa bo tako nadomestil tudi tradicionalno sezansko Krasovanje.

V soboto 8. decembra bo na oder stopila ena najbolj priljubljenih skupin zamejske mladine, band Karma. Ob njih se bo vrnil tudi Aki Rahimovski, dolgoletni pevec in leader skupine Parni Valjak, ki nastopa zdaj v nekoliko spremenjeni postavi. Ne bo torej manjkalo romantičnih melodij, od Proklete Nedelje, Jeseni u meni, Zastave in drugih.

V soboto 22. bodo prišli v goste velenjski, legendarni Šank rockerji, ki praznujejo letos 25 let neprekinjenega nastopanja. Teden kasneje, se pravi 29. decembra pa bo Partizanski žur, namenjen vsem nostalgikom in ljubiteljem skupin Rock partyzani in Zaklonišče prepeva. Refren »Cela Slovenija je žgala rock in Tito bil je bog«, ki je v prejšnjih tednih označil tudi slovensko volilno kampanijo in postal glasbena kulisa novoizvoljenega predsednika Turka, bo tako odmeval tudi na Tržaškem. (Iga)

Na fotografiji znameniti bend Kingston, s katerim se bo prihodnjo soboto začel glasbeni december v čast bližnjega padca meje

POLITIKA - Pričakovana izvolitev

Cristiano Degano pokrajinski koordinator Demokratske stranke

Cristiano Degano je bil po pričakovanjih izvoljen za pokrajinskega koordinatorja Demokratske stranke. Na tem mestu bo ostal najbrž do februarja, ko bo stranka v skladu s statutom dobila pokrajinskega tajnika. Za predsednico pokrajinske skupščine (sestala se je včeraj popoldne) je bila izvoljena Laura Famulari, blagajnik stranke pa je občinski svetnik Luciano Kakovic.

Degana (53 let) ni treba posebej predstavljati, saj je znana osebnost v tržaškem in deželnem političnem življenju. V deželni svet je bil prvič izvoljen leta 1993 in sedanjí je torej njegov tretji zaporedni mandat v deželnem parlamentu. Svojčas je bil predsednik deželnega sveta in podpredsednik deželnega odbora.

Pokrajinska skupščina je Degana izvolila soglasno z eno samo belo glasovnico.

Cristiano Degano bo vodil tržaško Demokratsko stranko

KROMA

ZGONIK - Hvalevredna človekoljubna pobuda

Uspešna krvodajalska akcija

Pobudnika sta bila Občina Zgonik in Društvo krvodajalcev iz Trsta - Kri je darovalo dvajset občanov

V zgoniški občini se je včeraj dobro obnesla krvodajalska akcija, na katero se je odzvalo dvajset občanov, med katerimi so mnogi prvič darovali svojo kri. Pobudo sta uspešno izvedla Občina Zgonik in Društvo krvodajalcev iz Trsta v sodelovanju z društvi KD Rdeča zvezda, KRK Dom Briščiki, AŠK Kras, KD Zamejski ter Društvom slovenskih lovcev FJK »Doberdob« in občinsko ekipo civilne zaščite. Krvodajalce so sprejemali od 9. do 12. ure.

Uprava občine Zgonik se zahvaljuje vsem društvom in občanom, ki so se odzvali na solidarnostno akcijo, katere cilj je bil prav osveščati ljudi s socialnimi pobudami in človekoljubnimi nameni.

Glede na uspeh si občinska uprava, v sodelovanju z osebjem FIDAS, obeta, da bo v bodoče ponovila krvodajalsko akcijo oziroma da bodo uredili redno postojanko na občinskem teritoriju.

V kamper društva krvodajalcev se je ulegel tudi zgoniški župan Mirko Sardoč

KROMA

Bojan Pavletič jutri z novo knjigo v DSI

Bojan Pavletič, kulturnik, vzgojitelj in veteran manjšinskega športa je pri Mladiki izdal spomine iz svoje mladosti, ki jo je preživel v begunstvu v Jugoslaviji, kamor se je njegova družina leta 1929 umaknila pred fašizmom. Knjiga »Devet velikih jokov« z izvirnimi ilustracijami se pridružuje redkim pobudam ob 80-letnici primorskega eksodusa.

Zora Tavčar je v spremni besedi zapisala med drugim: »Pripoved nam razkriva Pavletiča kot bistrega opazovalca, kot intelektualca živih in širokih zanimanj, samotnega premišljevalca ter ostrega, kritičnega, a prizanesljivega tehtalca. Predvsem pa človeka, ki je znal ujeti duha svojega časa. In prijetnega, nadarjenega pripovedovalca...to Pavletičevo delo bi morali priporočiti v obvezno branje ne le v naših šolah, marveč še bolj onih v Sloveniji: bodisi zaradi narodopisne poante, posebej pa še zaradi odkrivanja vse premalo znanega (ali celo neprisotnega) delčka slovenske zgodovine: usode naših primorskih beguncev!«

Knjigo bo predstavila Marjuša Cenda na jutrišnjem večeru Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani, ulica Donizetti, 3 ob 20.30.

Na tečaju slovenskega jezika še nekaj prostih mest

Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture obvešča, da je za večerni tečaj slovenščine 1. stopnje, ki se bo pričel ta mesec, še nekaj prostih mest. Za informacije in vpisovanje se lahko obrnemo do tajništva v Ul. Valdirivo 30, II. nadstropje, tel. 040-761470, 040-366557 od 17.00 do 19.30 (v sobotah zaprto).

Predstavitev knjig Borovnica '45 in o »Titovih taboriščih«

Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK ter združenje Concordia et pax Gorica - Nova Gorica bosta v četrtek, 29. t.m. ob 16.30 v prostorih državne knjižnice na Trgu Papa Giovanni XXIII organizirali predstavitev dveh knjig. Prva nosi naslov Borovnica '45, avtor je Gianni Barral in govori o spominih italijanskega oficirja na vzhodni italijanski meji. Drugo, posvečeno »Titovim taboriščem« (»Nei campi di Tito: soldati, deportati e prigionieri di guerra italiani in Jugoslavia 1941-1952« je napisal Costantino Di Sante, spremno besedo pa Nevenka Troha. O knjigah bosta govorila avtor Di Sante in Raoul Pupo.

BOLJUNEC - Predavanje vremenoslovca Darka Bradassija

Burja dosega na pečinah nad Boljuncem rekordne hitrosti

Večer v priredbi Skupine 35-55, ki deluje v okviru SKD France Prešeren

V petek so pri SKD France Prešeren v Boljuncu gostili vremenoslovca, sicer pridobljenega vaščana, Darka Bradassija. Večer je priredila Skupina 35-55, ki deluje v okviru društva in skuša s predavanji in drugimi dejavnostmi nuditi vaščanom priložnost za srečanje in alternativo pasivnemu sedenju pred televizorjem.

Obiskovalci so bili zadovoljni nad poučnim večerom, saj so izvedeli za marsikatero skrivnost o ozračju in njegovih pojavih. Predavatelj je uvodoma predstavil deželni metereološki observatorij Osmer ter obrazložil kako in v kakšnem obsegu ta ustanova deluje, saj nadzoruje poleg cele Furlanije-Juljske krajine tudi del Veneta, Istro in zahodno polovico Slovenije. Opisal je postopke zbiranja vremenskih podatkov in instrumente, s katerimi opazujejo vremensko dogajanje.

Vsakodnevne napovedi so koristne za nas vse, še zlasti za tiste,

ki so zaradi svoje dejavnosti odvisni od vremena. Dnevno zapisovanje podatkov pa služi tudi za statistike, s pomočjo katerih se ugotavlja, kako se vreme spreminja v teku let.

Na preprost način je Bradassi predstavil vse elemente, ki krojijo vreme: temperaturo, zračni tlak, vlago, padavine, vetrove in predvsem burjo. Čeprav je ta veter značilen za celotno tržaško ozemlje, je posebno silovit v Boljuncu, zaradi moči, ki si jo nabere, ko se s kraškega roba spusti po dolini Glinščice v vas. Nad Boljuncem, na vrhu Malega Krasa, strokovnjaki že vrsto let merijo sunke burje, ki dosega tam rekordne hitrosti.

Bradassi je med predavanjem izčrpno odgovarjal na vprašanja občinstva. Po predavanju so se vsi zadržali na sproščenem klepetu s prigrizkom in se razšli z željo, da bi se kmalu spet srečali.

Vremenoslovec
Darko Bradassi
med predavanjem
v Boljuncu

KROMA

KNJIGARNA FELTRINELLI - Predstavili knjigo Marine Sbisà o oblikah komunikacije

Knjiga koristnih nasvetov za razvijanje sporazumevalne znanosti

Marina Sbisà, profesorica filozofije jezika in semiotike na Univerzi v Trstu, se vrača na knjižne police knjigarn z novo publikacijo, v kateri avtorica komunikacijo koncipira kot disciplino, ki mora biti implicitna. Knjiga z naslovom "Detto non Detto. Le forme della comunicazione implicita" je letos poleti izdala založba Laterza, knjiga pa je, kot je na uradni predstavitvi predčerašnjim dejala avtorica, namenjena širši javnosti, še posebej pa dijakom višjih srednjih šol. Na dobro obiskanem srečanju v knjigarni Feltrinelli so avtorico predstavili trije ugledni intelektualci, ki so podali svoje ocene zbornika Marine Sbisà. Carlo Penko, profesor filozofije jezika na Univerzi v Genovi, je povedal, da se knjiga deli v dva dela, in sicer v parna in neparna poglavja. Parna poglavja so po njegovih besedah sestavljena iz govora, neparna pa iz aplikacij. Govornik se je v svojem posegu osredotočil predvsem na neparna poglavja, iz katerih je razvidno, kot je dejal, da so v vsakdanjem življenju mnoga dejanja implicitna oziroma sama po sebi razumljiva, vendar so lahko opisana na enostavnejši ali pa na težji način. Za boljše razumevanje dvoumnega tolmačenja je Penko navedel primer sporne omembe islama papeža Benedikta XVI. na predavanju v Regensburgu, ko je papež s citatom o islamu nehoti sprožil skorajda globalno mednarodno diplomatsko krizo. Gre za tipičen primer slabe komunikacije, zaradi katere se je sam papež postavil na laž oz. demantiral tisto, kar so analitiki implicitno izvzeli iz njegovega govora, je še dodal Carlo Penko.

Paola Rodari, komunikologinja, se je v svojem posegu osredotočila na parna poglavja. Po njenem mnenju je nova knjiga Marine Sbisà dobra knjiga, ker združuje filozofsko dimenzijo, znanstveno transparentnost ter socialno angažiranost. Avtorica knjige se že desetletja ukvarja z iskanjem instrumentov, s katerimi se mogoče iz teksta izvzeti vse implicitne in eksplicitne pomene, je dejala govornica in ob tem dodala, da bo ta publikacija zelo koristna za dijake, ki se pri pouku pogosto srečujejo s težavami pri dojemanju oz. razumevanju določenega besedila. V šolah se namreč besedila večkrat posplošujejo, kar pa ni dobro za razumevanje bistva jezika, meni v svoji knjigi Marina Sbisà,

ki na več kot dvesto straneh ponuja koristne in zanimive nasvete, kako razviti dobro sporazumevalno znanost. Zadnji govornik večera, Alessandro Tavano, ki se ukvarja s kognitivno pragmatiko, je pohvalil sposobnost Sbisàjeve, da v zborniku vsako svojo ugotovitev pokaže in argumentira v okviru razumljivih primerov, kar publikaciji daje, kot je še ocenil Tavano, poleg znanstvenega tudi poljudni značaj.

Na petkovem srečanju je do izraza prišla ugotovitev, da je sporazumevanje zapleten in sestavljen proces, ki ga lahko bolje razumemo z usmerjanjem mladih bralcev in poslušalcev k večjemu analiziranju in argumentiranju besedil. Za tiste, ki bi se radi naučili boljšega razumevanja raznovrstnih tekstov po načelih Marine Sbisà, ki vsak test a priori razstavi in nato znova sestavi, naj povemo, da je knjiga na prodaj v različnih tržaskih knjigarnah. Cena knjige je 19 evrov. (sč)

Na sliki avtorica na predstavitvi v knjigarni Feltrinelli

KROMA

SV. IVAN - Na gledališkem vrtiljaku v Marijinem domu

Sapramiška je spet dokazala svojo veliko priljubljenost pri otrocih

Minulo nedeljo je iz Deskel prišla na obisk k tržaskim otrokom Sapramiška, priljubljena junakinja otroške igrice Svetlane Makarovič. Zgodbico o miški, ki preveč junaško ugrizne v lešnik in si s tem zlomi zobek, skoraj vsi otroci dobro poznajo, hoteli pa so si jo ogledati tudi na odru in so zato dvakrat do zadnjega kotička napolnili dvorano Marijinega doma pri Svetem Ivanu.

Tokrat ni šlo za lutkovno predstavo, pač pa za igrano. V vlogah Sapramiške, treh veveric, dveh žabic, zobozdravnika Detla ter strahcev so nastopili otroci osnovne šole iz Deskel. Društvo Mak namreč redno sodeluje s tamkajšnjo osnovno šolo, iz katere režiser Emil Aberšek zajema nadebudne mlade igralce, ki pod njegovim spretnim vodstvom stopajo v svet gledališke umetnosti. Čeprav se jim pozna, da so še nekoliko neizkušeni, pa so s pomočjo imenitnih kostumov Svetlane Žnidarčič in efektne scene, ki si jo je zamislil Emil Aberšek in jo poslikala Jana Prijatelj, ustvarili prijetno in izvirno predstavo. Glasbena kulisa Mateja Petejana, stalnega sodelavca Emila Aberška, je bila tokrat sicer manj učinkovita od že znanih (morda tudi zato ker so bili peti glasbeni prehodi preveč statični), vendar pa to ni motilo malih gledalcev, ki so štiridesetminutni predstavi sledili pozorno in zbrano.

Res je treba poudariti, da so malčki letos zelo pridni na predstavah, prav malo je takih, ki bi motili ostale gledalce. Zato lahko pričakujemo, da jih bo po naslednji predstavi, Stotisočnogi, ki bo 2. decembra, prav gotovo obiskal tudi sveti Miklavž.

Lučka Susič

Prizor iz Sapramiške, ki so jo uprizorili šolarji osnovne šole iz Deskel

KROMA

V SREDO

Vzajemnost kot nova možnost

»V času, ko javne ustanove vse bolj pešajo na področju socialnih storitev, se vzajemna pomoč in čut za soudeležnost uveljavljata v vedno novi podobi.« To je vodilna nit komaj izdane knjige »Il nuovo mutualismo - Novi mutualizem« časnikarja Lorenza Guadagnuccija in to bo tudi tema srečanja, ki bo v sredo, 28. novembra t.l. s pričetkom ob 20. uri na sedežu tržaškega krožka za Etično banko na ul. Donizetti 5. Na srečanju, ki sta ga organizirali združenje Senza Confini Brez Meja in Skupina za solidarne nakupe, bodo poleg Guadagnuccija samega nastopili tudi predstavniki nekaterih organizacij in skupin, ki se v našem mestu trudijo, da bi uveljavili nove oblike ekonomske in socialne organiziranosti.

Časnikar Guadagnucci je širše občinstvo opozoril nase s knjigo »Noi della Diaz - Mi iz šole Diaz«, v kateri opisuje dogodke v Genovi med srečanjem G8 julija 2001. Ker je bil sam žrtev nasilja, je angažiran v odboru »Verità e Giustizia per Genova - Resnica in pravica za Genova«. Drugače se pa v svojih delih posveča splošnim družbeno-političnim temam.

Tokrat avtor v svoji knjigi opisuje in utemeljuje nastanek in delovanje vseh tistih oblik spontane ljudske organiziranosti, ki se pojavlja pri nas in po svetu, da bi se civilna družba ubranila pred brezobzirnim in utesnjujočim razkrojem socialne občutljivosti, ki ga povzroča kapitalistično zasnovano hlastanje po imetju.

Organizatorji si obetajo, da bi na srečanju skupaj razmislili, s kakšnimi zakonitostmi in sredstvi nas prevladujoča konzumistično zasnovana ekonomija tepta in kaj lahko storijo posamezni občani, družine, organizirane skupine, pa tudi javne ustanove, da bi si organizirali bolj dostojno življenje.

O praktičnih izkušnjah tudi v našem mestu bodo na večeru poročali že omenjeni predstavnik organiziranih skupin, ki tu delujejo. Morda se bo po večeru, ki nudi teoretski in tudi praktični pogled na družbeno dogajanje, kdo čutil manj osamljenega in se bo pridružil tistim, ki razmišljajo in delajo za »boljši jutri«.

DANES - Ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah

V goste prihaja KD Brce iz Gabrovice z Verčevo »Veselico«

Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice bo uprizorila ljudsko komedijo »Veselica«, ki jo je po motivih igre »Šagra« Rada Pregarca napisal Sergej Verč. Na sliki celotni ansambel v sklepnem prizoru.

Danes ob 17. uri se bo ponovno dvignil zastor Prosvetnega doma na Opčinah. Tokrat bodo na odrske deske stopili člani gledališke skupine Kulturnega društva Brce iz Gabrovice pri Komnu, ki z uprizoritvijo komedije »Veselica« praznujejo svojo deseto obletnico delovanja. Skupina, ki šteje približno trideset članov, z vztrajnostjo in pridnostjo vsako sezono pripravi novo gledališko premie-

ro. Posamezne uprizoritve tako v domačem kraju pod zvezdami kot na številnih gostovanjih po širšem območju Krasi in v zamejstvu so bile že deležne najvišjih priznanj tako kritike kot mnogoštevilnih gledalcev.

Režijo »Veselice« - ljudske glasbene komedije, kot so jo sami poimenovali, je podpisal Sergej Verč, pomagala mu je Minu Kjuđer, izvirno glasbo je napisal Tom Hmeljak, igralska

ekipa pa šteje deset članov. Delo je doslej povsod poželo velik uspeh in gledalce spravilo v dobro voljo, tako da si pri kulturnem društvu Tabor nadejajo, da bo za zveste in občasne obiskovalce Prosvetnega doma nedeljsko popoldne v znamenju pristnega razvedrila, ki bo olepšalo jesenski dan.

Gostovanje je podprl Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

ODKRITJE - Našli so ga po 20 dneh

Aligator spet doma

Bil je v nekem grmu ob Rižarni, torej na kraju, od koder je izginil - Opazil ga je mestni redar

Precej nervoznega aligatorja so že sinoči domov odpeljali z avtomobilom

KROMA

Aligator vodnega cirkusa Bellucci je spet na varnem, včeraj so ga našli na parkirišču blizu Rižarne, torej prav tam, od koder je izginil. Eden od mestnih redarjev, ki je bil zadolžen za promet med včerajšnjo tekmo Triestine, je opazil sumljivo premikanje v nekem grmu. Postal je pozoren, približe pogledal in takoj poklical v centralo. Prihitieli so še drugi kolegi, gasilci, živinozdravnik. Žival je bila razmeroma mirna, verjetno tudi zaradi vremenskih pogojev, ki zanj niso najbolj ugodni, a je še sreča, da te dni ne pritiska mraz.

Nemudoma so poklicali v Treviso, kjer se trenutno nahaja cirkus. Lastniki so

bili vesti izredno veseli in so se takoj odpravili na pot v naše mesto. Potem ko ga je pregledal živinozdravnik, so dve leti starega in okrog 25 kilogramov težkega aligatorja, doma iz Mississipija naložili v avtomobil in ga odpeljali. Bil je precej nervozen, lastnico je hotel celo ugrizniti, kar se po njenih besedah ni nikoli pripetilo in kar je verjetno tudi povsem razumljivo glede na stres, ki ga je preživel.

Žival je iz cirkusa izginila 13. novembra, kar med predstavo. Kmalu so se prepričali, da ni zbežala, o čemer so pričali znaki vloma v prostor, v katerem je bila zaprta. Sumili so, da je nekdo tatvino naročil, saj je aligator, ki doseže tudi

do štiri metre, na črnem trgu vreden od pet do sedem tisoč evrov. Ker so prečesali celotno področje, je težko verjeti, da ga vse te dni ne bi nihče opazil, če bi bil kje v bližini. Zato je zelo verjetno, da je nekdo izkoristil včerajšnjo gnečo ob nogometni tekmi in se ga znebil. Morebiti ni našel kupca ali pa se je zbal, da ga odkrijejo.

Včeraj pa niso odkrili samo aligatorja, sploh prvič v Italiji so opazili izredno redko in strogo zaščiteno vrsto kačjega pastirja (Cordulegaster heros), in sicer ob potoku v gozdu Erned. Cordulegaster heros je največja vrsta kačjega pastirja v Evropi, doseže tudi do 8 cmv.

Društvo slovenskih izobražencev

prireja jutri srečanje z
Bojanom Pavletičem
ob izidu nove knjige

»Devet
velikih jokov«

Sodeluje Marija Cenda

Večer bo v Peterlinovi dvorani
v Ul. Donizetti 3 ob 20.30.

SKD TABOR
PROSVETNI DOM

danes,
25. novembra, ob 17.00 uri

R. PREGARČ - S. VERČ

VESELICA

Glasbeno ljudska komedija
v izvedbi gledališke skupine
KD Berce iz Gabrovice

Režija S. Verč

VABLJENI

Gostovanje je omogočil
Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
25. novembra 2007

KATARINA

Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.25 -
Dolžina dneva 9.07. Luna vzide ob 16.45
in zatone ob 8.38.

Jutri, PONEDELJEK,
26. novembra 2007

KONRAD

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,2 stopinje C, zračni tlak 1019 mb ustaljen, veter 7 km na uro jugovzhodnik, vlaga 68-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,6 stopinje C.
OKLICI: Andrea Hammerle in Giulia Deste, Tiberio Pontoni in Laura Veglia, Gianluca Bottai in Nataša Sponza, Paolo Sterpin in Barbara Jormani.

Lekarne

Nedelja, 25. novembra 2007
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek
Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek
Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Sonnino 4 (040 660438).

Od ponedeljka, 26. novembra,
do sobote, 1. decembra 2007
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (040390898), Oširek
Osoppo 1 (040 410515).

Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Oširek Osoppo 1, Ul.
Cavana 11.

Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 (040 302303).

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

SKD SLAVEC
Ricmanje-Log

prireja

v ricmanjski Babni hiši
v torek, 27.11.2007 ob 20.00

2. Večer spominov

Svoje izkušnje
nam bo posredoval vaščan
Pino Deponte, borec
X. LJUBLJANSKE BRIGADE.

Vljudno vabljeni

Na Opčinah
obiščite

Predbožični
likovni sejem

prodaja
darilnih izdelkov
in dražba slik
v podporo Sklada
in VZŠ Mitja Čuk

V dvorani Zadrudne kraške banke
na Opčinah do 9.12.2007
PO-PE 10-12, 15-17; ob nedeljah 10-12

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel.
040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 14.45, 17.00, 19.15, 21.30 »Michael Clayton«.

AMBASCIATORI - 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »La leggenda di Beowulf«.

ARISTON - 16.00, 20.00 »Il vento fa il suo giro«; 18.00, 22.00 »Elisabeth the golden age«; 10.30 »Dagli Appennini alle Ande«.

CINECITY - 10.50, 13.05, 15.20, 18.00 »Ratatouille«; 10.45, 12.55, 15.05, 17.20, 19.45, 22.00 »Lo spaccacuori«; 10.45, 12.55, 15.10, 17.30, 22.00 »Come tu mi vuoi«; 11.00, 12.50, 14.45, 16.35, 18.25, 20.15, 22.05 »Matrimonio alle Bahamas«; 11.00, 15.00, 17.25, 19.50, 21.15, 22.15 »La leggenda di Beowulf«; 19.50 »The Bourne ultimatum«; 10.50, 12.45, 14.40, 16.30, 18.20, 20.10, 22.05 »Lezioni di cioccolato«; 10.55, 13.05, 15.15, 17.35, 19.55, 22.00 »1408«.

EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Un'altra giovinezza«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.15, 18.45, 21.15 »Giorni e nuvole«.

FELLINI - 16.10, 22.15 »Across the Universe«; 18.20, 20.15 »I vicerè«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Lezioni di cioccolato«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 15.30 »Ratatouille«; 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Mein Fuhrer«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.00 »Delta farsa«; 17.10, 19.20, 21.30 »Instalacija ljubezni«; 21.20 »Kraljestvo«; 15.50, 17.00, 18.00 »3D manija«; 16.00, 18.40 »Petelinji zajtrk«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30 »Shrek terzo«; 16.30, 18.20, 20.15 »Ben 10«; Dvorana 2: 11.00, 14.45 »Bentornato Pinocchio«; 15.20, 17.00, 20.30 »Matrimonio alle Bahamas«; 22.20 »Lo spaccacuori«; Dvorana 3: 11.00, 14.30, 16.00, 17.30, 20.45 »Il risveglio delle tenebre«; 19.00 »Il caso Thomas Crawford«; Dvorana 4: 16.30, 22.15 »Come tu mi vuoi«; 18.20, 20.15, 22.15 »Milano-Palermo il ritorno«; 11.00, 14.30, 18.30 »Ratatouille«.

SUPER - 16.00 »Boygirl-Questione di sesso«; 17.40, 19.15 »Sleuth-Gli insospettabili«; 20.40, 22.20 »Il nascondiglio«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.10, 22.10 »Matrimonio alle Bahamas«; Dvorana 2: 15.30, 17.30 »Ratatouille«; 20.10, 22.15 »Lo spaccacuori«; Dvorana 3: 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »La leggenda di Beowulf«; Dvorana 4: 15.45, 22.10 »Come tu mi vuoi«; 17.30, 20.00 »I vicerè«; Dvorana 5: 15.50, 17.40, 20.10, 22.10 »Lezioni di cioccolato«.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Bojan Brezigar gost prvega večera v priredbi Goriškega loka

Zaščitni zakon je prazna škatla, polnili jo bodo manjšinci

V ospredju vidna dvojezičnost in izključitev Svetogorske četrti - Spomin na Mirka Špacapana

Z leve Semolič, Brezigar in Sosol na prvem srečanju Goriškega loka

BUMBACA

Zaščita slovenske manjšine v Italiji je bila v središču petkovskega srečanja v Feiglovi knjižnici, kjer je ponovno zaživel združenje Goriški Lok. Združenje je istoimenski potomec tistega, ki ga je v 80. letih ustanovil senator Darko Bratina. »V sproščnem vzdušju se bomo soočili z akterji našega in širšega prostora,« je v uvodnem na-

govoru povedal koordinatorski Aljoša Sošol. Člani združenja, ki bodo dvakrat mesečno prirejali srečanja s predstavniki manjšine, politiki in upravitelji, so želeli svojo pot začeti pri zakonu št. 38, v ta namen pa so v Gorico povabili predsednika paritetnega odbora Bojana Brezigarja.

»Danes nas je presunila novica o smr-

ti Mirka Špacapana. V spomin mu posvečamo prvi večer Goriškega Loka,« je v uvodu povedal pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič. Nato je predstavil gosta, ki je pri opisu zaščitnega zakona uporabil prispodobo. Opisal ga je kot prazno škatlo. Manjšini daje vrsto možnosti, polnili pa jo bodo pripadniki skupnosti, ki bodo morali izkoristiti dane prilike. Krivda za neizvajanje se namreč prenaša iz politike na posameznike, ki se bodo dvojezičnih prošelj, dokumentov in drugih dosežkov lahko posluževali ali ne. »Ko so ljudje živeli v zaprtih skupinah, je bilo lažje definirati, kdo je Slovenec in kdo ni. Danes, ko doživljamo pojav mešanih zakonov, potrebujemo prožni zakon,« je povedal Brezigar in pojasnil: »Mentaliteta iz Londonskega memorandumja je določala, da se morajo dvojezične izkaznice izdajati tam, kjer so Slovenci prisotni v določenem odstotku. To je bila dvojna diskriminacija. Najprej so bili pri krajsani Slovenci, ki so živeli v teritoriju, kjer manjšina ni množično prisotna. Poleg tega so bili prisiljeni k uporabi dvojezičnega dokumenta tudi tisti, ki si ga niso želeli. Pristop novega zakona pa omogoča izdajo dvojezičnih dokumentov na celotnem območju, kjer Slovenci živijo, to pa je možnost in ne prisila.« Brezigar je nadaljeval z opisom kolektivnih pravic, ki se jih izvajajo, ne glede na to, ali kdo zaprosi zanje. Primer so dvojezične table. Območje, kjer bodo izvajali vidno dvojezičnost, bo manjše od območja seznama občin, kjer je prisot-

na manjšina. Predvidoma naslednji teden bo v uradnem listu objavljen dekret o omejitvi teritorija, kjer je manjšina zgodovinsko prisotna. S tem v zvezi bo postopek zaključen. »Glede drugega seznama, tistega ki definira območje vidne dvojezičnosti, je glavnina dela za nami. Odobriti moramo odobriti le še zapisnik, nato je na potezi predsednik deželne vlade,« je povedal Brezigar.

Med razpravo se je gost dotaknil tudi vprašanja izključitve goriške Svetogorske četrti iz seznama območij, kjer se izvaja vidno dvojezičnost. »Kmalu bodo potekale deželne volitve. Illyjeva vlada ni pripravljena na frontalno nasprotovanje usmeritvam občin. Župana Romolija je bilo mogoče prepričati le glede Podgore. Zakon je dovolj prožen, da se bomo lahko k temu vprašanju vrnili čez nekaj let,« je poudaril gost. Po Brezigarjevih besedah pa je do izključitve Svetogorske četrti prišlo tudi iz drugih razlogov, ki temeljijo na dejstvu, da so še nekateri Italijani, ki ne razumejo, da so se časi spremenili. »Pred takimi vprašanji je potrebno veliko racionalnosti in pragmatizma. Če bi Svetogorsko četrt vključili v seznam, bi nam seznama ne odobrili in bi bili spet na mrtvi točki,« je zaključil Brezigar.

Večer je nadaljeval z razpravo. »Pri SKGZ podpiramo pristop, ki ga je predstavil Brezigar. Maksimalizem, ki ga je manjšina zagovarjala trideset let, ne privede nikamor,« je ocenil deželni predsednik SKGZ Rudi Pavšič. (P.d.P.)

LOČNIK - V nesrečo vpletena motorno kolo in avtomobil

Motorist hudo ranjen

Žrtev je 63-letni G.V. iz Gorice, 27-letna voznica avtomobila pa ni utrpela poškodb

V Ločniku je včeraj popoldne prišlo do prometne nesreče, v kateri je bil hujše ranjen 63-letni motorist iz Gorice. Nezgod, v katero je bila ob motoristu vpletena tudi 27-letna voznica, se je pripetila ob 16.30 na križišču med ulicama Giulio Cesare in ulico Brigata Re. 63-letni G.V. je utrpel hude telesne poškodbe. V goriški bolnišnici je bil kmalu po nesreči operiran na jetrih, prognoza pa je zadržana. G.V. se je s svojim motornim kolesom znamke BMW vozil po ulici Brigata Re v smeri proti Gorici. Ko je vozil mimo ločniške cerkve, je z ulice Giulio Cesare na državno cesto zavila 27-letna S.V. iz Gorice z avtom znamke clio. Trčenje je bilo silovito. Moški je z motornim kolesom trčil v desno stran avtomobila in obležal na asfaltu, voznica pa ni utrpela poškodb. Na kraju je takoj posredovali osebe rešilne službe 118, ki je zaradi zaskrbljujočega zdravstvenega stanja nemudoma odpeljalo 63-letnega Goričana v goriško bolnišnico. Tu so ga operirali, o prognozi pa se zdravniki niso izrekli. Na kraju nesreče je posredovala tudi prometna policija, ki preučuje dinamiko nesreče. (Ale)

GRADIŠČE - Policija »vdrla« v kavarno

Kot v filmu

Prijeli trojico, ki naj bi bila osumljena razpečevanja mamil

Agenti letkega oddelka goriške kvesture so med petkovim popoldnevom opravili akcijo v kavarni v centru Gradišča ter prijeli dva fanta in dekle, ki naj bi bili osumljeni razpečevanja mamil. Na kvesturi so včeraj potrdili pripor za trojico, niso pa posredovali nikakršnih podrobnosti, saj se preiskava še ni končala.

Policijski akciji, ki je bila do potankosti organizirana, so prisostvovali gostje kavarne. Povedali so, da je bilo dogajanje podobno filmskemu prizoru. Ko so policisti vstopili, je bilo v javnem lokalu okrog deset gostov. Med temi je bilo elegantno dekle, ki se

GORICA - DS

Izvolili Omarja Greca

OMAR GRECO

BUMBACA

Omar Greco je pokrajinski koordinatorski Demokratske stranke (DS). Izvolili so ga soglasno na prvem pokrajinskem zborovanju DS, ki je včeraj potekalo v Palace Hotelu v Gorici. 32-letni Greco prihaja iz Tržiča in je v ospredju goriške politične scene stopil letos aprila, ko je bil imenovan za pokrajinskega tajnika Levih demokratov. Po oktobrski spojitvi LD z Marjetico pa je včeraj prišlo do njegove izvolitve za začasnega pokrajinskega koordinatorskega DS. Potem ko so mu javno izrekli podporo vse komponente DS, je na tajnem glasovanju prejel 22 glasov; alternativnih kandidatov ni bilo. Volilno pravico je imelo vseh 25 delegatov, ki so bili na ozemlju goriške pokrajine oktobra izvoljeni v deželno in državno ustanovno skupščino DS, torej tudi kandidata iz Gradeža, kjer so primarne volitve potekale v okviru višinskega okrožja.

Včerašnje zborovanje je predsednik pokrajine Enrico Gherghetta začel s spominom na Mirka Špacapana; izpostavil je njegove zasluge, poudaril, da je pokojnik znal združevati, in predlagal enominutni molk. Špacapana, ki je tudi bil delegat, so včeraj uradno nadomestili z Damijanom Terpinom, prvim neizvoljenim moškim kandidatom na Špacapanovi listi. Izvolitev blaginjskega odloži na prihodnjo sejo, medtem ko so izvolili Roberto Demartin na čelo skupščine vseh goriških delegatov, ki sestavljajo obenem tudi novo pokrajinsko vodstvo DS; 25 članom bodo dodali še načelnika svetniških skupin DS v občinskem svetu v Gorici in v pokrajinskem svetu, ko bosta imenovana. Ob Terpinu sta člana pokrajinskega vodstva DS še Slovenca Majda Bratina in David Peterin.

Greco je povedal, da se bo v prihodnjih dveh tednih soočil z vsemi komponentami za oblikovanje izvršnega odbora, v katerem bo polovica žensk. Namerava pa tudi oblikovati stalni forum vseh upraviteljev iz vrst DS. Občinska vodstva stranke bodo izvoljena do konca januarja 2008.

OB SMRTI MIRKA ŠPACAPANA - Jutri

Spomin in poklon sopotnikov

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo jutri ob 20. uri žalna seja, ki jo v spomin na Mirka Špacapana prireja Slovenska skupnost; ob stranki, pri kateri je bil Špacapan med vodilnimi osebnostmi in njen predstavnik v deželnem svetu FJK, se ga bodo spomnili še Svet slovenskih organizacij, Združenja cerkvenih pevskih zborov, Zveza slovenske katoliške prosvete, društvo Podgora, športno združenje Olympia in goriški skavti.

»Mirko Špacapan je bil osebnost neverjetnih sposobnosti in talentov, ki jih ni zadrževal za sebe, pač pa jih je razdal vseh slovenski narodni skupnosti. Njegovo zapuščino predstavljata razvoj in napredek, ki smo ga Slovenci v Italiji, še zlasti na Goriškem, doživeli na najrazličnejših področjih družbenega življenja.« Tako povzemajo njegove zasluge pri SSK in pristavljajo: »Bil je ustanovitelj, voditelj, organizator, umetnik, skratka duša številnih organizacij in društev, ki so z njim nastala, se krepila in predstavljajo hrbtnico naše narodne skupnosti. Zato smo se pri SSK odločili, da k sodelovanju na žalni seji povabimo predstavnike organizacij, v katerih je pokojnik deloval. Spomin nanj in na njegovo delo bo obudil Mauro Leban, ki je od Mirka Špacapana prejel njegovi družini, sorodnikom, deželni svet, stranki Slovenska skupnost ter celotni slovenski manjšini. V kratkem in bogatem življenju je s svojim delovanjem na političnem, kulturnem in zdravstvenem področju zapustil trajno sled ne samo v slovenski narodni skupnosti, temveč tudi v širši družbi. S svojo bogato dejavnostjo je, kot da bi slutil smrt, v popolnosti izkoristil kratkost svojega življenja. Na Generalnem konzulatu Republike Slovenije v Trstu se ga bomo spominjali kot prijatelja in premočnega sogovornika.«

spomin. Njegovo športno udejstvovanje, še zlasti v okviru Olympie, bo orisal Simon Komjanc, njegov dolgoletni soigralec, v imenu Sveta slovenskih organizacij pa bo govoril Drago Štoka, deželni predsednik krovnice organizacije. Mirko Špacapan pa je bil v širši javnosti najbolj znan kot prodoren in uspešen politik, zaverovan v slovenstvo, ki ga je iskreno gojil. Bil je vodilna osebnost v SSK, ki je pravzaprav ni mogoče nadomestiti. Slovenska stranka in samostojno nastopanje sta mu bila politično vodilo že od mladih let, ko je ustanovil in vodil mladinsko sekcijo SSK.

MIRKO ŠPACAPAN

BUMBACA

Izkazal se je kot odličen odbornik na goriški pokrajini, vodil je SSK na Goriškem in zastopal slovenske interese v deželnem svetu. V imenu stranke se ga bo spomnil deželni tajnik in njegov prijatelj Damijan Terpin. SSK vabi na žalno sejo vse člane stranke, dalje kulturne delavce, člane pevskih zborov, športnike, skavte in vse, ki so Mirka Špacapana in njegovo delo cenili.

Sožalje konzulata

»Ob prerani smrti dr. Mirka Špacapana izraža Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu iskreno sožalje njegovim družini, sorodnikom, deželni svet, stranki Slovenska skupnost ter celotni slovenski manjšini. V kratkem in bogatem življenju je s svojim delovanjem na političnem, kulturnem in zdravstvenem področju zapustil trajno sled ne samo v slovenski narodni skupnosti, temveč tudi v širši družbi. S svojo bogato dejavnostjo je, kot da bi slutil smrt, v popolnosti izkoristil kratkost svojega življenja. Na Generalnem konzulatu Republike Slovenije v Trstu se ga bomo spominjali kot prijatelja in premočnega sogovornika.«

GORICA - V občinskem proračunu preko 1.315.000 evrov za naložbe

Dograditev šole Župančič med načrti za prihodnje leto

200.000 evrov si mora občina še priskrbeti - Šolska poslopja nameravajo opremiti s fotovoltaičnimi panoji

GORICA - Ovrednotenje mestnega središča Preureditev Raštela v prvi polovici leta 2008

V prvi polovici prihodnjega leta se bo začela urbanistična preureditev Raštela, ulice Cocevia in dela drevoreda D'Annunzio. Izvršilni načrt za poseg, ki je bil predviden že v programu javnih del Brancatijske uprave za obdobje 2006-2008, bo odbor Ettoreja Romolija odobril med torkovim zasedanjem. Urbanistično ovrednotenje Raštela, ulice Cocevia in prvega dela drevoreda D'Annunzio bo stalo 1.446.734 evrov. Občina bo za gradbena dela potrošila milijon 200 tisoč evrov, preostalo vsoto pa družbi IRIS in IRIS Acqua, ki bosta obnovili greznice in plinsko omrežje.

»Ves denar je že na razpolago. Na začetku prihodnjega leta bomo sklicali javno dražbo, spomladi pa naj bi se začela dela,« je povedal župan, ki bo predstavil odredbo na seji odbora. Načrt ne predvideva vsiljivih arhitektonskih posegov in izstopa po ovrednotenju stavbnih elementov in zelenic ter ohranjanju tradicionalnih materialov in urbanistične strukture. Dekorativni elementi bodo v dialogu s preteklostjo in z okoljem. Pri pretlakovanju s porfirnimi kockami v zaokroženem redu bodo ob robovih Raš-

tela uredili pločnika v nabrežinskem kamnu. Z istim kamnom bodo skozi sredino ulice zarisali tračnice tramvaja, ki je tod vozil eno leto. Zaznamovali bodo križišče, kjer cesta s trga Cavour zavije po drevoredu D'Annunzio proti gradu. Na sečišču bodo v rdečem porfirju in belem kamnu iz Carrare izdelali privzdignjeno ploščad; služila bo prehodu za pešce, ki ga bodo označili s talnimi svetili. Pretlakovali in uredili bodo tudi prvi del drevoreda D'Annunzio, vključno z malim trgov in vodnjakom, ter poseg nadaljevali v ulici Cocevia. Tu bodo s porfirjem označili tloris nekaterih poslopij, ki so jih porušili med prvo svetovno vojno. Ob eni od zelenic bodo z nabrežinskim kamnom v tla zarisali elipso z oštevilčenimi kockami, staro goriško igro, znano z imenom »pea«.

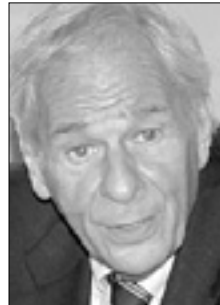
Prihodnje leto se bo začela tudi preureditev ulic Garibaldi, Mazzini in Monache, ki vključuje tudi trg pred županstvom. Občinski odbor je na dokončni in izvršilni načrt odobril pred desetimi dnevi. Na omenjenem območju bodo uredili urbanistični videz in uresničili cono za pešce.

Ob posegih za ovrednotenje mestnega središča od Travnika do ulice Garibaldi in preureditvi južnega vhoda v mesto ima občinska uprava Ettoreja Romolija prihodnje leto v načrtu vrsto javnih del, ki bodo skupno znašali 101.315.329 evrov. Med predvidenimi posegi, dober del katerih je desnosredinska uprava podedovala od Brancatijske, so uresničitev dostopa v novo bolnišnico, izgradnja parkirišča v ulici Manzoni, povezava med cesto 56 in Mošom ter ovrednotenje drevoreda D'Annunzio, v proračunu pa so navedene tudi uresničitev slovenskih jasi, dopolnitev poslopja osnovne šole Župančič in preureditev trga v Štandrežu. Občina že razpolaga z več kot polovico potrebnega denarja, in sicer 54.691.329 evri, 46.624.000 evrov pa si bo morala še priskrbeti.

»Računamo na finančno pomoč dežele FJK, ki bo prav gotovo upoštevala potrebe mesta. Najeli bomo tudi nekaj posojil, pri tem pa bomo morali seveda upoštevati omejitve pakta stabilnosti. V manjši meri se bomo posluževali tudi prodaje nepremičnin ali zemljišč,« je včeraj povedal Romoli, ki bo proračun javnih del za obdobje 2008-2010 predstavil na seji občinskega odbora prihodnji teden. Župan je podčrtal, da bo do začetka del za preureditev mestnega središča od Raštela do ulic Mazzini, Garibaldi in trga pred županstvom prišlo prihodnje leto, čeprav teh postavk ni v proračunu, isto pa velja za izgradnjo južnega vhoda v mesto. Med posegi, za uresničitev katerih ima občina že zagotovljena finančna sredstva, je sanacija struge Korna. V ta poseg bo vložena največja vsota denarja, in sicer

ETTORE ROMOLI

BUMBACA

21.174.732 evrov, ki jih je v celoti priskrbel dežela. Drugi najdražji poseg bo tretji sklop del na goriškem tovornem postajališču, v katerega bo vloženih 9.098.416 evrov. Prihodnje leto se bodo začela tudi prekvalifikacija poslopij in cest na Rojcah, kjer bo občina potrošila 8.559.000 evrov. Uprava namerava ne nazadnje pospešiti postopek za uresničitev zadnjega odseka ceste št. 56, kateremu je v proračunu namenjenih 5.250.000 evrov, 1.561.766 evrov pa bo v letu 2008 uporabili za izgradnjo parkirišča v ulici Manzoni. Med financiranimi posegi je tudi preureditev dostopa v grajsko naselje (1.150.000 evrov) in trgov v Štandrežu (600.000 evrov), ki ju bo omogočil deželni prispevek. Denar za poseg, v okviru katerega bodo obnovili drevored D'Annunzio, je dežela dodelila Gorici iz sklada ASTER (delno kot glavnemu mestu pokrajine, delno po zaslugi zveze s Sovodnjami). Občina razpolaga tudi z 20.000 evri, ki jih bo prihodnje leto porabila za popravila poslopja slovenskega vrtca v ulici Max Fabiani.

Proračun predvideva tudi 260.000 evrov za ureditev slovenskih jasi v ulici Rocca. Ta denar bo zagotovila dežela, občina pa si bo preko posojila priskrbel 100.000 evrov, s katerimi bo dokončala poslopje. Le del denarja si je občina že priskrbel tudi za ureditev dostopa v novo bolnišnico. »Dežela je zagotovila 1.500.000 evrov, preureditev ceste pa znaša 3.500.000 evrov več. Ta poseg ima prioriteto, zato se bom zavzemal, da si priskrbimo denar,« je povedal župan.

Romoli je naštel posege, ki jih občina namerava izvesti prihodnje leto, čeprav ne razpolaga s potrebnimi sredstvi. V seznamu so številna javna dela, od parkirišč v Štandrežu (150.000 evrov) in športne palače v Podgori (360.000 evrov) do parka v dolini Korna (100.000) in kolesarskih stez v mestu (200.000 evrov). V seznamu je tudi poslopje slovenske šole v ulici Brolo, kjer se zaradi neuporabnosti pritličja levega dela stavbe spopadajo s prostorsko stisko. »V načrtu imamo tudi nakup fotovoltaičnih naprav za šole, v katere bi vložili 80.000 evrov. 24.000 evrov je že na razpolago, preostali delež pa bomo poiskali,« je obljubil župan. (Ale)

GORICA - Jasli Korak naprej

Slovenska konzulta pri goriški občini pozorno spremlja potek postopka za uresničitev slovenskih jasi v Gorici. Potem ko je občinski tehnični urad poslal zahtevano dokumentacijo na pokrajinsko direkcijo za javna dela, jo je le-ta že posredovala na deželo v Trst, in sicer na direkcijo za zdravstvo in socialo, je sporočil predsednik konzulte Ivo Cotič. Povedal je še, da je prejel zagotovilo, da bo še prihodnji teden dežela prižgala zeleno luč za dodelitev nakazanega prispevka 260 tisoč evrov.

PEVMA - Podžupan Gentile na seji krajevnega sveta

Hitrost vozil previsoka

»Po padcu meje se bo pretok vozil še povečal« - Zahtevajo svetlobno signalizacijo

Krajevni svet za Pevmo, Štmaver in Oslavje se zavzema za namestitve svetlobne prometne signalizacije, ki bi opozarjala avtomobiliste na hitrost vožnje. Na potrebo po posegih, ki bi omejili hitrost vozil na glavni cesti skozi Pevmo in Oslavje, so predsednik Lovrenc Persoglia in ostali člani rajonskega sveta opozorili podžupana in odbornika Fabia Gentileja, ki se je udeležil njihove zadnje seje. »Potreba po omejevanju hitrosti vozil bo še bolj poudarjena, ko bodo z vstopom Slovenije v schengensko območje dokončno odprli mejna prehoda Števerjan in Podsabotin. Promet skozi Oslavje in Pevmo se bo povečal,« meni krajevni svet.

Ob problemu prometa so predsednik in svetniki orisali podžupanu še druge težave, s katerimi se spopadajo vasi. V prvi vrsti gre za uresničitev zadnjega dela posega pri igrišču v Pevmi. Dela so doživela zastoj zaradi stečaja podjetja, ki je gradilo športno središče. Po zadnjih podatkih naj bi že bila pripravljena vsa dokumentacija, ki bi omogočala ponovni začetek del. Člani krajevnega sveta so odborniku tudi iz-

LOVRENC PERŠOLJA

BUMBACA

nesli problem pomanjkanja prostora, ki bi služil za organizacijo javnih prireditev v Pevmi in Oslavju. Po prodaji stavbe na glavnem trgu v Pevmi so se morale vasi odrediti tudi dotrajani, vendar prostorni dvorani z odrom in pomožnimi prostori. »Tudi poslopje, v katerem je sedež krajevnega sveta, žal ne odgovarja tem zahtevam,« meni rajonski svetniki.

Beseda je tekla o dolgoletnem vprašanju izgradnje majhnega parkirišča pred vrtcem v Pevmi, na dan pa je prišel tudi pomanjkanje parkirnih mest, ki se bo zaostri- lo ob prihodu novih stanovalcev. Odbor-

ŠTEVERJAN

Brincelj, muzej kmečke kulture

V soboto, 1. decembra, bodo na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu odprli prenovljeni muzej kmečke kulture. Zbirka orodja in predmetov iz zgodovinske, etnološke in kulturne dediščine našega prostora šteje nad 200 predmetov. Člani in prijatelji društva so jih zbirali z namenom, da bi obujali spomin na tradicije in običaje, ki so zaznamovali naš prostor.

Društvo Briški grič je že v 90. letih odprl muzejsko zbirko na svojem sedežu. Takrat so pobudo dali člani pokrajinskega odbora Zveze slovenskih kulturnih društev. Med najbolj zaslužnimi je bil Zdenko Vogrič, ki je bil odgovoren za etnografski odsek. Petnajst let po prvi ureditvi muzejske zbirke so se pri društvu odločili, da razstavo obogatijo in prenovijo. V posodobljenih prostorih so člani društva namestili 250 predmetov, ki so razvrščeni po namembnosti. V razstavnem prostoru bodo na ogled kuhinjski pripomočki, predmeti, ki so jih uporabljali v kleti za predelovanje vina, in orodje, ki so ga uporabljali v vinogradu za obdelovanje zemlje. Zbirko predmetov bogati tudi arhiv z 80 fotografijami, ki ponazarjajo življenje v polpretekli zgodovini našega prostora.

»Muzej kmečke kulture smo imenovali Brincelj. Brincelj je predmet, ki so ga uporabljali za prevažanje sena, trave in stelja. Želeli smo, da bi bil muzej prepoznaven v javnosti, zato smo ga tudi poimenovali po predmetu, ki spada med eksponate,« so povedali člani društva Briški grič. Obnova muzeja in sobotno odprtje javnosti sodi v okvir projekta Interreg III A Italija-Slovenija 2000-2006 z naslovom »Prepletanja«, čigar nosilec je ravno kulturno društvo Briški grič v sodelovanju s Kmečko Zvezo iz Čedad in Študijskim centrom Nediža. Projekt sloni na ovrednotenju kulturne, zgodovinske dediščine našega teritorija. Projekt predvideva tudi uresničitev dokumentarca o prepletanjih, ki so nastala v naši polpretekli zgodovini in segajo v današnje dni na ravni medsebojnih, gospodarskih in kulturnih stikov ob meji. Na sobotnem odprtju, ki se bo začelo ob 20. uri, bodo sodelovali člani domačega kulturnega društva, za popestritev pa bo poskrbel moški zbor Srečko Kumar s Kojskega.

GORICA - Rušijo stavbo tik »železnega mosta« »Bivši Artesac« bo postal parkirišče

Bager na delu v ulici Cadorna

FOTO VIP

Namesto zgradbe med ulicami Cadorna, S. Chiara in Boccaccio, ki je v mestu znana kot »bivši Artesac«, bodo do januarja zgradili parkirišče. Podjetje Str iz kraja Fiumicello, ki je zmagalo javno dražbo, je postavilo gradbišče, v kratkem pa bo zapuščeno vogalno stavbo zrušilo do tal. Poseg, ki ga je določila že prejšnja občinska uprava, bo potekal na 668 kvadratnih metrih površine in bo omogočil pridobitev 27 parkirnih prostorov. Gradbena dela, za izvedbo katerih ima podjetje dva meseca, bodo znašala 57 tisoč 846 evrov. Parkirišče naj bi biločasno: njegova usoda bo namreč odvisna od namembnosti bivše tržnice na debelo v neposredni bližini.

V zadnjih letih je »bivši Artesac« sameval. Na zunanje dotrajane zidove palače so lepili reklamne plakate, streha stavbe pa se je vdrla, kar je načelo tudi zunanje zidove, zlasti tistega na ulici Cadorna. Pred mnogimi desetletji pa je prostorno

poslopje očitno služilo kot skladišče, zaradi velike osrednje dvorane pa so jo kasneje izkoristili za razstavne, kulturne in druge dejavnosti. Marsikateri Goričan se spominja, da so med Andrejevimi sejmi in ob drugih priložnostih v poslopju potekale pokušnje vin, v istih prostorih pa so priredili tudi prve mednarodne seje Expomego. Nekaj mesecev so v isti stavbi delovali celo nekateri oddelki veleblagovnice Standa, ki so jo po izgradnji stavbe med Verdijevim korzom in ulico Contavalle. V teh prostorih so nato ljubitelji sedme umetnosti, ki so se srečevali v okviru krožka Piccolo Cineforum, vrteli filme. V dvorani je vadila goriška folklorna skupina, svoj sedež pa si je začasno uredil tudi goriški fotografski krožek. Kar nekaj let so v poslopju delovali uradi za prevzem davčnih prijav Vanoni in kasneje 740. Po novem bo tam nastala ploščad s parkirnimi mesti z vhodom iz ulice Cadorna in izhodom v ulici S. Chiara. (vip)

NOVA GORICA - V mestnem svetu postregli s položajem in podatki iz dežele FJK

Po padcu schengenske meje »pod udarom« migracijskih tokov

LDS zahteva ukrepe za preprečevanje diskriminacije in zmanjševanje socialne in kulturne neenakosti

Na zadnji seji mestnega sveta novogoriške občine so predstavniki LDS opozorili na nepripravljenost na priseljevanje ljudi izven Evropske unije v novogoriško občino po padcu schengenske meje. Poudarili so, da se je država na nekaterih področjih dobro pripravila na vstop v schengensko območje, predvsem na področju varovanja meje, na ostalih področjih, ki zadevajo zlasti lokalne skupnosti, pa po njihovem mnenju ni bilo narejeno skoraj nič. Povedali so tudi, da se kljub dobremu varovanju policistov v EU območje vsako leto uspe priseliti veliko število priseljencev iz tretjega sveta. Prav s slednjimi bi lahko imeli v novogoriški občini težave, če se nanje ne bodo dobro pripravili.

Gre predvsem za vprašanje sprejemanja ustreznih ukrepov za zmanjševanje socialne in kulturne neenakosti prebivalstva, ki v EU prihajajo iz manj razvitih dežel. Ker gre za problematiko, ki se ne dogaja le v oddaljenem Parizu, Bruslju, Londonu ali Rimu in lahko postane kmalu pereča tudi v novogoriškem prostoru, so problem ponazorili s statističnimi podatki iz Furlanije-Juljske krajine, kjer je leta 2005 živelo več kot 65 tisoč

priseljencev. Poudarili so tudi, da ocen o tem, koliko je neregistriranih priseljencev ni oz. so pomanjkljive. Postregli so tudi s podatkom, da je indeks večanja števila priseljencev v FJK v primerjavi s preteklimi leti 10,4, kar pomeni, da se število nedržavljanov EU v Furlaniji veča z veliko hitrostjo. Leta 2005 je ta delež predstavljal 5,4% celotnega prebivalstva v FJK, do leta 2011 pa naj bi po projekcijah narasel na 10%. Omenili so tudi, da je za to skupino ljudi značilna velika brezposelnost, kriminal, diskriminiranje žensk in otrok, prostitucija ter ostale posledice, ki izhajajo iz neurejenega stanja na socialnem področju.

V LDS verjamejo, da se bo podoben trend pojavil tudi v Sloveniji, še posebej v mestni občini Nova Gorica, ki bo zaradi bližine meje prva od slovenskih lokalnih skupnosti pod udarom tega pojava. Ker se v stranki zavzemajo za enake možnosti vseh ljudi in za človekove pravice, in ker se zavedajo, da so migracijski tokovi v sodobni družbi dejstvo, se zavzemajo za nediskriminatorno politiko, ki temelji na aktivni politiki ustreznih ukrepov. Upravi novogoriške mestne občine so predlagali vrsto ukrepov, od upošteva-

nja primerov dobre prakse v drugih državah EU, kjer so se s tem problemom že soočili, do zagotavljanja sredstev iz proračuna naslednjih let za urejanje rešitev tega problema in zahtev za dodatno pomoč obmejnim lokalnim skupnostim s strani pristojnih ministrstev.

Poleg omenjenega so v mestnem odboru LDS pripravili tudi celo vrsto možnih ukrepov, ki naj bi jih obravnavala prav v ta namen ustanovljena delovna skupina, v katero naj bi bili vključeni najboljši strokovnjaki s tega področja. Ti ukrepi med drugim predvidevajo vzpostavitev služb za pomoč priselencem, evidentiranje njihovega števila, pomoč pri reševanju stisk žensk in otrok priseljencev ter pri njihovem vključevanju v šolski sistem, skrb za zdravstveno varstvo priseljencev, financiranje učenja slovenskega jezika, vključevanje mladih v športno udejstvovanje, preprečevanje izkoriščanja priseljencev na področju zaposlovanja in številne druge ukrepe za preprečevanje diskriminacije in zmanjševanje socialne in kulturne neenakosti.

Nace Novak

MIREN - Pričevanja o umetnostnem zgodovinarju Marku Vuku

S srcem in pametjo

Sodeloval je s kulturnimi ustanovami z obeh strani meje - »Znal je razumeti Goriško in jo interpretirati«

V dvorani Gnidovčevega doma duhovnih vaj na Mirenem gradu je včeraj potekal simpozij z naslovom Pričevanja o Marku Vuku. V spomin na januarja 2004 preminulega umetnostnega zgodovinarja so ga skupaj pripravili Goriški muzej, Pokrajinski arhiv, Goriška Mohorjeva družba, Krajevna skupnost in župnija Miren ter kulturno društvo Stanko Vuk iz Mirna. Na okrogli mizi, v katero je uvedel Tomaž Pavšič, so sodelovali zgodovinarji, umetnostni zgodovinarji, kulturni delavci, predstavniki cerkve, politiki in glasbeniki z različnih koncev Slovenije in zamejstva, ki so predstavili njegovo delovanje na različnih področjih.

Direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič je ob tej priložnosti povedal, da je bil Marko Vuk eden zadnjih velikih domoznancev goriškega prostora. »Bil je eden takih muzealcev, ki je imel rad ta prostor ne samo s srcem, ampak tudi s pametjo in s svojim delom. Najlepše pri njem je bilo to, da je znal razumeti prostor v kulturnem in umetniškem pomenu besede. Znal ga je razumeti in tudi interpretirati,« je še povedal Malnič in zaključil s tem, da je Marko Vuk celo življenje posvetil promociji, dokumentaciji ter ovrednotenju umetnosti na Goriškem.

Marko Vuk se je rodil 21. novembra 1947 v Mirnu, kjer je obiskoval osnovno šolo in spoznal orgelsko umetnost. Po maturi na novogoriški gimnaziji je na Filozofski fakulteti v Ljubljani študiral umetnostno zgodovino in zgodovino. Med študijem je bil tudi pevec in korepetitor Akademškega pevskega zbora Vinko Vodopivec. Po diplomirani se je zaposlil v Goriškem muzeju, kjer je skrbel za umetnostnozgodovinski oddelk. Pripravil je več pomembnih razstav in predavanj. Že zgodaj se je povezal z zamejstvom in objavjal v Novem listu in Primorskem dnevniku. Dobro je sodeloval tudi z Goriško Mohorjevo družbo. V strokovnem tisku je objavil več razprav, ves čas pa je objavljati tudi v številnih slovenskih časopisih in revijah. Napisal je tudi nekaj knjig. Bil je tudi eden od pobudnikov ustanovitve ekološkega društva v Mirnu, leta 1990 pa je bil med ustanovitelji Slovenskih krščanskih demokratov na severnem Primorskem.

Pričevanja o Marku Vuku so se po okrogli mizi nadaljevala z glasbenim poklonom Marku v Romarski cerkvi Žalostne Matere Božje in zaključila s spominsko mašo, pri kateri je sodeloval tudi mešani cerkveni pevski zbor župnije sv. Jurija iz Mirna. Že v sredo, 21. novembra, na dan, ko bi imel Marko Vuk 60 let, pa je v mirenski župnijski cerkvi potekala spominska maša. (nn)

V okroglo mizo
je uvedel
Tomaž Pavšič

FOTO N.N.

GORICA - Pokrajinska uprava Čezmejni šport zasluži pomoč

Pokrajina Gorica sporoča, da bo z denarnim prispevkom podprla organizacijo vsakršne pobude, ki jo na mladinsko-športnem področju prirejata tako društva kot druge organizacije sredine v goriški pokrajini ter ima kot cilj krepitev čezmejnih odnosov in boljšega medsebojnega spoznavanja mladih z obeh strani meje.

Triletni projekt z naslovom Mladi na meji (»Giovani alla frontiera«), katerega sklad za leto 2007 znaša v milijon 220 tisoč evrov in v katerega so denar prispevali pristojno italijansko ministrstvo, dežela FJK in goriška pokrajina, so razdelili na pet različnih področnih dejavnosti, ki zadevajo mlade, in sicer delo in izobraževanje, kultura, mir in okolje, zgodovina in spomin, šport.

Pod okrilje projekta Mladi na meji sodi tudi projekt Eurogosport. Pred kratkim je namreč pokrajinski odbor Enrica Gherghette objavil razpis, po katerem bodo lahko vsi, ki so do 30. novembra 2007 priredili športni dogodek čezmejnega značaja, vložili na goriško pokrajino prošnjo za pridobitev prispevka. Rok za vložitev bo letos izjemoma zapadel ob koncu novembra. S prihodnjim letom dalje pa bo čas do konca januarja, ko zapade obenem tudi termin za vložitev prošenj, na podlagi katerih deli pokrajina denar za športne dejavnosti. Projekt Eurogosport razpolaga za tekoče leto s 185 tisoč evri; informacije in obrazec so dosegljivi na spletni strani www.provincia.gorizia.it. (VaS)

GORICA - Slovik Kučan in Volčič o Evropi

Milan Kučan in Mitja Volčič sta se z Evropo ukvarjala v ključnih letih tako za Slovenijo kot za Evropsko unijo. V Gorico prihajata zato na Razgovor o Evropi, ki ga v petek, 30. novembra, ob 18. uri v goriškem Kulturnem domu prireja Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik.

Protagonista večera bosta torej Kučan, prvi predsednik samostojne Republike Slovenije, in Volčič, dolgoletni novinar italijanske televizijske mreže in poročevalec z evropskega vzhoda, nato senator italijanske republike in nazadnje evropski poslanec. Na petkovem srečanju, ki bo seveda odprto javnosti, bosta gosta obnovila pot, ki jo je Slovenija prehodila od konca druge svetovne vojne do predsedovanja Evropski uniji. Po pregledu pomembnejših zgodovinskih dogodkov, ki so zaznamovali zgodovino bivše Jugoslavije, se bosta osredotočila na perspektive in naloge, ki čakajo Slovenijo ob prevzemu predsedovanja EU. S tem v zvezi je potrebno poudariti vlogo malih držav v veliki Evropi, kot tudi razmerje med posamičnimi državami in Evropo kot zvezo držav. Vstop Slovenije v mednarodne organizacije in skorajšnja širitev schengenskega območja prinašata pomembne izzive, tudi na gospodarskem področju. Kaj torej pomenita globalizacija in konkurenca v mladi slovenski državi? Kaj lahko od tega pričakuje manjšina? Kako bo na evropsko predsedovanje vplival slovenski notranji politični položaj?

Kučan in Volčič bosta odgovarjala na ta in na mnoga druga vprašanja, posredovala bosta svoja mnenja, izkušnje in zamisli, na razpolago bosta za razpravo. Srečanje z njima sodi v okvir izobraževalnega programa goriškega konzorcija Slovik, ki želi s tovrstnimi priložnostmi prispevati k prodornejšemu razumevanju sedanjega časa in družbe ter k intelektualni rasti slovenske narodne skupnosti.

Dvorec Attems v Podgori

V okviru pobud italijanskega sklada FAI bodo danes ob 17. uri priredili v Gorici javno srečanje na temo rodovine Attems v 18. stoletju s posebnim poudarkom na njenem dvorcu v Podgori; v palači Attems-Petzenstein na Kornu bodo na to temo govorili Roberta Sgubin, Alessandra Martina, Igor Šapac in Ferdinand Šerbelj; prispevek za udeležbo bo znašal 10 evrov (do 25. leta starosti 5 evrov).

Karnival že vpisuje

Društvo Karnival vneto pripravlja sovojenjsko pustovanje. Odbor je določil program pustnih prireditev, ki se bodo začela 1. februarja 2008, se nadaljevala 2. februarja in dosegla vrhunec v nedeljo, 3. februarja s tradicionalnim sprevedom. Tudi letos napovedujejo pustno loterijo z bogatimi nagradami (zmagovalec bo odpotoval v Sharm el Sheikh). Organizatorji sporočajo, da že poteka vpisovanje za vozove in skupine na pustnem sprevedu; informacije nudita Ladi (tel. 0481-882119) in ZSKD v Gorici (0481-531495).

Illy prejel srebrno jadro

Pred dnevi sta se v Trstu srečala predsednik deželne vlade FJK Riccardo Illy in vodja projekta Esimit Europa Igor Simčič. Le-ta se je zahvalil Illyju za podporo, ki jo je izkazal projektu že leta 1999, ko je jadrnica Esimit predstavljala sodelovanje med Slovenijo in FJK, in jo izkazuje tudi danes, ko je projekt Esimit Europa edini tovrstni projekt s pokroviteljstvom evropske komisije in evropskega parlamenta. Simčič se je Illyju zahvalil z darom kipca s srebrnim jadrom.

Štandreško praznovanje

Župnija sv. Andreja apostola, Krajevna skupnost, prosvetno društvo Štandrež in Združenje cerkvenih pevskih zborov prirejajo vsakoletno praznovanje župniškega zavetnika sv. Andreja. Eden od vrhuncev je podelitev priznanja Klas za služnemu domačinu, ki ga bodo letos izročili Rudiju Budalu. Program praznovanja se bo začel jutri ob 20.30 v štandreškem župnijskem domu, kjer bo potekala okrogla miza na temo »Tvoj sin pije? Moj ne!«.

Parada čokoladnih dobrot

Še danes med 10. in 21. uro poteka v Gradišču festival čokoladnih dobrot Chocofest; ob stojnicah ponujajo delavnice, pravljice, glasbene in gledališke točke, na temo čokolade, seveda.

Orgelski koncert v Ronkah

Ženski pevski zbor iz Ronk in društvo Jadro prirejata v sodelovanju z župnijo orgelski koncert Andreja Bialka iz kraljske glasbene akademije; potekal bo v sredo, 28. novembra, ob 20. uri cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah.

ŠEMPETER - V Evropi edinstvena oblika osveščanja

Šolarji tekmovali v znanju o sladkorni bolezni

Posnetek s tekmovanja

FOTO N.N.

Na osnovni šoli Ivana Roba v Šempetru pri Gorici je včeraj potekalo finalno državno tekmovanje osnovnošolcev in srednješolcev v znanju o sladkorni bolezni. Tekmovanje, že deveto po vrsti, je organizirala Zveza društev diabetikov Slovenije v sodelovanju z Zavodom za šolstvo Slovenije in Društvom diabetikov Nova Gorica, udeležilo pa se ga je okrog 500 tekmovalcev in 160 mentorjev z Dolenjske, Gorenjske, Notranjske in Primorske.

Tekmovalci so odgovarjali na vprašanja o sladkorni bolezni, o tem, kako jo prepoznamo, kaj je treba storiti, da ta ne poškoduje nekaterih vitalnih organov, o zdravlilih, ipd. Ker je sladkorna bolezen danes močno prisotna, saj je na svetu okrog 250 milijonov bolnikov, v Sloveniji pa preko 120 tisoč, je bil osnovni namen organizatorjev, da mladi dovolj zgodaj spoznajo, kako se z njo spopadati, ko nastopi. S takim načinom osveščanja mladih o sladkorni bolezni je Slovenija edinstvena v Evropi. Rezultati državnega tekmovanja bodo objavljeni deset dni po tekmovanju na spletni strani Zveze društev diabetikov Slovenije. (nn)

GORICA - Skupni gledališki abonma SSG in SNG

Samomorilec v mestnem teatru

Začetek z »enim izmed najboljše napisanih dramskih besedil v sovjetski Rusiji«

Gledališka ponudba v Gorici in za Gorico, ki nastaja na pobudo Slovenskega stalnega gledališča Trst v sodelovanju s Slovenskim narodnim gledališčem Nova Gorica, se bo uradno začela v torek, 27. novembra, ob 20.30 v gledališču Verdi, ko bo na sporedu komedija Samomorilec; opremljena bo z italijanskimi nadnapisi.

Komedija o absurdnem manipuliranju človekove volje v aktualni družbeni farsni ruskega avtorja Nikolaja Erdmana je doživela ostro, za življenje in delo avtorja usodno cenzuro. Humor, družbenopolitični angažma, razmišljanje o človekovih vrednotah, so v enaki meri prisotni v tekstu Samomorilec Nikolaja Robertoviča Erdmana, ki ga je režiser Eduard Miler postavil na oder z vso pronicljivostjo svoje gledališke estetike. Satirična komedija moskovskega dramatika ima emblematično zgodbo; je parabola o določenem času in družbi, o zgodovini države, o položaju umetnikov in o odnosu politike do angažirane umetniške govorice. Erdman jo je napisal leta 1928, zaradi prepovedi cenzure pa je doživela krstno uprizoritev komaj leta 1969 v Göteborgu na Švedskem. Prepoved cenzure je onemogočila uprizoritev in praižvedba je sledila komaj štirideset let kasneje v Göteborgu na Švedskem. Dogodek je zamrznil Erdmanovo kariero in njegovo nadaljevanje z avtorskim ustvarjanjem. Od tedaj je pisal le adaptacije literarnih del in filmske scenarije. Zaradi satirične pesnitve o Stalinu je prestal tri leta pregnanstva. Predstava Samomorilec je zaživela na ruskih odrih komaj leta 1982, na slovenskih pa dve leti po svetovni premieri, v prevodu Mileta Klopčiča, katerega se je ob priredbi Jožeta Faganela držala tudi nova produkcija SSG-ja.

Zgodba se dogaja v času ruske nove ekonomske politike, povojnih reform in njihovih dejanskih protislovij, ki so sledili oktobrski revoluciji in se zrcalijo v praznem životarjenju brezposelnega protagonista Podsekalkinova. Neutemeljen sum o njegovem domnevnem samomorilskem poskusu paradoksalno ovrednoti njegovo življenje anonimnega človeka brez vrlin, saj ga končno postavi v središče pozornosti.

Makedonska dramaturginja (in avtorica dramskih tekstov) Žanina Mirčevska, podpisnica priredbe, je o tekstu, ki »danes velja za eno od najboljše napisanih dramskih besedil v sovjetski Rusiji«, zapisala: »Redko katera še tako dobro napisana komedija zajame tako širok refleksiven poligon, ki se razpre z vso svojo kompleksnostjo prav zato, ker odpira eno od najbolj pomembnih vprašanj - "kaj nam pomeni človeško življenje danes". To je eno od temeljnih civilizacijskih vprašanj, ki se odpira vsaki družbi in nas vselej postavlja pred resnico o doseženi civilizacijski stopnji.«

Tržaška premiera je naletela na entuziaslično odobravanje publike in kritike. S to komedijo Slovensko stalno gledališče v Trstu in Slovensko narodno gledališče v Novi Gorici odpirata abonementom v Gorici novo obdobje, ki nastaja na osnovi dolgoletnih izkušenj dveh gledaliških hiš, ki sta ob sodelovanju in skupnem načrtovanju ostali zdravo konkurenčni, a sta obenem dozoreli v pričanju, da je dokončno potrebna združitve moči pri osmišljanju gledališke ponudbe znotraj obmejnega prostora, kakršna sta goriški in novogoriški, ne nazadnje tudi pramorski prostor v celoti. V torek, 27. novembra, se bo tudi zaključila letošnja abonmajška kampanja za Gorico z možnostjo vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih. Informacije nudijo v goriškem uradu, v KB centru na korzu Verdi 51 (tel. 0481-547051), ob ponedeljkih in četrtek 16.30-18.30, ob torkih 8.-12.30 in 14.-16.30, ob sredah in petkih pa 8.-12.30; do novembra je odgovorna oseba Vesna Tomsčič. Na razpolago je tudi blagajna SSG, ulica Petronio 4 v Trstu (tel. 040-362542, brezplačna številka 800-214302).

Nositelj glavne vloge Semjona Semjonoviča Podsekalkinova je igralec umetniškega jedra SSG Janko Petrovec

SSG / AGNESE DIVO

PODGORA - Šimac in prodor pri Kobaridu

Aktivni Paglavec

Napovedujejo tudi niz drugačnih srečanj in razstavljanj

RONKE - Marušič

Sožitje ob meji

Predstavili bodo knjigo GMD

BRANKO MARUŠIČ

BUMBACA

Zgodovinar Branko Marušič je v svoji novi knjigi - »Il vicino come amico, realtà o utopia?« - , ki je pred kratkim izšla pri GMD, zbral štirinajst študij, v katerih iz zgodovinskega stališča obravnava narodnostne, kulturne, verske in gospodarske stike, ki so se skozi stoletja pletli med tremi različnimi narodnostmi, med Slovenci, Italijani in Furlani na Goriškem. Knjiga prinaša uvodni besedili Oskarja Simčiča in Sergia Tavana, uredniško delo je prevzel Janko Toplikar, ki je tudi iz jezikovnega vidika knjigo pregledal, da so besedila izšla v lepi italijanščini. Predstavitve bo potekala v konferenčni dvorani Tržiškega kulturnega konzorcija (vila Vicentini Miniussi) v Ronkah v torek, 27. novembra, ob 20.30. Delo bo predstavila Liliana Ferrari, docentka na Tržaški univerzi, sodeloval bo zgodovinar Sergio Tavano.

Rudi Šimac, doma iz Breginja in nekdanji novogoriški župan, sicer pa prizadeven na kulturnem področju, piše trilogijo o začetku prve svetovne vojne v Posočju. Dve knjigi sta že izšli, v pripravi je tretja. Ob 90. obletnici vojaškega prodora pri Kobaridu poiščimo priložnost, da se seznamimo z usodami, zgodbami in dogodivščinami civilnega prebivalstva in tistih uniformiranih domačinov ob Soči in Nadiži, ki so se prvi srečali s prodirajočimi italijanskimi enotami. Takšna priložnost, vključno s slikovnimi prikazi, bo v četrtek, 29. novembra, na sedežu kulturnega društva Andrej Paglavec v Podgori in v priredbi še treh ustanov: ZSKD, ZSKP in sorodnega društva Podgora. Prireditelji vabijo zlasti prebivalce desnega brega Soče - iz Podgore, Pevme, z Oslavja, iz Štmavra in Števerjan - in Gorice.

Pod okriljem ZSKD iz Gorice načrtujejo pri podgorskem društvu Paglavec poseben kulturni dogodek v nedeljo, 2. decembra, od 10. do 13. ure. Na društvenem sedežu se bodo predstavili likovni ustvarjalci s svojimi povsem različnimi zamislimi in proizvodi. Pobuda sodi v niz drugačnih srečanj in razstavljanj, saj se bo vse dogajalo v omenjenih treh urah - ogledi, pri sluhi, pokušnje. V vlogi glasnika projekta za koreniti totalitaristični relativizem RE-ICH 23 bo Mitja Rupel prikazal vrsto ikon o mitih postindustrijske dobe. Ob sunku vetra, premiku fotografskega aparata in »kliku« izven fokusa ustvarja Tanja Curto nenavadne in prijetne barvne občutke. Karikaturi se posveča Petra Pavšič, ki poustvari s prsti »pretirane« poteze obrazov, ki jo obkrožajo. Mitja Morgut, domačin v Podgori, oblikuje in gradi inštalacije, sicer pa se posveča hidrodinamiki. Claudio Colussi pa bo iz prehrabnih snovi pripravil dve okrasni torti, obiskovalci bodo pričeli njunemu izginotju.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Il risveglio delle tenebre«.

Dvorana 2: 15.20 - 17.40 »Ratatouille«; 20.10 - 22.10 »Factory Girl«.

Dvorana 3: 15.45 - 17.45 »Boy Girls - Questioni di sesso...«; 20.00 - 22.00 »Main Fuhrer«.

CORSO Rdeča dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.15 - 22.15 »Matrimonio alle Bahamas«.

Modra dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »1408«.

Rumena dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Matrimonio alle Bahamas«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.30 »Ratatouille«; 20.10 - 22.15 »Lo spaccacuori«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

Dvorana 4: 15.45 - 17.30 - 20.00 »I vicerè«; 22.10 »Come tu mi vuoi«.

Dvorana 5: 15.50 - 17.40 - 20.10 - 22.10 »Lezioni di cioccolato«.

NOVA GORICA: 18.00 »Super hudo«; 20.00 »Neustrašna«.

Čestitke

Včeraj je slavila okroglih 60 let **SILVANA ZIDARIČ iz Šempolaja**. Vse najboljše ji želijo Andrejčevi iz Dola.

Danes v Dolu slavi **CRISTIAN rojstni dan**. Čestitajo mu mama, tata in setrica **Katerina, nono Milko in nona Silva ter Marko in Tanja**.

V Štmavru bo še živo! Srečnima staršema **Tanji in Valentinu ter bratcu Petru se je pridružila srčkana EVA**. Iskreno čestitata moški pevski zbor **Štmaver in KD Sabotin**.

Tudi naša odbornica **Katerina je mamica postala in malega LUCO povila**. Iskrene čestitke mamici in očku. **KD Sabotin**.

Ženski Pevski Zbor Iz Ronk in SKRD Jadro
v sodelovanju z župnijo sv. Lovrenca

Vabita na orgelski koncert

Andreja Bialka
iz Krakovske Glasbene Akademije (Poljska)

Sreda, 28. novembra, ob 20. uri
Cerkev sv. Lovrenca v Ronkah

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA

CECILIJANKA 2007
49. REVUIJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

POSVEČENA JE SKLADATELJEMA
LOJZETU BRATUŽU OB 70-LETNICI SMRTI
PAVLETU MERKUJU OB 80. ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU

GORICA KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

DANES, 25. NOVEMBRA 2007, ob 17. uri

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

ŠTARANCAN
AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN
AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia 34

KD BRIŠKI GRIČ

VABI

NA OTVORITEV MUZEJA KMEČKE KULTURE
BRINCELJ

SOBOTA,
1. DECEMBRA 2007
OB 20. URI

KULTURNI DOM ŠTEVERJAN
BUKOVJE 6

PROGRAM OBLIKUJEJO: RECITATORJI IN MOPZ SREČKO KUMAR KOJSKO

Poseg sofinancira P. C. C. Interreg III A Italija - Slovenija 2000 - 2006. - Projekt "PREPLETANJA"

Torek, 27. novembra 2007, ob 18. uri

LOJZE SPACAL

Poklon umetniku ob stoletnici rojstva

26-OBLETNICA KULTURNEGA DOMA GORICA

KULTURNI DOM v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass, 20).
Info: Kulturni dom Gorica tel. 0481 33288

VABLJENI!

Četrtek, 29. novembra 2007, ob 20.30

EDINSTVENA GLASBENA POJAVA 2007

PUTOKAZI (Reka)

Znižano naročnino za leto 2008 se lahko plača do 31.1.2008:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl – DZP doo:
› na pošti na račun Št. 11943347
› Pri naslednjih bančnih zavodih:
- Banca Antonveneta Trst, ag. 8 – št. računa: F 05040 02208 00000011366X
- Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici – št. računa: E 05484 12401 001570404860
- Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst – št. računa: O 05484 02200 004570422289
- Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst – št. računa: P 03018 02200 010570002197
- Zadruga banka Dobrodo in Sovodnje – št. računa: R 08532 64560 000000019102
- Zadruga kraška banka – št. računa: F 08928 02203 010000010730
na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

▲ ZA NAKAZILA:

▼ ZA INFORMACIJE:

Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

Za vse naročnike, nove in stare, **brez izjeme**,
smo tudi letos pripravili **dve prijetni presenečenji**:
glasbeni CD, v sodelovanju s Slovenskim stalnim
gledališčem in praktični **stenski koledar**,
darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Naročite se: **do konca leta 2007** bodo vsi novi
naročniki prejeli dnevnik na dom **povsem brezplačno!**

Znižana naročnina za **leto 2008 znaša 195,00 evrov**
in jo je treba poravnati najkasneje do 31. januarja 2008.
Vsak izvod časopisa vas bo torej stal samo **0,65 evra!**
Poleg tega pa boste lahko **brezplačno**
objavljali male oglase in čestitke.

Ne zamudite priložnosti!

Brez izjeme.

Čep rav pred šotori, kjer so pripadniki Forza Italia zbirali podpise, nihče ni opazil kilometrskih vrst, je ob koncu prejšnjega tedna število zbranih podpisov naraščalo kot dobro prekušeno testo. V petek jih je bilo nekaj milijonov, v soboto že dvakrat več, v nedeljo pa naj bi njihovo število že preseglo 10 milijonov. Številke so bile očitno izmišljene kot so največkrat izmišljeni in prilagojeni trenutnim razmeram podatki javnomnenjskih raziskav, ki jih Silvio Berlusconi tako rad citira, vodja Forza Italia pa jih je namenoma napihnil, ker so bili spektakularni uvod v še bolj spektakularno politično potezo: razpust Forza Italia in ustanovitev nove politične stranke, morda Stranke svobode ali Stranke ljudstva svoboščin. Za predstavitev novega političnega subjekta Berlusconi ni izbral neke uradne tribune, ampak neformalno in nenapovedano zborovanje na Trgu San Babila v Milanu. Stopil je na stopničko svojega mercedesa, segel po mikrofonu in "rečeno-storjeno" razpustil eno stranko ter ustanovil drugo.

Čep rav je bila scena zamišljena kot nekaj improviziranega, spontanega, genialna misel, ki naj bi se voditelju desne sredine porodila ob stiku z ljudmi, je Berlusconi projekt nove stranke pripravljaj že dalj čas kot odgovor na Demokratsko stranko leve sredine. Zelo verjetno ni bilo še določeno, kdaj in ob kateri priložnosti bo projekt predstavljen, ker je milanski vitez dela upal, da mu bo uspelo zrušiti Romana Prodi in njegovo vladno med razpravo o finančnem zakonu v senatu. Ko pa je s frontalno parlamentarno ofenzivo doživel pekoč fiasko, ker je zgornji dom prižgal zeleno luč za predlog proračuna, je Berlusconi takoj zaigral svoj rezervni adut - novo stranko. Cilj te poteze je bil dvojen: po eni strani s prižigom "političnih umetnih ognjev" pritegniti pozornost ljudi in doseči, da gre poraz, ki ga je doživel v senatu nekaj dni prej, takoj v pozabo, po drugi pa z drugačno taktiko spodkopati temelje Prodijske vlade. Če se je čelna ofenziva izjalovila, meni vitez dela, zakaj ne bi poskusili s taktiko dialoga z voditeljem demokratske stranke Walterjem Veltronijem, medtem pa nadaljevali s prepričevanjem nekaterih sredinskih senatorjev (Lamberto Dini, Willer Bordon, Roberto Manzione, Argentinac Luigi Palmaro), ki nimajo tako odklonilnega odnosa do muzike Berlusconijskih siren.

Kot ugotavlja politolog Edmondo Berselli veliko znakov kaže, da novo "politično dete" ni sad nekega incidenta, ampak se je Berlusconi na to že dolgo pripravljaj. Uvod so bili krožki rdečelase nekdanje manekenke Michele Vittorie Brambilla, priprava na porod pa povezava s Francescom Storacejem in njegovo Italijansko desnico (nič ga ni motilo, če se je pod to zastavo zbralo nemalo nostalgikov črnih srjaj), ki je tako razhudila Gianfranca Finija. Za uspeh svojega projekta je Berlusconi pripravljen žrtvovati šepavo bipolarnost "druge republike" in z njo tudi dosedanje zavezništvo s Finievim Nacionalnim zavezništvom ter s centristi Pierferdinanda Casinija. Nova stranka naj bi postala resnični center desne sredine in naj bi se v tekmi za oblasti in vladno krmilo pomerila z novo demokratsko stranko, ki je nastajajoči center leve sredine. Za dosego tega cilja je Berlusconi pripravljen sprejeti reformo volilnega zakona, ki se mu je zdela še do včeraj nepotrebna, pripravljen pa je sprejeti tudi nemški volilni model, ki ga je pred nekaj tedni še odklanjal. Na prvi pogled korenit politični zasuk, v resnici pa samo nova taktika po preverjenem vzorcu, ki ga je v svojem romanu Il Gattopardo zelo nazorno opisal Tommaso di Lampedusa: spremeniti vse tako, da bo ostalo vse pri starem. Samo na ta način lahko Berlusconi upa, da bo pri 71 letih lahko še enkrat prevzel krmilo vlade in države. Ali zato, da bi lahko "moderniziral" državo in jo osvobodil dobrega dela usedlin, kar mu v prejšnjem mandatu ni

uspelo? Nabrž ne: kot je zapisal Piero Ottone je Berlusconi predvsem do uveljavitve samega sebe, ob lastni uveljavitvi, kot dodaja Marco Travaglio, pa je milanskemu vitezcu dela še posebej pri srcu tudi ohranitev "lastne robe", velikega premoženja, ki ga je nagrmadil najprej s svojo podjetniško agresivnostjo, nato pa ubranil tako, da je neposredno stopil v politično areno, ko je njegov veliki politični zaščitnik Bettino Craxi pogorel. Dokaz, da trditev ni iz trte izvita, je v dejstvu, da Berlusconi ne ponuja volivcem nobenega programa, saj je njegov glavni cilj oblast.

Berlusconi je po pisanju Edmonda Bersellija svoj načrt preveril v dogovarjanju in soočenju z najzvestejšimi sodelavci: Giannijem Letto, predsednikom Mediaseta Fedelejem Confalonierjem in senatorjem Marcellom Dell'Utrijem (človekom, ki je po Berlusconijskim navodilu ob koncu leta 1993 v nekaj mesecih oblikoval Forza Italia). Po tem načrtu naj bi dogovarjanje med Berlusconijskim in Veltronijem postopno jemalo sapo vladi, prej ali slej naj bi se zanka dovolj stisnila, da bi Prodijski politična sapo povsem pošla. Do tedaj naj bi bil pripravljen novi volilni zakon in možnost predčasnih volitev, na katerih bi stari prvak desne sredine pomeril moči z novim prvakom leve sredine. V primeru uveljavitve nove stranke bi Berlusconi skušal obnoviti zavezništvo z nekdanjimi desnosredinskimi partnerji v prepričanju, da mu sodelovanje ne bi mogli odreči, če pa bi se oblikovanje desnosredinske vlade ne izkazalo kot možna rešitev, bi lahko vselej poskusili oblikovati veliko koalicijsko kot v Avstriji, predvsem pa v Nemčiji. Pokojni En-

zo Biagi je večkrat rekel, da "ko bi Berlusconi imel jožke, bi bil tudi napovedovalka", če pa s televizijske to trditve prenese mo na politično sceno, bi se Berlusconi prelevil v italijansko Angelo Merkel. V tem sodelovanju, v tem dogovarjanju pa bi seveda milanski vitez dela potegnil daljši konec.

Lahko ugibamo, ali so bila večkratna srečanja Giannija Lette z Veltronijem sodelavcem Goffredom Bettinijem uvod v ta načrt, dejstvo je, da Berlusconi poskuša sedaj igrati predvsem na struno dogovarjanja. Pri tem je sicer prepričan, da bo na nasprotni strani naletel na dovolj odprta ušesa, ker naj bi tudi pri delu leve sredine Prodijske in sedanjo Unijo doživljali kot cirklo. Ali bi bil Veltroni res pripravljen na dialog tako, kot si ga je zamislil Berlusconi? Sekretar pravkar oblikovane Demokratske stranke je to večkrat odločno zanikal, nazadnje tudi v intervjuju z Giampaolom Panso, ki je objavljen v zadnji številki tednika L'Espresso. Zaskrbi tudi ni nobenih dokazov, da bi se Veltroni postopno ogradil od Prodijske in njegove vlade, čeprav ga nekateri krogi leve sredine, ki se združujejo predvsem okoli dnevnika Il Riformista, v to silijo. Vsekakor pa Berlusconi najbrž tudi ni računal na manevrsko sposobnost sedanjega premiera, ki je doslej s svojo odločnostjo in trmoglavoštvom uspel ohraniti nekaj kohezije v prepirljivi levi sredini in ki nedvomno noče postati žrtveno jagnje dogovarjanja med Berlusconijskim in Veltronijem in razmišlja o morebitnih protipotezah.

Samo nekaj dni po objavi projekta, ko so njegovi mediji z bučno propagando poveljevali zamisel nove stranke, je Berlu-

sconi naletel na nepričakovano oviro. Objava prisluhov telefonskih pogovorov med vodilnimi funkcionarji Raia in Mediaseta je pokazala, kako sta v času Berlusconijske vlade medijski hiši, ki bi formalno morale tekmovali med sabo, da bi si zagovorili kar največjo rezino reklamnega kolača, dejansko usklajevali stališča in informativno politiko z edinim ciljem, da bi zagotovili zadostno vidnost milanskemu vitezcu dela. V teh prizadevanjih jim nič ni bilo v oviro, niti smrt papeža Janeza Pavla II. ne.

Novica o dogovarjanju med funkcionarji Raia in Mediaseta ne preseneča preveč glede na Berlusconijsvo politiko glede medijev, je pa očitno v nasprotju s pravili vsake zrele in zdrave demokratske družbe. Tudi zaradi tega še vedno tako močno odmeva na medijski in politični sceni in je v precejšnji meri zasenčila Berlusconijski projekt nove politične stranke, predvsem pa je levo sredino prisilila, da se zopet loti problema konflikta interesov, potem ko je kazalo, da te kosti ne namerava glodati, saj je v parlamentu tudi zakonski predlog ministra Paola Gentilonija o reformi televizijskega sistema, ki je obravnaval Mediaset z veliko uvidevnostjo, nasedel na sipine. Po izbruhu afere pa je vlada sklenila, da bo pospešila razpravo o tem vprašanju, ureditev problema konflikta interesov postaja za levo sredino skoraj nebežno vprašanje, na katerega ne bo mogla več - hote ali ne hote - zopet pozabiti.

Razkritje dogovarjanja med funkcionarji Raia in Mediaseta je tudi dodatno zaostriло odnose v desni sredini. Čeprav nasprotij ni manjkalo, so doslej v desni sredini vsi od Bossija do Finija in do

Casinija kot en samo mož odločno branili življenjske interese milanskega viteza dela, prikazovali so ga kot žrtev politiziranih sodnikov, zavračali so vsakršni poskus ureditve konflikta interesov, branili so Mediaset kot kaže med drugim zakon Gasparri o televizijskem sistemu, ki je bil odobren v prejšnji mandatni dobi z glasovi vseh strank desne sredine in ki je Mediasetu omogočil, da ohrani vse tri postaje. Sedaj pa sta se Casini, predvsem pa Fini premislila, objava telefonskih prisluhov tudi po njuni oceni ni več zarota, ampak opozarja na vprašanje, nad katerim ni mogoče več zatiskati oči. Morda je k Finijevi odločnosti prispevala tudi osebna prizadetost zaradi načina, kako so nekatere oddaje Mediaseta obravnavale njegovo zasebno življenje in predvsem razmerje z novo mlado partnerko.

Vse to pa še ne pomeni, da je Berlusconijski načrt že v naprej obsojen na propad. Milanski vitez dela ima še vedno veliko politično moč, velika denarna sredstva in predvsem učinkovito propagandno "artiljerijo" kot jasno kaže prav dogajanje teh dni. Vsi tiskani in elektronski mediji, ki so pod njegovim vplivom, so angažirani v ostri propagandni kampanji, pri tem se obešajo tudi na spodrsljaj predsednika republike Giorgio Napolitana glede objave prisluhov.

K temu pa je treba dodati tudi še vedno ostre napetosti v Uniji. Čeprav je leva sredina ohranila dovolj strnjjenosti, da je izglasovala finančni zakon v senatu, se sedaj zopet cepi in drobi glede reforme socialne države. Po eni strani nekateri sredinski senatorji grozijo, da zakona ne bodo podprli, če ne bo verodostojno odslikal dogovora vlade s sindikati in delodajalci, po drugi pa skuša radikalna levica (pri tem je najbolj dejavna SKP) vnesti popravke, ki bi odločneje pristopili k reševanju problemov mladih in prekrnih. Stranki Fausta Bertinottija je očitno do tega, da zlasti svojim somišljenikom dokaže svoj vpliv, pri tem pa je ne pretirano skrbni, ali bo s svojimi potezami načel verodostojnost sindikatov (ki ob pogajalski mizi naj ne bi bili sposobni, da iztržijo več) in zaostriła odnose v Uniji. V trenutku, ko bi leva sredina potrebovala večjo kohezijo, da bi bila kos Berlusconijski ofenzivi, je zaradi trenj in napetosti med koalicijskimi partnerji usoda vlade zopet na nitki.

V takih razmerah je izredno tvegano tudi ugibanje o tem, kako se zadeve lahko razpletajo v prihodnje. Prodijska vlada je s svojo dosedanjim politiko dosegla nekaj uspehov, zavezila je primanjkljaj in se trudila, da bi lahko bila kos tako zahtevnim nalogam iz usklajenega predvolilnega programa Unije kot tudi posledicam krize na mednarodnem finančnem trgu zaradi ameriških zadolžnic subprime in naraščajoče cene nafte. Tem nalogam vlade, navzlic Prodijski že prisilovni trmoglavoosti, bo vlada težko kos, če leva sredina ne ohrani zadostno kohezijo.

V sedanjih razmerah je sploh vprašanje, ali se bo sploh začelo soočanje med Berlusconijskim in Veltronijem, odgovor o tem, ali bo uspešno, pa je še tem bolj tvegan. Leva sredina je doslej nekajkrat poskusila dogovarjanje z milanskim vitezcu dela, a je pri tem vselej potegnila krajši konec, zadnjič leta 1998 z neslavnim koncem dvodomne komisije za ustavne forme. Ali bi lahko bil sedaj Berlusconi bolj verodostojen sogovornik? Afera Raia in Mediaseta ne navaja k pritrdilnemu odgovoru.

Ob tako zapletenem dogajanju, ob tolikšnem prepletanju interesov in taktik, je težko ohraniti tudi trohico optimističnosti. Mnogi državljani se najbrž počutijo kot Altanov možicelj, ki mu petični nasilnež vtička dežnik v zadnjico. Ob njegovem protestu, da gre za svinjarijo, pa mu mučitelj, ki ima na zalogi kar nekaj dežnikov, grozeče žuga, češ "ali želi poskusiti tudi nemški vzorec". Skratka: lahko bi bilo še slabše.

OB ROJSTVU NOVE BERLUSCONIJEVE STRANKE

Altanovi barvni dežniki in dogajanje na politični sceni

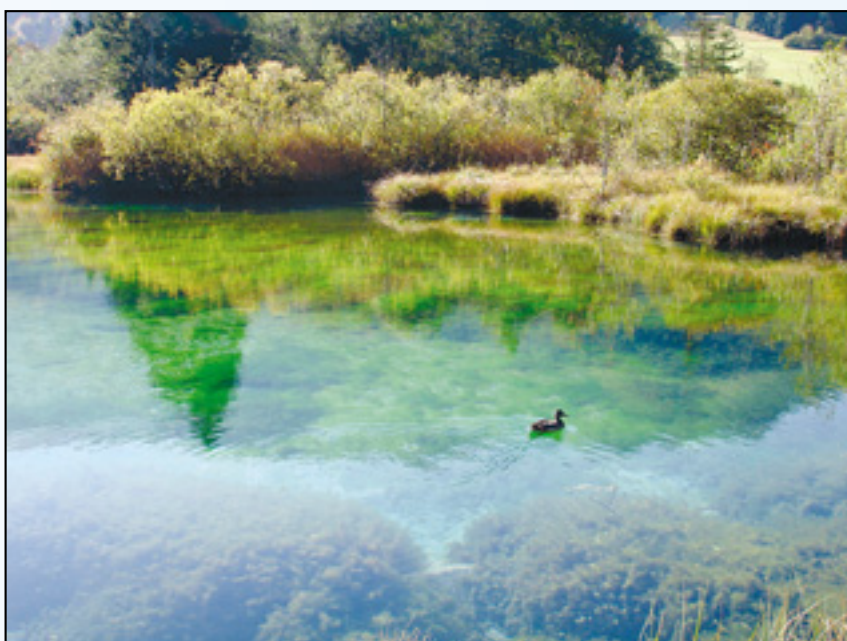
VOJMIR TAVČAR

NA ZAVODU DTTZG ŽIGA ZOIS

Prvošolce smo spr

Začelo se je novo šolsko leto, v šolske prostore so vstopili naši prvošolci. Profesorji na zavodu Žige Zoisa v Trstu se trudimo in skrbimo, da bi se ti dijaki čimprej vključili v šolsko stvarnost in se počutili čim boljše v družbi sovrstnikov.

Potem ko so spoznali šolske prostore, se seznanili s profesorji, ki jih bodo spremljali pri učnih procesih posameznih predmetov, dobili navodila, kako se morajo učiti, da bodo uspešni, je bilo treba poskrbeti še za to, da se bodo na naši šoli dobro počutili. Zamislili smo si dvodnevno ekskurzijo v naravo in odšli v Kranjsko Goro.

~*~

Dijakinja iz 1.a razmišlja tako:

Šolski izlet po komaj dveh tednih pouka je bil veliko presenečenje. Ponavadi so šolski izleti sovpadali z začetkom drugega polletja. Vsi smo bili nekoliko skeptični, posebno mi prvošolci, ki smo prihajali iz različnih srednjih šol in se med sabo sploh nismo poznali. Zagonetka so bili tudi novi profesorji. Spraševali smo se, kako se bodo obnašali izven šolskih prostorov: bodo strogi? zahtevni?...

V petek, 21. in v soboto, 22. septembra smo se dijaki prvih in drugih razredov obeh smeri DTTZG Ž. Zoisa odpravili na dvodnevni izlet v Kranjsko Goro. Prvotna lokacija je bil sicer Bohinj, a je bila zaradi hude vremenske ujme, ki je prizadela Slovenijo, spremenjena. Izlet je imel kot cilj medsebojno spoznavanje dijakov in vzpostavljanje novih prijateljskih vezi.

V petek zjutraj sem bila na trnih: čakal me je namreč dvodnevni izlet s svojimi novimi sošolci. Bila sem nekoliko zaskrbljena: nisem vedela kako se bo ta izlet iztek. Nove sošolce sem komaj spoznala in skrbelo me je, če se bom v njihovi družbi dobro znašla. Spominjala sem se svojih starih sošolcev, s katerimi sem se imela zelo lepo in se spraševala, če bo tudi letos tako. Vse skrbi pa so po petih minutah vožnje v avtobusu izginile. Med potjo sem se stalno pogovarjala s sošolci in ugotovila, da so zelo sinpatični. Spoznala sem, da imam z marsikom nekaj skupnega, od glasbe do športa, filmov in drugih dejavnosti. V njihovi družbi sem se počutila zelo v redu. Najlepše je bilo med večerjo, ko smo se vsi skupaj posedli k mizi (v resnici nisem veliko jedla, ker je bila važnejša zabava) in se pogovarjali o raznoraznih stvareh.

Mislim, da je namen tega izleta popolnoma uspel, predvsem zato, ker smo imeli na razpolago dva brezskrbna dneva v naravi brez nikakršnih obveznosti. Vsi smo bili zelo sproščeni in tudi profesorji so pripomogli k temu. Zelo sem se zabavala, spoznala sem svoje sošolce in tudi dijake drugih razredov. Upam, da bo naš zavod še nadalje organiziral take pobude, ki so za vse zelo konstruktivne.

~*~

Dijaki drugega razreda geometrskega oddelka smo nestrpno pričakovali izlet namenjen spoznavanju in vključitvi prvošolcev v šolsko življenje, saj imamo še žive spomine na lanske izkušnje. Veselo smo dočakali 21. september, čeprav smo vedeli, da se nekateri naši sošolci ne bodo udeležili tega izleta, zaradi tega smo bili tudi malo potrti.

Prejeli nekoliko drugače

V petek zjutraj smo že zgodaj odpotovali iz Trsta in se po dveh urah vožnje ustavili pri Zelencih. Imeli smo veliko sreče, ker je bilo krasno vreme in to je pripomoglo, da je bil izlet še lepši.

Zelenci so talni izvir Save Dolinke. Prvotni izvir je v dolini Tamar z imenom Nadiža, nato ponikne in ponovno izvira v Zelencih, ki ima to ime zaradi svoje zelo močne in izrazite zelene barve. Jezerce leži v močvirju, ki je ostanek večjega jezera iz zadnje ledene dobe, značilno je, da ta voda ne zamrzne niti pozimi, njena temperatura je skozi celo leto okoli 70C. Okoli jezera je mnogo različnih vrst rastlinstva. Izvir spada v naravni rezervat Triglavskega narodnega parka. Ob izviru je tudi leseni mostovž in razgledni stolp, s katerega smo občudovali razgled nad izvirom z gorami v ozadju. Brezkrbne račke so mirno plavale po vodi, niti naše veselo razpoloženje, smejanje in korakanje po lesenem mostovžu jih ni preplašilo.

Potem smo se peljali do Jesenic, kjer smo si ogledali Gornjesavski muzej. Čakala sta nas dva vodiča, dijaki smo se razdelili v dve skupini, ena je odšla v Ruarjevo graščino, kjer je železarska, rudarska in paleontološka zbirka, druga pa je šla v Kasarno, kjer je etnološka zbirka. Jaz sem bil v prvi skupini. Najprej smo videli bogato zbirko fosilov in mineralov, ki jih je zbiral in nato podaril muzeju nek privatnik-geolog z Jesenic. Potem smo nadaljevali ogled skozi različne sobane, vsaka je razstavljala predmete iz različnega obdobja železarstva na Jesenicah. Vodič nam je opisal zgodovino železarstva in nam obrazložil, zakaj so rabili določene predmete in kako je nekoč delovala tam stoječa fužina. Zelo so mi bile všeč premične make-te raznih delov fužine in reproducirana kovačnica. Sledil je ogled etnološke zbirke v Kasarni. Tu smo si sprva ogledali film, ki je prikazoval razvoj železarstva in delo železarjev na Jesenicah. Potem smo si ogledali rekonstrukcijo delovskega stanovanja železarske družine v tridesetih in štiridesetih letih 20. stoletja. Vodič nam je opisal, kako je potekalo življenje železarja in njegove družine. Ogled muzeja je bil brez dvoma izredno zanimiv in poučen za vse nas.

V popoldanskih urah smo se odpravili na sprehod po dolini Tamar. Avtobus nas je pripeljal do Planice, tu smo iztopili in pred nami se je dvigala ogromna skalnica, ki spada med največje na svetu in tu je bil dosežen svetovni rekord v smučarskem poletu (presegel je 200m). Marsikdo od nas je bil prvič v tej dolini in je imel priložnost, da je spoznal zanimivosti in lepote teh krajev.

Hoja proti koči v dolini Tamar ni bila naporna, ker ni bilo velikih strmin. Med potjo smo videli posledice nevihtnega deževja, ki je povzročilo plazove. Zelo mi je ugajalo opazovati naravo, ki je pridobila značilne jesenske barve. Listi mogočnih bukev so odsevali najrazličnejše rumeno oranžne barve, med njimi pa so se ponosno dvigale temno zelene smreke. Gozd je prekinjalo pogosto ruševje, nad njim pa se je dvigalo svetlosivo golo skalovje. Visoko v gorah rastejo tudi planike, ki so simbol planinstva, žal jih mi nismo videli.

Ko smo prispeli do koč, smo se malo oddahnili, nekaj spili, najvažnejše pa je bilo to, da smo se posedli okrog miz, se pogovarjali o raznih stvareh in ustvarjali so se nova prijateljstva.

~*~

V soboto zjutraj je zeblo in vsi smo hoteli še malo poležati v postelji, saj se naši jezički zvečer do poznega niso ustavili, a čakal nas je daljši in napornejši sprehod v dolino Vrat.

Vrata so največja dolina ledeniškega izvora v Julijcih in meji s severno steno Triglava. Po dolini teče Triglavska Bistrica, ki se izliva v Savo Dolinko. Iz Kranjske

Gore smo se z avtobusom popeljali do slapa Peričnik. Nato pa smo se peš po cesti povzpeli proti Aljaževemu domu. Profesorji, ki so vodili, so hodili še kar hitro, vendar se je to meni zdelo prenaporno. Marsikdo se je pritoževal nad naporno hojo, vendar se nismo udali in nam je uspelo priti do cilja: Aljaževega doma. Na vrh smo prispeli vsi potni in nekoliko ozebli, zato smo se v koči prav radi pogreli ob topli čokoladi ali čaju.

~*~

Po krajšem počitku smo šli še do spomenika padlim partizanom - gornikom, tu smo občudovali mogočno severno steno Triglava.

Ob povratku smo se pogovarjali in ni nam zmanjkalo sape kot pri vzponu. Čudili smo se, da smo vso tisto pot navzgor res prehodili.

Še nekaj mnenj dijakov iz prvih razredov:

Najboljši in najprimernejši kraj za spoznavanje je bil avtobus. Med vožnjo smo kartali, poslušali glasbo, se pogovarjali in se tako spoznavali. Da se dijaki spoznajo med seboj in da nas veže prijateljstvo, je važno, ker si med seboj potem pomagamo in utrjujemo odnose, ki pomagajo k boljšemu uspehu dijakov. Na ekskurziji smo si ogledali železarski muzej na Jesenicah, čudovite Zelence, dolino Tamar in dolino Vrat. Seveda je bila prilika za spoznavanje tudi med hojo in nastajale so že skupine prijateljev.

Po izletu sem takoj opazil v našem razredu nekatere spremembe. Vsako jutro se srečamo že na trgu Oberdan, hodimo skupaj proti šoli, med poukom si pomagamo, si pišemo sporočila glede nalog in še kaj. Mislim, da je ta izlet omogočil, da sem se zelo hitro spoprijateljil z ostalimi sošolci in tudi spoznal dijake, ki obiskujejo že drugi razred.

~*~

Na izlet nisem šla najbolj navdušena, sama sebe sem prepričevala, da bo dvodnevni izlet dolgočasen in da se ne bom znašla v družbi novih sošolcev. Po nekaj minutah vožnje v avtobusu pa smo se že pogovarjali, se šalili in čas je minil zelo hitro. Bilo je zelo prijetno, ker sem srečala tudi sošolce iz nižje srednje šole, ki obiskujejo geometrijski oddelek. Drugi dan smo že bili prijatelji tudi z dijaki iz drugega razreda. Čeprav so včasih razgrajali, so pa zelo prijetni in šaljivi.

Pri večerji smo se dekleta zelo zabavala, potem pa nas je čakala še igra, tombola. Takrat smo bile pazljive in poslušale, katere številke je bila izvečena. Bile smo srečne, ker sta dve dijakini iz našega razreda zmagali tombolo in dobili majico.

~*~

Po večerji smo šli na krajši sprehod po Kranjski Gori. Noč je bila precej mrzla. Tistega večera ni bilo nikjer nobene zabave, ker je bil v Sloveniji dan žalovanja v spomin na žrtve neurja. Po vrnitvi v Porentov dom smo se vsi zbrali v jedilnici in igrali tombolo. Vsak izmed nas si je želel in upal, da bi dobili kakšno nagrado. Številke so žrebali profesorji, mi dijaki pa smo bili zelo pozorni in smo pazljivo poslušali, katere številke je bila izbrana. V naslednjem krogu smo si zamenjali kartice in ponovno upali v zmago, a ni bilo tako, ker je bilo le pet srečnežev, ki so zadeli dobitke. Nekateri so bili razočarani, drugi veseli in tretji zadovoljni, saj je bila to le družabna igra.

Prispevke in mnenja o ekskurziji so napisali:

Mojca, Sanja, Alen, Ivana, Lara, Andrea, Valentina Z., Matej, Erik, Pavel, Andrej, Nataša, Marika, Valentina K., Enrico in Sandi

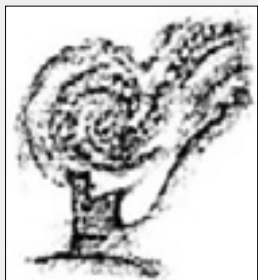
KULTURNI Stiki

KRAS IN MORJE ŽE DRUGO STOLETJE V GLASOVIH PROSEŠKIH IN KONTOVELSKIH FANTOV

osebna izkaznica

Moški pevski zbor Vasilij Mirk

KRAJ IN DATUM ROJSTVA:

Prosek-Kontovel, 1887

NASLOV: Prosek, 306

KONTAKTI: Egon Guštin

040 225516 ali 333 5737122

DEJAVNOSTI: koncertna-pevska dejavnost

ODBOR: Egon Guštin (predsednik), Vojko Pahor (podpredsednik), Borut Sardoč (tajnik), Mitja Guštin (blagajnik), Dario Štoka (gospodar)

POSEBNI ZNAKI: ohranjanje tradicije enega najstarejših zborov na Primorskem

Moški pevski zbor Vasilij Mirk je ena od tistih skupin, za katere lahko trdimo, da gre za pravo institucijo. Preko 120 let petja je trdna osnova častitljive tradicije, ki jo pevci ponosno nadaljujejo kot eden najstarejših zborov na Primorskem. Na koncu 19. stoletja, v času splošnega prebujanja narodne zavesti, so po vaseh nastajala prosvetna društva, ki so povezovala Slovence z organiziranimi oblikami kulturnega udejstvovanja. Leta 1887 so ustanovili na Proseku Pevsko društvo »Anton Hajdrih«, nekaj let kasneje pa

je na Kontovelu nastalo društvo Danica. Do združitve je prišlo po drugi svetovni vojni in zbora sta začela nastopati skupno pod imenom »Prosek-Kontovel«. Moški zbor je leta 1964 imel čast, da je lahko sodeloval pri slovesnosti ob odprtju Kulturnega doma v Trstu. Leta 1967 se je poimenoval po tržaškem skladatelju, pevovodji in glasbenemu pedagogu Vasiliju Mirku. Suvereno petje proseških in kontovelskih pevcev je z gostovanji prepotovalo del Evrope, a tudi razna tekmovanja so prinesla marsikatera zadoščenja

in priznanja. Pred pultom so se zvrstile temeljne osebnosti tukajšnje in slovenske zborovske stvarnosti. V povojnem času je vodstvo prevzel Just Martelanc, nakar so mu sledili Milko Cibic, Viktor Čermelj in Karel Boštjančič; leta 1955 je nastala pevska skupina Fantje s Proseka-Kontovela, ki jo je najprej vodil Milan Pertot, potem pa Ignacij Ota, Adi Daneu, Evgen Princič. Vrste zbora so v zadnjih letih okrepili mladi člani, kar je še dodatno utrdilo motivacijo in navdušenje dolgoletnih nositeljev proseško-kontovelske, skupne pevske tradicije. Moški zbor Vasilij Mirk že dvajset let vodi tenorist in zborovodja Miran Žitko.

Zbor Vasilij Mirk je redni gost in sooblikovalec večine vaških in okoliških prireditev, sodeluje z drugimi zbori in instrumentalisti pri posebnih pobudah. Razni skladatelji so pisali in prirejali pesmi za glasove proseško-kontovelske skupine; poleg zborovodij, ki so pisali za svoje pevce, je Aljoša Tavčar, nagrajenec letošnjega natečaja I.Ota, poklonil zboru Vasilij Mirk dve pesmi na Kosovelovo besedilo.

Med rekordi dolgoletnega zbora je tudi vztrajno sodelovanje pri reviji Primorska poje, katere pevci niso zamudili niti ene izvedbe. Vsakoletna tradicija je tudi nastop na potujoči re-

viji štirih pobratenih zborov iz Slovenije in zamejstev »Štiriperesne detelje«, ki se je letos odvijala na Proseku, v prihodnjem letu pa se bo preselila na Koroško.

Miran Žitko - 20 let z zborom Vasilij Mirk

Kateri so najlepši spomini iz tako dolgega delovnega obdobja?

V 20 letih vodenja zbora Vasilij Mirk se je nabralo veliko lepih spominov pa tudi nekaj takih, ko nismo vedeli kako bo zbor deloval naprej saj ni bilo priliva mladih pevcev. V določenem obdobju so bili »moderni« zgolj mešani zbori in moški zbori so postali kar naenkrat »nezanimivi«. Stanje se je v zadnjih sedmih letih izdatno popravilo in naš zbor je v celoti prenovljen z mladimi pevci. To se seveda pozna tudi v kvaliteti petja in se kaže tudi v tem, da nas marsikdo pokliče v goste, saj vedo, da je petje mladih temperamentnih fantov lepo poslušati.

Kakšne so značilnosti in morada "značaj", ki zaznamuje to pevsko skupino?

Značaj zbora je izrazito »kraški«,

vsaj jaz ga tako vidim, čuti se vpliv morja, dobrega vina, odprtega druženja in pogovora. Med pevci se izredno dobro počutim že vseh 20 let. Vedno so pripravljeni delati, pomagati in razumeti tudi dirigentove zahteve. Lahko rečem, da mi pri delu vedno puščajo odprte roke in vztrajno sledijo. Tudi obisk na vajah je izredno dober. Tudi to je znamenje, da jim petje veliko pomeni.

Ste diplomirali iz solopetja. Kako in v kakšni meri lahko posredujete vaše znanje ljubiteljskim pevcem?

Pevska tehnika je za zbor izrednega pomena, kar se kmalu pozna na dobrem, homogenem zvoku zbora. K temu sem vsekakor pripomogel s svojo solopevsko izobrazbo, ne smem pa pozabiti sodelovanja domačina Adija Daneva, ki je fante pri zboru kar dve leti uvajal v pevsko tehniko, za kar sem mu sam in pevci izredno hvaležni.

Kateri so načrti za letošnjo pevsko sezono?

Načrtov za sezono je veliko, od dokončanja snemanja novega CD-ja: priprava na 120 letnico zbora, vsakoletno sodelovanje na reviji Primorska poje, več samostojnih koncertov in sodelovanje na raznih priložnostnih prireditvah. Nazadnje je zbor sodeloval 9. novembra 2007 na podelitvi nagrad za najboljše skladbe natečaja Ignacij Ota, v Dolini.

iz oči v oči

Ime in priimek: Lara Filipponi
Kraj in datum rojstva: Trst, 9.11.1989
Zodiakalno znamenje: škorpijon
Kraj bivanja: Lonjer
E-mail: erendil@alice.it
Stan: prosta
Poklic: študentka
Najboljša in najslabša lastnost: precizna, potrpežljiva in včasih sem lunatična
Nikoli ne bom pozabila: Artedna 2007
Hobiji: risanje, ples, petje, jeziki, gledališče
Knjiga na nočni omarici: L'ombra del vento
Najljubša risanka: I puffi
Najljubši filmski igralec/ igralka: Johnny Depp in Cate Blanchett
Najljubši glasbenik: Damijan Corretti!
Kulturnik/ osebnost stoletja: Che Guevara
Ko bom velik, bom.... arheologinja
Moje društvo: Mladinsko združenje in Pevski zbor (SKD Lonjer-Katinara), MeMIPZ Trst, TPPZ PTomažič
Moja vloga v njem: v prvem in drugem tajnica, pevka v ostalih
Svojemu društvu želim: vse!!
Moj življenjski moto: "jaz" je kar si, ne kar drugi si želi
Moje sporočilo svetu: boljše je prižgati svečo, kot prekriti temo. Bi morali odkriti in ne sovražiti, kar ne poznamo.

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

SKUPAJ ZA BOLNICO FRANJO

ZSKD OBVEŠČA ČLANICE, DA JE ŠE V TEKU SOLIDARNOSTNA AKCIJA ZA OBNOVITEV BOLNICE FRANJA.

NADALJEVALNI TEČAJ SLOVENŠČINE bo potekal v prostorih osnovne šole Albin Bubnič v Miljah. Odvijal se bo vsak četrtek od novembra 2007 do aprila 2008.

14. REVIIJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB
30. novembra 2007 zapade rok za oddajo prijavnice.

PRIMORSKA POJE 2008
21. decembra 2007 zapade rok za oddajo prijavnice. Prijavnice so na voljo v izpostavah ZSKD ali na spletni strani www.zpzp.si.

TEČAJI ZA PEVOVODJE

v priredbi USCI se bodo odvijali od januarja do maja 2008 v Spilimbergu, Pordenonu in Vidmu. Teme predavanj: dirigiranje in zborovska interpretacija, vodenje vaj, osnovna tehnika dirigiranja, vokalna tehnika in telesno izražanje. Rok prijave zapade 22. decembra 2007.

»ROŠEVI DNEVI« literarni natečaj za mlade ustvarjalce

JSKD razpisuje literarni natečaj za mlade ustvarjalce, ki je namenjen pesnikom in pisateljem do 15. leta starosti. Rok za prijavo literarnih del zapade 26.11.2007.

»ALPI GIULIE CINEMA«

v okviru istoimenskega natečaja bodo 7. decembra 2007 ob 20.30 v gledališču Miela predvajali slovenski film »Skiing seven summit, Rezija«. Več na spletni strani www.monteanalogo.net

ZA ZBORE, GODBE, DRAMSKE IN PLESNE SKUPINE

31.12.2007
ZAPADE ROK ZA ODDAJO OBRAZCEV ZA REDNO DELOVANJE. ZAMUDNE PRIJAVE BODO ZAVRNJENE.
ZAPADE ROK ZA PRIJAVO REDNIH PROJEKTOV V LETU 2008

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org
Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org
Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

MARIO MAGAJNA - »Slikar« velikih zgodb pa tudi zelo preprostih in intimnih trenutkov

Znal je biti veliko več kot le kronist svojega časa

Leto 1946 je. Utrujen starec se naslanja na hišo. Zebe ga. Roke ima globoko potisnjene v žepe, ušesa mu varuje kapa s ščitkom. Le nekaj metrov od njega stoji skupina ljudi. Nekaj pomembnega se imajo za pomeniti. »Na tisoče je nezaposlenih. Na vsakem koraku srečuješ berače,« je ob fotografiji zapisal Mario Magajna. Fotografije beračev so po navadi mučne, ponižujoče in odbijajoče. Ta fotografija je drugačna. Glavni akter je dostojanstven. Ker je fotograf obziren do starčka, se naš pogled lahko ustavi – dovolj časa imamo, da z nje razberemo protislovnost povojnega obdobja, ki je zares vedno enako bedno, pa naj fotograf sledi svetovnim ali pa lokalnim vojnjam, današnjim ali preteklim in verjetno tudi prihodnjim. Zaradi ljudi v drugem planu, ki jih združuje kdove kaj, pa začutimo tudi pozitivno moč, mogoče celo optimizem, ki jo prinaša težko pričakovani mir. In prav ta večplastna pripoved je tako dragocena.

Leto 1956 je. »Ribiči in mreže na nabrežju: njihov čas se izteka,« pravi pripis k fotografiji. Mir, s katerim ribiči popravljajo mreže, nas prepričuje drugače: tukaj bomo za vedno. Tako lahko le z nostalgijo gledamo fotografijo in si želimo, da bi živeli takrat, ko je Trst živel z morjem, ko je nabrežje pripadalo ribičem in ko so bile v pristaniščih privezane ribiške barke. Fotografija nam dovoljuje naivno sanjarjenje, nagovarja nas k sentimentalnosti.

Leto 1976 je. S tridesetletno zamudo končno steče proces proti nacistom in kolaboracionistom iz Rižarne. Zgodovinski dogodek, ki zahteva veliko besed. Fotograf jih je združil v nekaj podobah. V katalogu Trst v črno-belem: fotokronika 1945-1980 (Založništvo tržaškega tiska, 1983) je natisnjenih le 5. Dovolj jih je, da se popolnoma predamo dogodku. Foto-

li, pa ga zares ne smemo. Tudi zaradi fotografij Maria Magajne ga ne bomo. Francoski esejist Roland Barthes je v svoji znameniti knjižici Camera lucida: zapiski o fotografiji zapisal, da je fotografija v bistvu

malo. Kompozicija njegovih fotografij ni vedno popolna, tudi o estetski harmoniji bi težko govorili. Prepričljive so zato, ker vsebujejo človeškost trenutka. »Pravilno nameriti, hitro pritisniti in se izgubiti ter pri tem ne spraševati za dovoljenje ali kaj podobnega,« je bil način dela slavnega francoskega fotoreporterja Henrija Cartier-Bressona, ki se je v zgodovino fotografije zapisal kot »izumitelj« ujetega trenutka. Fotografije Maria Maganje govorijo drugače: mogoče nekoliko nepravilno nameriti, hitro pritisniti in ne bežati od portretirancev. Kako drugačne so besede Maria Maganje: »Spoznavati kraje in ljudi predstavlja korak k medsebojnemu razumevanju in spoštovanju.«

Mario Maganja je bil več kot pol stoletja predan dokumentarni in fotoreporterski fotografiji. V tem času je zaslovel predvsem zaradi objav v Primorskem dnevniku kot kronist vsega, kar se je na Tržaškem dogajalo. Pomembnega in vsakdanjega. V objektiv je ujel njemu ljubljene maršala Tita, Naserja, Nehruja, princa Sihanuka, Claudio Cardinale, Caterino Valente, pa tudi čisto navadne ljudi, ki mogoče niso naredili nič tako zelo posebnega v življenju. In prav zaradi fotografij, ki ponazarjajo socialno resničnost, ga lahko

uvrstimo med avtorje sodobne dokumentarne fotografije. To naj bi bila tista zvrst fotografije, ki ne odvrta pogledov, temveč pusti čas za razmislek. Ni zgolj informativna, temveč mora raziskovati in odpirati vprašanja. Obravnavala naj ne bi zgolj aktualnih dnevnih novic ali ekskluzivnih reportaž. Predvsem pa ni usmer-

jena zgolj v »velike« zgodbe, temveč rada »ujame« zelo preproste in intimne. Junači so lahko ribiči, delavke ali pa otroci.

Lahko si le želimo, da bi čimprej izšla pregledna monografija avtorja sodobne dokumentarne fotografije in ne le kronista Maria Magajne.

Meta Kresce

grafije niso spektakularne – fotograf si ne želi gledalca presenetiti, osupniti – daleč od tega, pa vendar nas prisilijo, da se ob njih ustavimo, jih opazujemo in se zamislimo. Oči prisotnih, ti drobni boleči detajli, govorijo o ozračju v dvorani, pripovedujejo pa še veliko več. Nevsiljivo nam prišepetavajo zgodbe iz tistega grozljivega obdobja fašizma, ki bi ga radi pozabi-

subverzivna, a ne, kadar zbujajo grozo, odvrta ali celo stigmatizira, subverzivna je, kadar je zamišljena, pensive.

Mario Magajna je to vedel.

Te fotografije potrjujejo legendarnost Maria Maganje kot kronista, a v naš spomin se niso vtisnile zaradi zveste od-slikave resničnosti ali zato ker se je fotograf znal umakniti iz slike. To bi bilo pre-

MANJŠINE - Protest bo morda spodbudil politike, ne bo pa spremenil ljudstva

O prihodnosti Belgije brez velikega optimizma

Policija pravi, da jih je bilo najmanj 35.000. Govorimo o Belgijcih, ki so v nedeljo marširali po bruseljskih ulicah za ohranitev enotnosti države. Rue Beillard, ena najširših bruseljskih ulic, ki vodi iz centra mesta do sedeža evropskega parlamenta in drugih evropskih institucij, je bila polna ljudi; večinoma so bili odti v črno-rumene-rdeče belgijske zastave.

Velika večina je pripadala frankofonski skupnosti, Flamcev pa je bilo po nekaterih ocenah največ kaka desetina. In vendar so Flamci večinska narodnostna skupnost v Belgiji. Udeleženci so v senatu tudi izročili listino za enotnost Belgije, ki jo je podpisalo 140.000 državljanov. Petición vsebuje »poziv politikom, naj spoštujejo državo in njeno enotnost«.

Že ti podatki kažejo na razsežnost problema. Belgija je blokirana že 160 dni. Še kak teden, pa bo od volitev minilo pol leta, rekordni čas za sestavo nove vlade, ki je seveda ni na obzorju. Formalno gre za neskladjem med strankami, ker flamski zmagovalec volitev Ives Leterme na valonski strani ni našel strank, ki bi z njim sestavile vlado. In tako tudi najboljši jezikovni režim, tak, ki jamči zaščito dveh skupnosti, ki živita v isti državi, ki prav za to jamstvo troši ogromno denarja, razpade, če ni politične volje, da bi oblikovali vladno koalicijo.

Belgija je svojevrstna država. Ima, na primer, pet parlamentov in pet vlad. Poleg zveznega parlamenta z vlado sta tu še flamski in valonski parlament, pa parlament male nemške skupnosti in na koncu mestni parlament Bruslja, ki sestavlja samostojno dvojezično enoto. Edino dvojezično enoto, kajti v ostalih treh je jezik samo eden: francoščina, flamščina oziroma nizozemščina ali nemščina. Delitev je jezikovna, socialna in seveda politična. Vsaka skupnost ima svoje stranke in tako imajo tri velike evropske družine, socialisti, konservativci in liberalci ločene stranke v vsaki od treh skupnosti. Vendar drugače kot denimo v Španiji, kjer so sicer regionalne stranke v Madridu vendarle povezane in sestavljajo v parlamentu denimo katalonski, baskovski in španski socialisti isto večino; v Belgiji so vse stranke popolnoma samostojne, nič skupnega nimajo...

To velja tudi za ljudi: ločitev je popolne in jezikov sosedu v glavnem ne obvladajo. Znana je zgodba o najhujši železniški nesreči v državi: zgodila se je

V nedeljo se je na manifestaciji v Bruslju zbralo 35.000 ljudi

ANSA

pred nekaj leti. Frankofonski železničar se je zavedel, da je vlak odpeljal po napačnem tiru in poklical je sosednjo postajo, flamski železničar pa je jezno zaprl telefon, ker sporočila ni razumel.

Ne gre za izjemo, gre za običaj. Enojezičnost je če zlasti v Flandriji obvezna; niti v krajih, v katere se je naselilo veliko Francozov (gre predvsem za bližnjo okolico Bruslja), ni mogoče odpreti francoskih šol, ker gre pač za flamsko območje. Tuji vozniki pa so včasih zmedeni, saj se imena krajev na prometnih oznakah spremenijo takoj ko pripelješ iz enega predela države v drugi; potrebno je veliko znanje, pa tudi precej iznajdljivosti, da ne zapelješ v napačno smer.

To je pač Belgija in s to stvarnostjo se je treba sprijazniti. Ni pričakovati, da bi pohod 35.000 ljudi spremenil družbo; lahko bo vplival na politiko in omogočil sestavo skrupulane vlade, problemov pa ne bo rešil. O prihodnosti Belgije ni mogoče govoriti z velikim optimizmom.

B.Br.

WALES - Oddaje v valižanščini

TV kanal S4C slavil 25-letnico

Valižanski televizijski kanal S4C je v novembru slavil 25-letnico delovanja; na slovesnost, ki so jo pripravili, pa niso govorili samo o preteklosti, ampak so največjo pozornost namenili prehajanju v čas digitalne televizije.

S4C je začel oddajati 1. novembra 1982, ko je morala konservativna vlada Margaret Thatcher kloniti eni najuspešnejših kampanj, kar so jih kdaj pripravile manjšine, m ki govorijo manjše jezike. Pritiski za valižanske televizijske sporede so se namreč začeli že v šestdesetih letih, ko se je stotine Valižanov znašlo na sodnih klopih, ker so sodelovali v akciji, ki jo je organiziralo društvo Cymdeithas yr Iaith (Valižansko jezikovno društvo). Ljudje, ki so sodelovali v tej akciji, niso plačevali televizijske naročnine, zasedali so televizijske studije, plezali po antenah in povzročali škodo na napravah za oddajanje, voditelj valižanske manjšinske stranke Plaid Cymru Gwynfor Evans pa je leta 1980 celo zagrozil z glado vno stavko, če vlada ne bi izpolnila obljube in dala Valižanom njihove televizije. Končno se je »železna lady« vdal in izdala soglasje za novo televizijsko postajo.

Televizija se je kaj kmalu uveljavila in Va-

ližani so se privadili na televizijske sporede v lastnem jeziku. Prav S4C je bil tudi spodbuda za številne druge manjšinske skupnosti, da same ustanovijo svoje televizijske postaje. Tako so začele delovati televizijske postaje v katalonščini, v baskovščini in v irščini, kmalu pa bodo odprli televizijsko postajo tudi v škotski gaelščini.

S4C oddaja v urah, ko je gledanost naj večja, sicer pa povzema sporede BBC v angleškem jeziku. Najpopularnejši valižanski sporede privabijo pred ekrane do 100.000 gledalcev, popularne tekme v ragbiju, ki je valižanski nacionalni šport pa celo 200.000 gledalcev. Kar dva valižanska filma, ki ju je proizvedla televizija, sta bila nominirana za oskarja za najboljši tuji film.

O prihodnosti kanala S4C še potekajo razprave, ker je 4. sredstev iz reklame manj zaradi preoblike kanalov. Tako je celo padel predlog, da bi S4C postala dvojezična televizija, da bi bila razpoložljiva tudi tistim, ki ne razumejo valižanščine, ta predlog pa je dvignil veliko prahu. Gotovo pa je, da bo S4C odprla poseben kanal v valižanščini za otroke.

Huw Jones

ITALIJA - Evropski center za pravice Romov

Fini zatožen zaradi stališč proti Romom

Način, kako Italija obravnava romsko skupnost, je že nekaj časa predmet posebne pozornosti mednarodnih organizacij, ki se ukvarjajo s problematiko manjšinskih oziroma človekovih pravic. Na tem področju je proti Italiji nastopil predvsem Svet Evrope, tako v okviru izvajanja Okvirne konvencije o zaščiti narodnih manjšin kot tudi preko telesa, ki se ukvarja s preprečevanjem rasne diskriminacije. Tudi konferenca za človekove pravice pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi je imela vrsto pripomb v zvezi z Italijo.

V glavnem se te pripombe nanašajo na ravnanje priseljenih Romov, to je tistih, ki so pribežali v Italijo po zadnjih balkanskih vojnah. Predstavnstvo Sveta Evrope je tako pri obisku nekaterih romskih taborišč v predmestju Rima ocenilo, da so življenjski pogoji neprimerni in opozorilo predvsem na pomankljive higienske strukture. Tudi druge delegacije mednarodnih organizacij so opozorile na pomankljive infrastrukture in na preskromno skrb za Rome.

Zadnja dogajanja, o katerih so časniki obširno poročali, so le še potrdila resnost romskega vprašanja. Slednje se je še zaostrilo po množenju priseljencev romunskih Romov. Do tega prihaja, ker je Romunija članica Evropske unije in imajo torej njeni državljani prost vstop v Italijo. Po prihodu v državo pa živijo v neprimernih bivališčih, nimajo ustrezne socialne in zdravstvene oskrbe, pa tudi točnih podatkov o tem, koliko jih je in kje živijo, v državi sploh ni. Gre sicer za dokaj običajen pojav pri Romih, vendar je stanje v Italiji bolj zaskrbljujoče kot v drugih državah.

Ob tem se seveda v tisku pojavljajo številni članki, nekateri tudi z rasiistično vsebino, ki vsebujejo posploševanje romskega vprašanja. Slednje je sicer resno, vendar je posploševanje v nasprotju s temeljnimi načeli o človekovih pravicah, saj taki stereotipi oblikujejo javno mnenje ter imajo za posledico naraščanje odpora do romske skupnosti. Vse to pa oblikuje spiralo, iz katere se ni mogoče izvit.

Voditelj Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini

V to spiralo se je zapletel tudi voditelj Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je bil v prejšnjih dneh tarča ostrega protesta Evropskega centra za pravice Romov s sedežem v Budimpešti. Ta center že več leta spremlja problematiko Romov v številnih evropskih državah in se zavzema za njihove pravice; zelo pozoren je še zlasti na dejavnost politikov oziroma vladnih struktur.

Tokrat je center naslovil pismo uradu za boj proti rasni diskriminaciji pri predsedstvu vlade, rimskemu državnemu tožilstvu in italijanski novinarski zbornici. V njem zahteva preiskavo v zvezi s protiromskimi javno izrečenimi izjavami bivšega podpredsednika vlade in voditelja nacionalnega zavezništva Gianfranca Finija, ki jih je 4. novembra objavil milanski dnevnik Corriere della sera. V teh besedah center uvidi škruvanje k rasni diskriminaciji. Tu je v pismu izrecno navedeno besedilo, ki ga je Fini izjavil tri dni po umoru, ki ga je pred kratkim zagrešil romunski Rom v Rimu: Fini je dejal, da cigani mislijo, »da je tatvina upravičena in še zdaleč ni nemoralna« in ta enako razmišlja o dejstvu, »da moški ne delajo, ker ženske delajo za

njih, v klavnem s prostitucijo.« V časopisu je tudi zapisano, da si Romi ne pomišljajo, če morajo ugrabiti otroka, lastne otroke pa navajajo k beračenju. Ob koncu center še navaja Finijev citat, da je nesmiselno govoriti o integraciji ljudi, pri katerih je »kultura« na taki ravni.

Po navedbi teh izjav center poziva urad pri predsedstvu vlade in državnega tožilca, naj uvedeta preiskavo proti Finiju in tudi proti milanskemu dnevniku, ki je te Finijeve izjave objavil. Evropski center za pravice Romov v dopisu izraža veliko zaskrbljenost zaradi izjav Finija, ki je javna politična osebnost ter njegova stališča vplivajo na javno mnenje. Odločitev milanskega dnevnika, da objavi Finijeve izjave, pa je center označil za neodgovorno, ker ob njej ni bilo ustreznega komentarja uredništva, saj taki zapisi prispevajo k naraščanju protiromskega ozračja v državi in torej škodujejo romski skupnosti. V pismu je nadalje rečeno, da je italijanski tisk poročal o številnih napadih na Rome, o poživih njihovih bivališč, v trgovini in torej škodujejo romski skupnosti. V pismu je nadalje rečeno, da je italijanski tisk poročal o številnih napadih na Rome, o poživih njihovih bivališč, v trgovini in torej škodujejo romski skupnosti. V pismu je nadalje rečeno, da je italijanski tisk poročal o številnih napadih na Rome, o poživih njihovih bivališč, v trgovini in torej škodujejo romski skupnosti.

Na osnovi teh ugotovitev Evropski center za pravice Romov posreduje tudi pravno osnovo, na kateri temelji ta prijava. Gre za zakon šte. 205 iz leta 1993, ki prepoveduje širitev idej rasne ali etnične nadvlade ter spodbujanje k kakršnimkoli diskriminacijskim dejanjem iz rasnih, etničnih, narodnih ali verskih razlogov, za zakon šte. 215 iz leta 2003, ki kaznuje žalitve ali grožnje na osnovi rasnega ali etničnega izvora, pa tudi vsakršno dejavnost, katere namen je ustvarjati ustrahovalno, sovražno, žaljivo ali ponižujoče ozračje, in za zakon o imigraciji šte. 286 iz leta 1998, ki prepoveduje diskriminacijo in odloča, da oblasti proti njej ukrepajo.

Ob koncu Evropski center za pravice Romov zahteva od državnega tožilstva in od vladnega urada za boj proti rasni diskriminaciji, naj uvedeta preiskavo o Finijevih izjavah in njihovi objavi v milanskem časniku ter naj center obvestita o poteku teh preiskav.

ROMUNI V TRSTU - Pop Constantin Eusebiu Negrea o malo poznani skupnosti

Romunski duhovnik - kovinar bo obnovil zapuščeno cerkev

Romunskih državljanov s stalnim bivališčem v Italiji je po podatkih iz letošnjega dosjeja Karitas-Migrantes skoraj 600 tisoč. Prvi so se odpravili na Apeninski polotok s trebuhom za kruhom že pred časom, nazadnje se jim pridružujejo rojaki, ki izkoriščajo vstop Romunije v Evropsko unijo. Pred kratkim je posamezen dogodek iz črne kronike sprožil val medijskih komentarjev in političnih izjav ter ukrepov, žal pa tudi uličnih fizičnih obračunavanj, vse skupaj pa je povzročilo hudo napetost med Italijani, Romuni in Romi, tako v Italiji kot v Romuniji. Mnogo poštenih delavcev se je znašlo v nezavidljivem položaju, ko ljudje gledajo nate kot na zločinca. Vsako vidi drevo, ki pade, nihče pa gozda, ki raste.

Po podatkih Pokrajine Trst je bilo konec leta 2003 227 romunskih državljanov s stalnim bivališčem v Trstu. Poznejših podatkov ni na voljo, po zadnji širitvi EU pa se je število nedvomno močno okrepilo, tako da šteje romunska skupnost danes trikrat ali štirikrat toliko članov. Pred tremi leti se je Romunska pravoslavna cerkev odločila, da odpošlje v Trst duhovnika, ki bi daroval maše za svoje rojake, jim nudil duhovno oporo in priložnost, da se zbirajo v krogu sonarodnjakov.

Tako je iz bližine mesta Iași, na romunsko-moldavski meji, prišel 34-letni pop Constantin Eusebiu Negrea. Pripotoval je sam, predstavniki grške pravoslavne cerkve pa so ga bratsko sprejeli in mu pomagali. »Njim bom vedno zelo hvaležen, dobro pa se razumem s predstavniki vseh verskih skupnosti v Trstu«, pravi mladi *popa*. Kljub krščanski solidarnosti pa se je moral Negrea takoj soočiti z dvema problemoma, ki še danes nista rešena.

Prvič: za ustanovitev nove župnije je potreben primeren sedež. Romunski pravoslavni obredi potekajo v bivši anglikanski cerkvi v Ul. S. Michele, ki je na razpolago samo ob nedeljah. Negrea pa se je po pogovoru s predstavniki tržaške škofije zagledal v neuporabljeno cerkev, ki je v strogem središču mesta, tik ob županstvu, a je mimoidoči Tržačani sploh ne opazijo: cerkev Sv. Roka in Sebastjana, ki že od nekdaj tiho sameva na začetku Kavane. Vrata in okna ima zazidana, zapuščena je že več desetletij, stene propadajo. Zgrajena je bila baje leta 1700, tako kaže napis nad nekdanjim vhodom. Nad drugim zazidanim vhodom je letnica 1737. Tržaška občinska uprava je duhovniku dovolila upravljanje cerkev za 9 let in nemudoma je dal izdelati načrt za obnovo cerkve. Ker gre za pravo ruševino, terja uresničitev načrta veliko denarja, kar predstavlja problem številka dva.

Negrea kot duhovnik ne prejema denarja, ne v obliki plače, ne v obliki odškodnine. Odkar je došel v Trst stalno dela in si nabira žulje na prstih obeh rok. Najprej se je zaposlil pri tržaškem podjetju, za katerega je vsak teden plul v Genovo in nazaj. Vračal se je iz mučen, povrh vsega pa so ga za dober mesec prikrajšali za plačilo: »bil sem redno zaposlen. Pomisli, kako se imajo delavci "na črno"!«. Duhovnik, ki je v domovini diplomiral po trdem študiju in je prišel v Italijo, da bi opravljal duhovno delo, je sedaj zaposlen v tržaški tovarni, ki proizvaja jeklene ventile. Skrbeti mora za svojo družino, ki se mu je medtem pridružila: žena Margareta Loredana, 12-letna Agata Alexandra, osemletna Ioana Ariadna in mali Nicolae Sebastian, ki se je rodil pred 18 meseci v Trstu, so duhovniku-kovinarju vedno ob strani.

Gospod Negrea, kako zmorete delati ves teden v tovarni, v nedeljo darovati mašo, poleg tega pa še načrtovati obnovo zapuščene cerkve?

Cerkev je pri nas veliko več kot prostor za molitev. V cerkvah sta se rodili romunska kultura in šola. Pozneje se je šola ločila od vere, a je ostala z njo intimno povezana. Kult enačimo s kulturo. Zato je pomembno, da romunska skupnost v Trstu dobi svoj prostor. Odgovoren za izgradnjo ali obnovo tega prostora pa mora biti duhovnik.

Načrt v zvezi s cerkvijo Sv. Roka in Sebastjana je lep in ambiciozen. A kdo ga bo financiral?

Najprej moram razumeti, kakšne namene ima Občina Trst. Trenutno lahko raz-

34-letni pop Constantin Eusebiu Negrea je od tržaške občine dosegel pravico za devetletno upravljanje zapuščene cerkve sv. Roka v starem mestu. Stavbo iz leta 1700, ki je danes skoraj ruševina, namerava usposobiti v duhovni hram za rojake, ki živijo v Trstu. Na fotografiji gospod Negrea pred zapuščeno cerkvijo

KROMA

polagam s cerkvijo za 9 let: nočem tvegati, da bi obnovil cerkev in jo nato izgubil. Pred časom so na Občini sicer omenjali možnost, da bi romunski skupnosti prepustili svetišče za 99 let, kar bi bilo odlično. Za sredstva pa pozivam Tržačane, naj mi priskočijo na pomoč.

Koliko Romunov je v Trstu?

Točnega števila ne poznam, najverjetneje več kot tisoč. Sam sem jih v dveh letih spoznal kakih 600, toda mnogi se ne udeležijo obredov, marsikdo pa pride v mesto samo začasno.

Kaj delajo?

Treba je ločiti razne kategorije. Na eni strani so raziskovalci znanstvenih ustanov in univerzitetni študentje. Delavci pa so zaposleni v gradbeništvu in v kovinskem sektorju, v katerega sodim tudi jaz... Posebno poglavje predstavljajo ženske. Nekatere negujejo ostarele osebe, druge so čistilke.

Kako je organizirana romunska pravoslavna cerkev v Italiji?

Začnimo od spodaj. V deželi FJK sta poleg mene še duhovnika v Vidmu in Pordenonu. V Italiji nas je kakih 50, najvišji predstavnik naše cerkve pa je škof Silvan, ki živi v samostanu v pokrajini Massa-Carrara. V hierarhiji je mesto nad njim metropolit Iosif v Parizu, ki je odgovoren za vernike v zahodni in južni Evropi. Na vrhu pa je patriarh Daniel v Bukarešti: ko je bil škof, me je posvetil v duhovnika.

Obvezno vprašanje: kako doživljate dogodke zadnjih tednov, ko se je za Romune in Rome začela »medijska gonja«?

Situacijo spremljam seveda z nelagodjem. Nesmiselno je že to, da je bil romunski narod postavljen na zatožno klop zaradi okrutnega dejanja, ki ga je storil madžarski Rom iz Romunije. Romi imajo zdaj v Romuniji še več težav z domačim prebivalstvom, njihov položaj pa tako ali tako ni bil enostaven. A težave imajo še marsikje, tudi v Sloveniji...

Hočem samo povedati, da smo Romuni v resnici plemeniti narod. S tujci smo zelo gostoljubni, kdor pride k Romunu domov ne bo imel nevšečnosti. Ljudje o nas ne vedo veliko in ravno zaradi tega pride do nezaupanja in strahu. Navadno poznajo samo legendo o Drakuli, ki temelji na zgodovinskem liku odločnega, a dobrega vladarja. Poznati bi morali tudi Štefana Velikega, ki je ščitil Evropo pred Osmanskim cesarstvom in dokazal, da je romunski narod vreden spoštovanja.

Štefan III. Moldavski (1437-1504), znan tudi kot Štefan Veliki in Sveti (Štefan cel Mare si Sfânt) je bil od leta 1457 dalje moldavski vojvoda. Najznamenitejši član kraljeve rodbine Musat je bil skoraj nepremagljiv vojskovodja, podložen samo krščanskemu bogu. Moldavija se je pod njegovim vodstvom utrdila kot regionalna sila, ki se je uspešno bra-

nila pred madžarskimi, poljskimi in zlasti turškimi težnjami. Po zmagoviti bitki proti Turkom pri kraju Vaslui (1475) ga je papež Sikst IV. imenoval za »pravega prvaka krščanske vere«.

Ali se je v teh tednih kaj spremenilo tudi v Trstu?

Trst je zelo posebno mesto, v katerem so se že od nekdaj srečevale različne kulture in vere. Ljudje se mi zdijo bolj pripravljeni, kulturno bolj izobraženi in občutljivi. Tudi krajevni mediji obravnavajo to temo bolj trezno. V Trstu je mirno sodelovanje enostavnejše, ekumenska in medverska srečanja so ustaljena navada, romunska skupnost je integrirana. Kljub vsemu temu zaznavamo določeno mero nezaupanja, ki pride na dan na področju dela. Trenutno se npr. romunska negovalka ostarelih oseb težko dokoplje do klienta, ker nam nekateri ne zaupajo. K sreči pa je v primerjavi z drugimi mesti situacija boljša.

Kaj pa oni, ki se preživljajo z nezakonitimi posli?

Ko človek nima dela, pogosto zaide na slabo pot. Velika večina romunskih priseljen- cev v Italiji trdo dela, plačuje davke in ne smejo pozabiti, da romunski delavci proizvajajo en odstotek italijanskega BDP, kar je ogromno. Sam se v Trstu trudim, da bi roja-

kom nudil čim več informacij. Romunski državljani pridejo v Trst samo, če imajo zagotovljeno zaposlitev. Če delo izgubijo, kot rečeno, se njihov položaj poslabša. Doslej pa sem srečal samo tri Romune, ki so prišli v mesto »na slepo«, se pravi brez gotovosti zaposlitve: pomagali smo jim oditi nazaj v domovino.

Tudi Amatov dekret jim »pomaga« nazaj v domovino.

Dekret bo dober, ko ga bodo primerno izvajali. Prav je, da se obravnava vsak primer posebej, ker posploševanje samo škodi. Pogovoril sem se s tržaškim kvestorjem, ki mi je zagotovil, da bodo dekret dobro izvajali.

Ali bodo tako rešili vse probleme?

V Romuniji marsikaj ne deluje, kot bi moralo in ljudje bežijo pred revščino. Diaspora šteje trenutno tri milijone ljudi, med katerimi so tudi številni intelektualci. V domovini primanjkuje delovne sile, zato prihajajo v Romunijo delavci iz Kitajske, ki se zaposlujejo zlasti v tekstilnem sektorju. Problemi segajo torej globoko...

Med priseljenci pride do socialnih težav, ko ni navzoča kultura. Takrat se izrodi podkultura, ki zna biti nevarna. Ravno zaradi tega je moja naloga, da tržaškim Romunom nudim primeren prostor za molitev, snidenje in kulturno udejstvovanje.

Aljoša Fonda

STATISTIČNI PODATKI POTRJUJEJO USPEH

Porast pridelave in trženja kmetijskih bioloških pridelkov

V letu 2005 je tržišče kmetijskih bioloških pridelkov in izdelkov kazalo nekatere krizne znake, čeprav zaenkrat še ne zasrkbljujoče. Proizvajalci in potrošniki biološke hrane pa z zadovoljstvom ugotavljajo, da so tozadevni statistični podatki za leto 2006 pozitivni, tako, da lahko sedaj govorimo o povratku k biološkemu.

Porast bioloških živil zadeva sicer v manjši meri neposredno prodajo na kmetiji, kjer ni prišlo v letu 2006 do bistvenih sprememb v primerjavi z letom 2005, temveč se nanaša predvsem na široko distribucijo. V veleblagovnicah se je vrednost prodane biološke hrane dvignila povprečno za 9,2%. Skoraj vsi pridelki in izdelki nosijo pozitiven predznak, izjema sta le brezalkoholna in alkoholna pijača. Največji porast beležimo za suhomesne izdelke (+ 85,7%), kruh (+ 57%), olje (+ 37,7%) ter riž in testenine (+ 14,01%).

Proizvajalci biološke hrane smatrajo sicer za zelo pozitivno dejstvo, da se čedalje večje število potrošnikov opredeljuje za njihove izdelke, ob tem pa bi si želeli, da bi se neposredna prodaja na posetvu okrepila, ker omogoča trženje po donosnejših cenah. Cene, ki jih plačujejo kmetijam prodajalci na debelo ali široka distribucija, ne krijejo vedno pridelovalnih stroškov, ki so v hitrem vzponu, saj so v zadnjih letih porastli za 50 – 60%.

Levji delež ima pri tem porast cen tehničnih sredstev in pripomočkov ter energetskih stroškov, veliko manj obremenjuje pa je porast stroškov za delovno silo.

Glede zemljepisne porazdelitve obravnavanega porasta sta v Italiji na prvem mestu južni ter severno zahodni del države (+ 13%), kjer je bila potrošnja teh dobrin do pred kratkim skromna. Do manjšega porasta (+ 6,3%) je prišlo v Srednji Italiji in na Sardiniji ter, predvsem na severovzhodu države (+ 2,8%), kjer pa

Tudi na policah veleblagovnic je mogoče najti vse več bioloških pridelkov, ki so sicer dražji, a je povpraševanje po njih vseeno v porastu

KROMA

je potrošnja biohrane že veliko bolj razširjena in ustaljena. Tudi pri izvozu se kažejo pozitivni znaki, ki zadevajo predvsem Nemčijo, Francijo in Veliko Britanijo. Izvoz pa je domena trgovcev na debelo

in predelovalne industrije, kmetije pa le z redkimi izjemami (3,4%) neposredno prispevajo svoj delež k izvozu.

Med kmetijami, ki pridelujejo biohrano prevladuje zmeren optimizem gle-

de njihove bližnje prihodnosti. V veliki večini so prepričane, da bodo v večji ali manjši meri povečale svojo proizvodnjo, le 8,9% anketiranih kmetij pa je nasprotnega mnenja.

Toda kljub omenjenim pozitivnim trendom se biološko kmetijstvo začanja soočati z nepričakovanimi težavami. O tem prihodnjic.

Strokovna služba Kmečke zveze

NASVETI STROKOVNJAKA - Potrebe rastlin za normalno rast

Pomen dušika, fosforja in kalija

Da rastlina normalno raste in se razvija, potrebuje veliko elementov. Najpomembnejši za rastline so dušik, fosfor in kalij.

DUŠIK je za vsa živa bitja življenjsko pomemben, saj je sestavni del beljakovin in nukleinskih kislin, dve temeljni sestavini življenja. Dušik je sestavni del listnega zelenila. Pri zelenjadnicah je zlasti pomemben pri tistih, kjer uporabljamo liste. Dušik sestavlja kar 80 odstotkov zraka, kjer se nahaja v obliki plina. Rastlina pa ga ne more vsrkati kot takega, vsrka ga le v obliki nitrata. Slednjega so nekoč naravno pridobivali v glavnem v Čilu. Danes nitrato umetno izdelujejo iz dušika, ki se nahaja v zraku. Tovarne izdelujejo tudi dušik v obliki amonija. S pomočjo bakterij nitrosomonas in nitrobakter se slednji spremeni v zemlji v nitrite in nitrato. Amonij ima v zemlji daljši obstanek, saj ga zelo drobni delci zemlje bolj zadržijo. Zemlja je pač v glavnem negativno naelektrena, amonij pa pozitivno. Nitrat pa je negativno naelektren, zato ga delci zemlje odvrčajo. Prav zaradi tega z nitratskimi gnojili ne smemo pretiravati, ker jih voda izpere.

V primeru pomanjkanja dušika ostanejo poganjki tanki in kratki, listi majhni, bledi in predčasno odpadejo. Cvetovi so redki in plodovi drobni. Zelenjadnice postanejo tudi blede in se slabo razvijejo. Obratno pa s presežkom dušika postane rast poganjkov močna, podaljša se pozno v jesen, zato pogan-

jki ne oleseni in so zato bolj občutljivi nizkim temperaturam. Listi so veliki, mesnati in temnozeleni. Redki plodovi postanejo debeli, brez okusa, pozneje dozorejo in so slabo obstojni med skladiščenjem.

Najbolj pomembne oblike dušika so štiri: dušik, ki se nahaja v zraku, amonij, nitrat ter organska snov. Vse štiri oblike se neprestano spreminjajo iz ene v drugo, vse to s pomočjo mikroorganizmov, brez katerih se dušik ne bi mogel obnavljati in bi bilo zato življenje na svetu nemogoče.

V glavnem razlikujemo nitrata, amonijeva in amidna gnojila. Nitrata gnojila so najbolj toplotna. Med slednje prištevamo kalcijev nitrat, natrijev nitrat, in čilski soliter. V skupino amonijevih gnojil, spadajo amonijev sulfat, amoniak in amonijeva raztopina. Med amidnimi gnojili je najvažnejša urea, ki je eno najbolj uporabljenih gnojil. Paziti moramo le, da z ureo ne pretiravamo v količinah, saj je precej koncentrirana. Poznamo tudi amonijev nitrat, ki vsebuje bodisi nitrato kot amonijevo obliko.

Dušik je zelo toplov in rastlina ga vsrka le v obliki nitratov. Z dušikovimi gnojili gnojimo spomladi, po možnosti v dveh ali treh obrokih. Gnojilo potresemo na vrh ali ga rahlo pokopljemo (npr. ureo).

Težko je reči, koliko gnojimo. Pri trti naj zelo okvirno povemo, da pri nas potrebuje približno 30 kg / ha čistega dušika. Če gnojimo na primer z ureo, bo-

mo uporabljali 65 kg / ha uree, saj slednja vsebuje 46 % čistega dušika. Polovico ali več bomo potrosili ob brstenju, ostalo pa bomo dali rastlini ob cvetenju. Oljka, ki proizvede 10 kg oljk, potrebuje 270 gr čistega dušika, to je na primer 600 gr uree, od katerih porabimo 400 gr ob brstenju, ostalo pa okrog cvetenju.

FOSFOR je zelo pomemben element za rastline, sodeluje pri tvorbi beljakovin in nukleo beljakovin, pri presnavljanju, pri tvorbi plodov in semen. Fosfor pospešuje rast korenin. Rastlinam daje večjo trdnost, da manj poležejo in na strukturo tal. Dostopnost fosforja v tleh je odvisna od reakcije tal. Najlaže je dostopen v nevtralnih tleh. V kislih tleh postane težko topen, v alkalnih tleh pa kalcij zmanjšuje njegovo delovanje. Rastlina ga vsrka v obliki fosfatnega iona.

Pri rahlem pomanjkanju fosforja ostanejo poganjki kratki in tanki in listi se ne razvijejo do normalne velikosti in debeline. Pri hujši obliki pomanjkanja se začno listi zvijati in rasti pod ostrim kotom, postanejo škrlatno ali bakreno rdeče barve, nakar predčasno odpadejo. Cvetni brsti in cvetovi so redki, plo-

dovi ostanejo drobni in slabo obarvani. Pridetek se precej zmanjša, prav tako odpornost proti zimski pozebi. Pri enoletnih rastlinah ostanejo rastline nizke, pozneje rastejo, težka tvorijo semena.

V glavnem poznamo dve fosforni gnojili: bolj razširjen superfosfat in Tomasova žlindra. Superfosfat je rahlo kisle reakcije, zato ga uporabljamo v nevtralnih ali bazičnih tleh, torej je primeren za naše kraje. Tomasova žlindra pa ima bazično reakcijo. Uporabljamo jo v primeru kisle zemlje.

Fosforna gnojila spravimo v globlje plasti zemlje, saj je zelo težko toplov. Po možnosti gnojimo jeseni. Rezultat gnojenja se ne pokaže takoj, ampak po dolgem času. Pri drevesnicah je posebno važno, da s fosforjem gnojimo kot zalogo, gnojenje pred sajenjem, saj je to edini trenutek, ko lahko denemo gnojila precej v globino. Trta v naših krajih potrebuje približno 10 kg/ha na čistega fosforja na leto. Zelo okvirno naj povemo tudi, da 10 kg pridelanih oljk porabi drevo na leto 20 gr čistega fosforja.

KALIJ sodeluje pri nastajanju beljakovin in skladiščenju ogljikovih hidratov, uravnava rast korenin in ugodno vpliva na debelino, barvo in kakovost plodov. Pospešuje nastajanje škroba in sladkorja. Skupaj s fosforjem kalij pozitivno deluje v primeru presežka dušikovih gnojil. Kalij pomaga, da so rastline odpornejše proti raznim boleznim in zimskim pozebam. Ker uravnava sprejemanje in transpiracijo vode, zmanjšuje

posledice suše.

Kalij je malo toplov, vendar več, kot fosfor. Voda ga ne zlahka izpere, saj se dobro veže s koloidi v zemlji. Dokler ga je v tleh veliko, se porabljeni kalij nadomešča v talni raztopini. Če pa ga je v zemlji malo, ga zlasti težke zemlje veliko vežejo, ko z njim gnojimo. Sadno drevje potrebuje v glavnem precej kalija. Več kalija vsebujejo mladi deli rastline, manj pa starejši. Pri rahlem pomanjkanju kalija rastlina slabše raste in rodi. Listni robovi potemnejo, listi postanejo rjavo rdeči, listni rob se začne sušiti in vihati navzgor. Plodovi so drobni, slabo obarvani za nevtralna do bazična tla. Pri trti lahko zmanjša kislino v vinu.

Glavna kalijeva gnojila so kalijev sulfat in kalijev klorur. Najbolj uporabljen je kalijev sulfat, ki vsebuje okrog 50 % čistega kalija in ima kislno reakcijo. Zato je primeren za nevtralna do bazična tla.

Podobno kot fosforna, tudi s kalijevimi gnojili gnojimo globlje in ne površinsko. Po možnosti gnojimo jeseni. Zelo okvirno potrebuje trta približno 40 kg/ha na čistega kalija na leto, za 10 kg pridelanih oljk pa porabi drevo na leto 100 gr čistega kalija.

Najbolj pogosto in praktično pa je, da posebno v manjših nasadih gnojimo z mešanimi gnojili, ki jih na splošno označimo kot NPK, saj vsebujejo vse tri glavne elemente.

Magda Šturman

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Tesni zmagi prvo in drugo uvrščenih ekip v A-ligi

Panucci kot v Glasgowu Inter ne kaže znakov popuščanja

Pri Genoi in Atalanti jezni s sodniki - Javier Zanetti 400. - Vrnil se je Materazzi

GENOVA/MILAN - Panucci na tekmi Rome v Genovi še ni slekel reprezentančne majice in tako kot Škotski tudi Genoa i zabil odločilni gol v zadnji minuti. Pa še podobna sta si bila, oba sta namreč bila dosežena z glavo po prostem udarcu Pizarra z desne strani. Neodločen izidi bi bil verjetno pravičnejši, saj je Genoa igrala napadalno in bojevito. Tekma je bila lepa. Kljub številnim odsotnostim je Roma predvajala svojo običajno privlačno igro, zataknilo pa se je v napadu in pravih priložnosti Spallettijevi igralci niso pripravili. V drugem polčasu sta obe ekipi nekoliko popustili. Sodnik Rosetti je spregledal dokaj očitno enajstmetrovko v korist Rome (bivši branilec Triestine Bega je nepravilno oviral Vučinića), a Paro je ze Genoo v 25. minuti s silovitim strelom polno zadel levo vratnico. Še pred golom Panuccija je Vučinić po podaji Mancinija prisilil vratarja Rubinha, da je njegov strel z glavo odbil v prečko, De Rossi pa takoj zatem žoge ni uspel preusmeriti v mrežo.

Trener Genoe Gasperini je bil po tekmi zelo jezen na sodnika. »Sodil je enosmerno in se grdo obnašal z mojimi igralci,« je dejal in namignil, da je njegov klub slabo zapisna pri sodnikih.

Znakov popuščanja pa ne kaže niti Inter, ki je tesno premagal Atalanto. V polno sta zadela napadalca Suazo in Cruz. Pri gostiteljih je Zanetti odigral 400. tekmo v črno-plavem dresu, po 95 dneh okrevanja pa se je na igrišče vrnil tudi Materazzi.

Genoa - Roma 0:1 (0:0)

STRELEC: Panucci v 90. min.

GENOA (3-4-3): Rubinho; Konko, Bega, Bovo; M. Rossi (Figueroa od 91.), Pa-

Christian Panucci je edini zadetek na tekmi Genoa - Roma dosegel v zadnji minuti

ANSA

ro 6, Jurić 6, Danilo 6 (Coppola od 74.); Leon, Borriello, Sculli (Di Vaio od 62.).

ROMA (4-2-3-1): Doni; Panucci, Ferrari, Juan, Cassetti; De Rossi, Brighi (Giuly od 67.); Mancini (Esposito od 82.), Pizarro (Barusso od 93.), Tonetto; Vučinić. **Inter - Atalanta 2:1 (2:1)**

STRELEC: Suazo v 10., Cruz v 30., Floccari v 39. min.

INTER (4-4-2): J.Cesar; Maicon, Cordoba, Samuel, Chivu; Zanetti, Dacourt (Materazzi), Cambiasso, Solari (Maxwell); Suazo (Ibrahimović), Cruz.

ATALANTA (4-4-1-1): Coppola;

Bellini, Carrozzi, Capelli, Manfredini (Belleri); F. Pinto, Tissone, Guarente, Langella (Padoin); Doni; Floccari (S.Inzaghi).

Vrstni red: Inter 28, Roma 25, Fiorentina 23, Juventus in Udinese 22, Atalanta 18 in Palermo 18, Sampdoria 17, Napoli in Catania 15, Milan in Genoa 14, Torino 13, Parma 12, Lazio 10, Cagliari, Siena, Reggina, Livorno in Empoli 9.

Danes: ob 15.00 Cagliari - Milan, Empoli - Torino, Lazio - Parma, Livorno - Sampdoria, Napoli - Catania, Reggina - Fiorentina, Udinese - Siena, ob 20.30 Juventus - Palermo

UDINESE Tudi Marino v Vidmu do leta 2012

VIDEM - Udinese razmišlja dolgoročno. Drua za drugim so do leta 2012 podaljšali pogodbo vsi najboljši igralci, vključno s slovenskim vratarjem Handanovičem, včeraj je bil na vrsti trener Marino. Da so še mlademu in razmeroma neuveljavljene- mu trenerju ponudili kar petletno pogodbo, pomeni, da so z njim resnično zelo zadovoljni.

Danes proti Sieni na stadionu »Friuli« začela tekmo postava, ki je zmagala v Firencih. Izjemo predstavlja le diskvalificirani Zapata, ki ga bo zamenjal Coda. Manjkajo poškodovani Asamoah, Mesto, Siqueira in Boudianski, ki naj bi po pisanju krajevnega tiska lahko morda kmalu oblekel dres Triestine. Marino je zadovoljen z ozračjem v moštvu, svari pa pred Sieno: meni, da je slab položaj Toskanec na lestvici nerealen in da bo zamenjava trenerja Mandorlinija z Beretto morda blagodejno vplivala na motivacijo gostov. Marino meni, da je Siena, še posebej pa Locatelli, zelo nevarna v protinapadu.

NOGOMET - Triestina v B-ligi zmagala drugič zapored

Točke dobrodošle, igra slaba

Tržačani so se po prvem голу »usedli«, prebudili pa so šele takrat, ko je Cesena izenačila

Triestina Cesena 2:1 (1:0)

STRELCA: Allegretti v 9.; Turati v 21.dp, Sgrigna v 39.dp.

TRIESTINA (4-3-3): Dei 5,5; Milani 5,5, Lima 6, Kyriazis 6, Pesaresi 6; Antonelli 5,5 (11.dp Rossetti 6), Piangerelli 6, Allegretti 6,5, Sgrigna 6; Šedivec 5,5 (25.dp Graffiedi), Granoche 6 (39.dp Della Rocca). Trener: Maran.

CESENA (4-4-2): Berti; Turati, Doudou, Biasi, Cortellini (16.dp Lauro); Croce (33.dp Fattori), Mezavilla (20.dp Vaščak), De Feudis, Botta; Ferretti, Moscardelli. Trener: Vavassori.

SODNIK: Valeri iz Rima; OPO-MINI: Biasi, Piangerelli, Vaščak, Lima; GLEDALCEV: 5.000.

Triestina je proti zadnjejuvršeni Ceseni prvič v letošnjem prvenstvu drugič zapored slavila, čeprav z igro nikakor ni zadovoljila, saj je pokazala nekaj več zagrizenosti in uigranosti le v prvih dvajsetih minutah srečanja. Potem pa je igrala kot šolarček, ki se zadovolji s šestico.

Po enominutnem molku v spomin na v Afganistanu preminulega italijanskega vojaka je sodnik točno ob 16.uri zažvižgal začetek tekme, ki je bil za obe ekipi izrednega pomena. Za Ceseno je šlo tudi za zgodovinsko srečanje, saj je med tednom po dolgem predsednikovanju družine Lugaresi klub odkupil Igor Campedelli (brat predsednika in lastnika Chieva Luce). Ravno tako je predstavljal novost tudi trener Vavassori, ki je nasledil dogoletnega trenerja Cesene Castorija.

Večji del tekme je potekal ob popolnem molku, saj navijačem Cesene niso dovolili na gostovanje, medtem ko so

Kapetan Triestine Allegretti je odlično izvedel prosti udarec, po katerem je Triestina povedla z 1:0

se ultrasi Triestine odločili za svojevrstno stavko in v stadion niso vstopili. Kljub pomanjkanju bodrenja najbolj glasnih navijačev je Triestina dobro začela in jasno pokazala, da želi izboriti novo prepričljivo zmago. V četrti minuti je Allegretti poskušal presenetiti vratarja Bertija z bliskovitim lobom, a vratarju je žogo le uspelo dvigniti nad prečko v kot. Šlo pa je le za testiranje noge s strani kapetana Triestine, ki je razumel, da je bilo stopalo »toplo«. Tako si je v 8.minuti Šedivec bistro priigral prosti strel na

razdalji kakih 22 metrov, Allegretti pa je minuto kasneje krasno udaril proti vratom in žogo poslal v del vrat, kamor niti Buffon ne bi segel. Pet minut kasneje sodnik Valeri ni hotel kaznovati z enajstmetrovko igro z roko branilca Cesene, dosoditi najstrožjo kazen pa niti ne bi bilo neutemeljeno. Prva četrtina srečanja je jasno pokazala vse hibe Cesene, od prepočasnega kroženja žoge mimo številnih zgrešenih podaj do sterilnosti v napadu, čeprav je treba poudariti, da je šlo v tem primeru bolj za pomanjkanje za-

nimivih predložkov kot za skromnost napadalcev. Vavassorija čaka vsekakor še precej dela, čeprav je za vsakogar težko narediti kakovosten kruh iz slabe moke. Žal se je Triestina kmalu prilagodila igri nasprotnikov, tako da je bil drugi del prvega polčasa nadvse dolgočasen. Triestina ni izkoristila pasov, podaje so bile v glavnem vzdolž sredinske črte, nikoli v globino. Zehanje na tribunah je prekinil le Ferretti v 36.minuti s strelom, ki je šel za las mimo vrat.

Na začetku drugega polčasa je igralce sprejel dež, Cesena pa bi po štirih minutah padavine skorajda spremenila v hladno prho za Tržačane, vendar je volje Ferrettija za las švignil mimo vrat. Pet minut kasneje so gostje strela ogrozili Deieva vrata, tokrat s strelom z razdalje De Feudisa po podaji s peto Moscardellija. Odgovor Triestine ni bil posebnost prepričljiv in Cesena se je v 21.minuti navsezadnje zasluženo dokopala do gola. Dei je z roko pobral podajo nazaj Piangerellija, in sodnik ga je upravičeno kaznoval z indirektnim prostim strelom na črti vratarjevega prostora. Živi zid je dvakrat odbil žogo na sami gol črti, nazadnje pa je po zmedu v kazenskem prostoru usnje v mrežo potisnil Turati. Po prejetem голу je Triestina znova začela igrati, le nekaj sekund po vstopu Della Rocce (po osmih mesecih mirovanja zaradi poškodbe) je prav postavi napadalec podal do Sgrigne, ki je, ob pomoči branilca Cesene, ukanil Bertija. Cesena je poskušala znova nadoknaditi zaostanek, a ji je zmanjkalo časa in moči. Ne glede na končni izid je nekaj bilo vsem jasno: ni bilo treba poznati razmerja sil v B ligi, da si prišel do za-

ključka, da sinoči na Roccu nista igrali prvi dve uvrščeni ekipi na lestvici...

Top: Allegretti je dobro vodil svoje moštvo in odlično izvedel prosti strel za prvi gol Triestine.

Flop: ni sprejemljivo, da ekipa doseže gol, potem sebično neha igrati, prepuosti vajeti igre nasprotniku in le po prejetem голу začne znova pritiskati na nasprotnikova vrata.

Iztok Furlanč

B-LIGA IZIDI 16. KROGA Ascoli - Mantova, 1:3 Avellino - Spezia 2:2, Bologna - Albinoleffe 1:0, Chievo - Pisa 2:2, Frosinone - Grosseto 4:1, Lecce - Ravenna 3:1, Modena - Bari 3:0, Piacenza - Messina 0:1, Rimini - Vicenza 5:1, Treviso - Brescia 3:0, Triestina - Cesena 2:1									
Albinoleffe	15	10	2	3	29:15	32			
Pisa	15	10	2	3	28:22	32			
Bologna	14	9	4	1	19:6	31			
Lecce	14	8	4	2	22:11	28			
Chievo	15	8	4	3	26:19	28			
Brescia	15	8	3	4	23:16	27			
Rimini	15	7	4	4	25:17	25			
Frosinone	15	7	3	5	23:19	24			
Mantova	15	6	4	5	21:14	22			
Modena	15	6	4	5	23:19	22			
Ascoli	14	6	3	5	22:16	21			
Messina	15	5	4	6	12:19	19			
Grosseto	15	4	5	6	11:17	17			
Triestina	15	4	5	6	20:27	17			
Piacenza	15	5	1	9	12:20	16			
Bari	15	3	6	6	15:21	15			
Spezia (-1)	15	3	6	6	20:20	14			
Treviso	15	4	1	10	16:24	13			
Vicenza	15	2	6	7	16:27	12			
Ravenna	15	3	3	9	19:30	12			
Avellino	15	3	3	9	14:22	12			
Cesena	14	0	7	7	12:25	7			

PRIHODNI KROG (1.12. ob 16.00) Albinoleffe - Treviso, Bari - Bologna, Brescia - Chievo, Cesena - Spezia, Grosseto - Ascoli, Mantova - Frosinone, Messina - Avellino, Modena - Triestina, Pisa - Lecce, Ravenna - Rimini, Vicenza - Piacenza

ODBOJKA - Selektor Anastasi izbral igralce za olimpijske pred kvalifikacije

Černic in Manià v dvanajsterici za Catanio

Italija boljša od Nemčije tudi na tretji prijateljski tekmi v Milanu

Še pred včerajšnjo tretjo prijateljsko tekmo v Milanu proti Nemčiji je selektor italijanske odbojbarske reprezentance Andrea Anastasi dokončno izbral 12 igralcev, ki bodo od srede dalje v Catanii nastopili na pred kvalifikacijskem turnirju za uvrstitev na olimpijske igre v Pekingu. Iz seznama sta izpadla center Andrea Sala in mladi podajalec Dragan Travica. Reprezentanco bodo torej sestavljali centri Mastrangelo, Tencati in Bovolenta, podajalca Meoni in Coscione, korektorja Fei in Perazzolo, tolkači Černic, Cisolla, Zlatanov in Martino ter libero Manià. V Catanii se bo Italija najprej pomerila s Črno Goro (brez Srbije!), naslednji dan s Hrvaško, v drugi skupini pa nastopajo Nizozemska, Grčija in Romunija. V soboto bosta polfinalni tekmi, v nedeljo pa finale. Na olimpijski kvalifikacijski turnir, ki bo od 7. do 13. januarja v Turčiji, se uvrsti le zmagovalac, a na igre v Pekingu le zmagovalac turnirja v Turčiji, kjer bo nastopilo osem ekip. Pot »azzurrov« je torej izjemno težka.

V zadnjem dvoboju z Nemci je Italija zmagala s 3:1 (20:25, 25:18, 25:22, 27:25). Anastasi je začel z enako postavo kot v prvem. Podajal je Meoni, centra sta bila Mastrangelo in Tencati, korektor Fei, krili Černic in Cisolla, libero pa Manià. V primerjavi s prejšnjima nastopoma pa je tokrat igralce tudi menjaval. Tako je Zlatanov že v prvem setu zamenjal Cisollo, Bovolenta pa Tencatija, v tretjem in četrtem setu pa je mladi talent Martino pri izidu 21:18 oziroma 17:175 za Italijo zamenjal Černica. Pri Nemcih se je izkazal Pampel, tako da je bila tekma borbena in zanimiva.

ITALIJA - Nemčija 3:1 (20:25, 25:18, 25:22, 27:25)

ITALIJA: Fei 27, Mastrangelo 8, Cisolla 16, Meoni 1, Tencati, Černic 6, Manià' (L), Zlatanov, Coscione, Bovolenta 6, Perazzolo, Martino.

NEMČIJA: Siebeck 10, Walter 5, Pampel 25, Kromm 4, Hubner 9, Tischler 8, Steuerwald (L), Popp 6, Schops, Gunthor 2, Dehne, Andrae, Bakumovski.

Loris Manià in Matej Černic uživata zaupanje novega selektorja

ALPSKO SMUČANJE - Ženski veleslalom

Viharne »azzurre«

Denise Karbon spet prva, tretja pa Manuela Moellg - Ana Drev odlična v drugi vožnji

Denise Karbon je na VSL zmagala že drugič zapored in prevzela vodstvo na skupni lestvici svetovnega pokala z 206 točkami. Druga je s 162 točkami Avstrijka Marlies Schild (Avt)

ANSA

PANORAMA - Italijanka Denise Karbon je zmagala na veleslalomu za svetovni pokal alpskih smučark v kanadski Panorami (2:42,71). Druga je bila Avstrijka Elisabeth Goergl (2:43,13), ki je zaostala 42 stotink, tretja pa je bila Italijanka Manuela Moellg (2:43,22, +0,51). Ana Drev je na drugi progi pridobila 21 mest in bila na koncu osma (2:44,40, +1,69), Mateja Robnik, druga slovenska finalistka, pa je bila 24. (2:46,60, +3,89). Ana Kobal in Maruša Ferk sta odstopili v prvi vožnji.

Italijanke so sezono začele izjemno, kot še nikoli v zadnjih zimah, čeprav to glede na stanje blagajne njihove zveze FIS ni bilo mogoče napovedati. FIS si je zagotovila preživetje v naslednjih treh sezonah le ob pomoči Italijanskega olimpijskega komiteja (CONI), ki jim je namenil milijon evrov. Zato mora novi predsednik Giovanni Morzenti, ki je nasledil Gaetana Coppia, meseco vračati 80.000 evrov. FIS od vsakega italijanskega organizatorja alpskih tekem pokala zahteva 500.000 evrov, zato visi v zraku koledar za naslednjo sezono, ker namerava neplačnikom iz Bormia FIS odvzeti tekme. Denar pa očitno ni vse, posebej ne v športu.

Po dolgotrajnih težavah s poškodbami so se Italijanke pobrale, starejšim pa so povsem enakovredne mlajše na čelu z Moelggovo, ki ima v moški ekipi brata Manfreda, ki je bil na SP v Aareju srebrn v slalomu. Italijani so na šestih tek-

mah petkrat stopili na zmagovalne stopničke...

EVROPSKI POKAL - Vanja Brodnik je v finskem Leviju na tekmi evropskega pokala alpskih smučark zmagala v veleslalomu. Obe vožnji je odpeljala praktično brez napak in na cilj prišla s skoraj sekundo prednosti pred drugouvrščeno Moniko Springl iz Nemčije. Z izjemno drugo vožnjo, ko je dosegla drugi čas, se je Ilka Štuhec s petnajstega mesta prebila na tretjo zmagovalno stopničko.

SMUČARSKI TEK - Norvežanka Marit Bjørgen je zmagovalka tekme svetovnega pokala v prosti tehniki v norveškem Beitostoelnu. Bjørgenova je na 10-kilometrski zasledovalni preizkušnji za 20 sekund ugnala rojakinjo Vibeke Skofterud, tretja je bila Švedinja Charlotte Kalla. Slovenka Petra Majdič je odlično nastopila, glede na dejstvo, da je šlo za prosto tehniko, saj je bila z manj kot minuto zaostanka enajsta. Druga slovenska predstavica Barbara Jezeršek je z nekaj več kot dvema minutama zaostanka osvojila 38. mesto. Moški so tekli na 15 kilometrov. Zmagal je Nemec Axel Teichmann, drugo mesto je osvojil Čeh Lukaš Bauer, tretji pa je bil Šved Anders Soedergren.

NBA - Slovenski košarkar Boštjan Nachbar je v dresu moštva NBA New Jersey Nets vnovič prikazal odlično igro. Na gostovanju v Seattlu je k zmagi New Jerseyja z 98:93 v 18 minutah prispeval deset točk tri skoke in ukradel dve žogi.

ALPSKO SMUČANJE - Moški smuk

Zmagal Hudec, »azzurro« Sulzenbacher tik pod stopničkami

Andrej Jerman na solidnem 12 mestu - Vrstni red krojil veter

LAKE LOUISE, 24. novembra (-STA) - Kanadčan Jan Hudec je zmagal na smuku za svetovni pokal v kanadskem Lake Louise (1:42,70) in tako dosegel svojo prvo zmago v elitni svetovni družini. Drugi je bil Američan Marco Sullivan (1:43,03, +0,24), tretji pa Avstrijec Andreas Buder (1:43,13, +0,34), četrti »azzurro« Kurt Sulzenbacher, 6. pa njegov kolega v italijanskem moštvu Werner Heel. Najboljši slovenski smučar Andrej Jerman je delil 12. mesto (1:43,50, +0,71). Jerman v tem zimskošportnem prizorišču v smukih doslej še ni osvojil točk za svetovni pokal. S številko 13 se je proti cilju olimpijske proge pognal takoj za legendarnim Avstrijcem Hermannom Maierjem (16.) in imel podobne vmesne čase, na koncu pa ga je prehitel. Po prihodu v cilj je sicer nekoliko zmejeval z glavo, vendar je, kot se je pozneje izkazalo po tekmi, prikazal zelo dobro vožnjo glede na razmere, saj je močan veter neprestano spreminjal smeh, sneg pa je povzročal slabšo vidljivost predvsem v zgornjem delu. Za Jermanom, ki je po nastopu najboljših delil

sedmo mesto, so v nadaljevanju zaostali tudi Avstrijec Michael Walchhofer (14.), lanski zmagovalac smukaškega seštevka pokala Didier Cuche iz Švice in svetovni prvak Aksel Lund Svindal z Norveške; slednja sta delila 17. mesto, na 20. pa je bil Američan Bode Miller.

Šestindvajsetletni Hudec, ki je doslej najvišjo uvrstitev v pokalu dosegel s petim mestom lani v Garmischu, je razveselil svojega slovenskega trenerja Dušana Grašiča in tudi domače navijače v kanadskem Skalnem gorovju. Hudec, Kanadčan češkega rodu, je bil drugi na SP v Areju.

Sullivan je prav tako dosegel prve stopničke v pokalu v karieri, Buder pa je izenačil svoj najboljši dosežek.

Vrstni red v svetovnem pokalu, skupno (3): 1. Kalle Palander (Fin) 140, 2. Aksel Lund Svindal (Nor) 134, 3. Manfred Mölgg (ITA), Jan Hudec (Kan) in Marc Gini (Švi) 100, 6. Benjamin Raich (Avt) 86, 7. Ted Ligety (ZDA) in Marco Sullivan (-ZDA) 80, 9. Bode Miller (ZDA) 61, 10. Andreas Buder (Avt) 60.

ATLETIKA

Jonesova je ostala brez medalj

MONTE CARLO - Mednarodna atletska zveza (IAAF) je sprejela dvoletno kazen za ameriško atletinjo Marion Jones, ki je priznala, da je jemala nedovoljena poživila. Poleg tega je IAAF zahtevala, da vrne vse medalje in denarne nagrade, ki jih je osvojila od 1. septembra 2000 dalje, in predlagala, da se za enako kazen odloči tudi Mednarodni olimpijski komite (MOK). Marion Jones je 6. oktobra letos skesano priznala, da si je na vrhuncu kariere - na olimpijskih igrah v Sydneyju 2000 je osvojila pet zlatih medalj - do vrhunskih rezultatov pomagala z nedovoljenimi poživili. Mednarodna atletska zveza ji bo zato odvzela vse medalje in denarne nagrade, podobno pa bo verjetno storil tudi MOK.

Jonesova, ki je že pred časom zaključila aktivno kariero, zato jo dvoletna prepoved nastopanja ne bo preveč prizadela, je bila prva zvezdnica olimpijskih iger v Sydneyju. Osvojila je zlate medalje v šprintih na 100 in 200 metrov, skoku v daljino ter štafetnih tekih na 100 in 400 metrov.

Sampras šokiral Federerja

MACAO - Švicar Roger Federer, številka 1 svetovnega tenisa, je v tretjem ekshibicijskem dvoboju z nekdanjim velikanom moškega tenisa Američanom Petom Samprasom v Macau doživel šok. Teniški »upokojenec« je namreč slavil zmago v dveh nizih s 7:6 (8) in 6:4. Spektakularni dvoboj v nabit polni dvorani je bil že njun tretji v zadnjih petih dneh, po obračunih v Seulu in Kuala Lumpurju. Federer je torkov dvoboj v Seulu dobil po dobri uri igre s 6:4 in 6:3, drugi v Maleziji pa je bil precej bolj tesen, saj je Švicar za zmago s 7:6 (6) in 7:6 (5) potreboval več kot uro in pol. Zanimivo je, da sta se tekmeča v času, ko je tudi Sampras še aktivno igral, pomerila le enkrat. Leta 2001 je v Wimbledonu po petih nizih prav tako slavil Federer. In prav ta poraz je končal Samprasovo vladavino v All England Clubu. Sampras, ki je zdaj star 36 let - deset več od Federerja -, se je od profesionalnega tenisa upokojil že pred petimi leti.

KOŠARKA - 1. SKL

Kopru primorski derbi

Kraški zidar Jadran - Luka Koper 79:96 (11:30, 37:56, 63:77)

KRAŠKI ZIDAR JADRAN: Jurič 25 (4:4), Pantelič 4 (1:2), Djurković 8 (2:4), Vujović 11 (3:3), Meden 1 (1:2), Kobe 2 (2:2), Rozman 9 (1:2), Močnik 4, Kolarevič 15 (0:1).

LUKA KOPER: Richter 1 (1:2), Pantič 23 (3:3), Ručigaj 12, Markič 7 (3:3), Janjušević 12 (1:2), Čmer 11 (2:2), Virjevič 8 (2:2), Držić 4, Pašalič 18 (4:7).

SEŽANA - Košarkarji Luka Koper so upravičili rahlo vlogo favorita in dosegli drugo zaporedno zmago v gosteh, ki jih je popeljala do pozitivnega izkupička 4-3 in zgornje polovice razpredelnice. Oslabljeni domačini na drugi strani pa so doživeli četrti poraz v nizu (2-5), ki jih je prikoval na deseto mesto pred Roglo in Zagorjem KD FT. Trener Kraškega zidarja Jadrana Tomo Krašovec se je pred tekmo pritoževal nad številnimi poškodbami svojih varovancev, ki pa so po večini stisnili zobe za prestižni primorski derbi. Toda to ni bilo dovolj, da bi se Sežanci enakovredno kosali z Luko Koper.

NOGOMET - V 10. krogu 1. amaterske lige v Trebčah slavil San Giovanni

Dve nerodni napaki v obrambi usodni za trebenski Primorec

Pri izidu 0:0 je Braini zgrešil enajstmetrovko - Reakcija in 2:2 - Zatem nova hladna prha

Primorec - San Giovanni 2:3 (0:2)

STRELCI: Podgornik v 12., Bernabei v 16.; v 51. avtogol, v 74. Emili in v 78. min. Bernabei.

PRIMOREC: Trevisan, Ursic (Manfreda), Emili, Di Benedetto, Farra, Carli (Lanza), Laghezza, Milič (Santi), Micor, Braini, Krevatin. TRENER: Sorrentino.

SAN GIOVANNI: Messina, Fonda (Starri), Varagnolo, Pocecco, Santoro, Tampieri (Giorgi), Caserta, Romano (Balzarelli), Cechet, Bernabei, Podgornik. TRENER: Sciarrone.

Neodločen izid bil bil pravičnejši. Tržaški San Giovanni, prvi na lestvici skupine C 1. AL, je v 10. krogu (ena tretjina prvenstva je torej za nami) slavil tudi sredi Trebč in tako še podaljšal prednost pred drugouvrščeno Aquileio (+8 točk), ki danes gosti Sovodenjce. Trebenske kalvarije tako še ni konec. Po šestem porazu v letošnji sezoni, je položaj na lestvici nadvse kritičen. Če bo proseško Primorje danes slavilo v Škocjanu ob Soči, bo Primorec (včeraj kar z dvema Trebencema na igrišču, Peter Carli in Aljaž Milič) ostal na repu lestvice.

Primorec je začel zelo napadalno in v 10. minuti so si rdeče-beli po shemi s kota izborili enajstmetrovko. Brainijev strel z bele točke pa se je odbil od vratnice. Dve minuti kasneje pa prva hladna prha za ekipo trebenskega društva. Negativni junak je znova bil Braini, ki je v kazenskem prostoru nerodno podal slabo postavljenemu Emiliju. Slednjega je namreč presenetil Podgornik in usnje poslal za Trevisanov hrbet. Primorčeva obramba je še enkrat dokazala, da letos ne deluje najbolj zanesljivo (doslej imajo najslabšo obrambo v skupini C, 26 prejetih golov). V 16. minuti je bilo že 0:2. Tokrat je bil s prostega strela iz približno dvajsetih metrov natančen odlični Bernabei (strel čez živi zid). Do konca polčasa so gostitelji skušali zmanjšati zaostanek, toda napadi so bili zelo jalovi. V 26. minuti je Max Micor streljal visoko čez prečko, minuto kasneje pa je še najlepšo priložnost imel Aljaž Milič, ki je dobro opravil svojo nalogo na sredini igrišča. To je bilo v prvem delu tudi vse. Med odmorom je bilo iz Primorčeve slačilnice slišati glasno »pridigo« trenerja Roberta Sorrentina, ki je očitno zdrnila domače nogometaše. V drugem delu so igrali precej boljše in že po šestih minutah zmanjšali zaostanek. Po strelu s kota je vratar Messina odbil žogo s pestjo na-

ravnost v svojega soigralca, ki je neho-te spremenil žogi smer v mrežo. Gol je opogumil rdeče-bele. Trener Sorrentino se je odločil za taktično menjavo: branilca Di Benedetta je premaknil na sredino igrišča in obrambno vrsto zaupal Santiju. V 29. minuti je poteza obrodila sadove: Braini je močno streljal proti vratom, Messina ni zadržal žoge in čvrsti Peter Emili je zatresel mrežo. Upravičeno veselje domačinov, ki bi jim točka prav gotovo dvignila samozavest. Toda le štiri minute kasneje so številni gledalci videli še eno hudo napako v obrambi. Laghezza je z glavo podal vratarju Trevisanu, podaja pa je bila prekratka in Bernabei je kot pravi ropar prestregel žogo in še tretjič zadel v polno. Zadelek je Primorcu odrezal noge, ki je ostal povsem brez moči.

NAŠE OCENE - Nihče od nogometašev trebenskega društva si ne zasluži visoke ocene. Negativni oceni (4,5) za **Brainija**, ki je zgrešil enajstmetrovko in zatem zakrivil še prvi zadelek gostov, in **Laghezzo**, ki je slabo z glavo podal vratarju Trevisanu. V napadu se je solidno boril **Krevatin** (6,5), na sredini igrišča pa sta kar solidno opravila svojo nalogo še **Milič** in **Carli** (tudi 6,5).

IZJAVE PO TEKMI - **Trener Primorca Roberto Sorrentino:** »Sem razočaran. Fantom res nimam kaj očitati, saj so v drugem polčasu dali vse od sebe. Znova sta nam bili usodni dve nerodni napaki v obrambi. Očitno res nekaj ne gre.«

Kapetan Peter Emili: »Neverjetno. Začeli smo še kar dobro, po zgrešeni enajstmetrovki pa smo igrali slabo. Znova smo plačali dve nerodni napaki. V drugem polčasu so se zbrali in lahko bi celo zmagali. Situacija postaja vse bolj kritična.«

Trener San Giovannija Maurizio Sciarrone: »Fantje so dokazali, da so iz pravega testa. V prvem polčasu smo igrali zelo dobro. V drugem pa sem pričakoval reakcijo Primorca, ki je zelo dobra ekipa, trenutno pa je v veliki krizi. Sedaj nas čaka serija težkih tekem (Ponziana, San Sergio), smo pa optimisti, saj bo lahko v kratkem z nami igral novi slovenski napadalec Savič.«

Jan Grgič

OSTALI VČERAJSNJI IZIDI - **Elitna liga:** Palmanova - Union 91 2:1; **promocijska liga:** Staranzano - Isonzo (Covacevich; Macor); **1. AL:** Medea - Azzurra 1:0; **2. AL:** Moraro - Audax 2:2, Muglia - Costalunga 0:2.

Drugi zadelek San Giovannija s prostega strela čez živi zid

KROMA

MLADINSKI NOGOMET - Deželni mladinci, začetniki 7:7 in cicibani

Pozitivni krog za mladince Cicibani: tri zmage in pet porazov

DEŽELNI MLADINCI
Pro Gorizia - Juventina 0:0

JUVENTINA: Kardas, Fici, Lamanda, Patrone, Cipolla, Lorusso, Manni (Cadez, Bevilacqua), Peric, Černic, Simonetti (Paziente), Mohoric. TRENER: Currato.

Mladinci Juventine so proti Pro Gorizii igrali dobro in lahko bi celo zmagali. Varovanci trenerja Currata so imeli številne priložnosti za zadelek, ki pa jih niso znali izkoristiti.

Muggia - Vesna 0:1 (0:0)

STRELEC: Simonis v 67. min. VESNA: L. Rossoni, Burni, Zarba, Simonis, Fantina, S. Rossoni, Leghissa, Tuccio (Rados), Dajič (Sovič), De Bernardi, Martinelli (Zampino). TRENER: Toffoli.

Vesna je zaslužno slavila sredi Milj. Toffolijevi varovanci so stalno držali vajeti igre v svojih rokah in končni izid bi lahko bil še višji. Dobro sta igrala Fantina in Simonis.

ZAČETNIKI 7:7
Pomlad B - CGS A 1:10 (1:0, 0:5, 0:5)

POMLAD B: Carli, Racman, Ferluga, Sancin, Caselli (1 zadelek), Stojkovič, Kovačič, Guštin, Esposito, Laschizza. TRENER: Kos.

Združena ekipa tokrat zasluži pohvalo, saj je predvajala lep nogomet, predvsem pa so se vsi do zadnjega borili za vsako žogo. Gostje pa so izkoristili fizično premoč, saj so bili vsi eno leto starejši od naših nogometašev.

Fincantieri B - Juventina 5:4 (3:1, 1:3, 1:0)

JUVENTINA: Scлаuzero, Cej, Maniaco, Markovič, Visintin (3 zadetki), Esposito (2), Tabaj, Pavlin, Berte', Agbetiaffa Apelete, Marega, Matussi. TRENER: Calligaro.

Srečanje med ekipo iz Tržiča in Juventino je bilo izredno izenačeno, v končnici pa se je sreča nasmejala varovancem trenerja Calligara, ki so tako pod streho spravili nove tri točke.

CICIBANI
Mladost A - Gradese 3:1 (1:1, 0:0, 2:0) MLADOST A: Visintin, Danielis, G. in N. Terpin, Furlani, Devivo, Peric (1 zadelek), Cosani (2), Faidiga, Gergolet. TRENER: Fergolia.

Tokrat je Mladost igrala zelo dobro, vsi so se borili za vsako žogo in na igrišču pokazali kaj znajo, tako da je treba vsem čestitati za odličen nastop.

Mladost B - Pro Romans 10:2 (4:1, 3:1, 3:0) MLADOST B: Zanier, Gergolet (1 zadelek), Juren (4), Petejan, Fajdiga, Čevdek (4), Trevisan (1). TRENER: Gergolet.

Mladost je zaslužno prišla do visoke zmage, saj so varovanci trenerja Gergoleta imeli vajeti igre stalno trdno v svojih rokah.

Ponziana - Breg 2:4 (0:2, 1:1, 0:1) BREG: Kofol, Žerjal (1 zadelek), Bageda, Deluisa, Glavina (2), Tul, Gregori, Giacca, Segulin, Smotlak, Gruđen, Lončar (1), Antozzi. TRENER: Stojkovič. Brežani so prišli v gosteh do lepe zmage, vendar kot je potrdil tudi sam trener, v tej kategoriji rezultat je postranski, saj je pomembno predvsem, da se otroci zabavajo.

Juventina B - Itala San Marco 0:18 (0:10, 0:2, 0:6) JUVENTINA B: Jakumin, Barone, Tunani, Trevisan, Boskin, Medeat, Sarullo, Graziani. TRENER: Arena.

Proti starejšim igralcem letnika 97, igralci Juventine so vsi letnik 97, so bili zdesetkani varovanci Saveria Are-

Domači šport

DANES, nedelja, 25. novembra

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Tricesimo; 14.30 v Križu: Vesna - Seveglano

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v San Giovanniju al Natissone: Centro Sedia - Kras Koimpex

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Ogleju: Aquileia - Sovodnje; 14.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Primorje Interland

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Begliano; 14.30 v Ronkah: Ronchi - Zarja Gaja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Pomlad - Pordenone

NAJMLAJŠI - 10.30 v Pordenonu: Pordenone - Pomlad

NAJMLAJŠI 1994 - 10.30 v Trebčah: Pomlad - San Giovanni

KOŠARKA

MOŠKA C2-LIGA - 18.00 pri Brišičkih, Ervatti: Jadran Mark - Phone Aviano

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI - 10.00 v Vidmu: VBU - Sloga Multinvest; 10.00 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia Terpin - Fincantieri; 11.00 v Trstu: Rigutti - Soča Gostilna Devetak

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 na Proseku: Kontovel - Sokol

JUTRI, ponedeljek, 26. novembra

KOŠARKA

UNDER 21 MOŠKI - 21.00 v Vidmu, Carnera: Snaidero - Bor NLB; 21.00 pri Brišičkih, Ervatti: Kontovel - Falconstar Tržič

HOKEJ NA ROLERJIH - Pomembna zmaga Poleta v Milanu

»Težke« točke

Slabe razmere za igro - Dva zadetka Jureta Ferjaniča - Vrtar Petronijevič odločilen

Milano Rams 17 - Polet ZKB Kwins 3:5 (2:2)

POLETOVI STRELCI: Jure Ferjanič 2, Fajdiga, Battisti, Stella.

POLET: Petronijevič, Mojmir Kokorovec, Matteo De Iaco, Jure Ferjanič, Samo Kokorovec, Battisti, Stefano Cavaliere, Gianluca Cavaliere, Doriano De Iaco, Fajdiga, Lončar, Stella. TRENER: Aci Ferjanič.

Tri pomembne točke Poleta v boju za obstanek v hokejski A1-ligi na rolerjih. Ekipa Milano Rams 17, ki v letošnji sezoni še ni zmagala, je vsaj na papirju slabši nasprotnik, toda včerajšnje razmere za igranje so bile res slabe. »Pred tekmo smo celo mislili, da tekme ne bomo odigrali,« nam je povedal športni vodja in hokejist Poleta Matteo De Iaco. »Plastični parket je bil zaradi obilnega deževja zelo vlažen, kar je pogojevalo igro obeh ekip. Pravzaprav je to bilo pisano na kožo teh-

nično slabšim Milančanom, ki so se nam po tekmi iskreno zahvalili, da smo sploh pristali na igranje.«

Prvi polčas je bil precej izenačen in se je zaključil z izidom 2:2. V drugem delu pa so openski »konji« pritisnili na plin in povedli na 4:2. Z igralcem več na igrišču (power play) so Milančani zmanjšali zaostanek, tri minute kasneje pa so Ferjaničevi varovanci še petič zatresli domačo mrežo. Trinajst minut pred koncem srečanja so gostje

JURE FERJANIC

KROMA

Igralke ŠK Kras gostje jutrišnjega Športela

Gostje jutrišnjega Športela (Tv Koper-Capodistria ob 22.30) bodo člani oziroma članice namiznoteniške ekipe športnega kroška Kras iz Zgonika. Z voditeljem oddaje Igorjem Malalanom se bodo pogovarjale Sonja Milič, Irena Rustja in Eva Carli. Anketo o namiznem tenisu bo pripravil sodelavec Jara Košuta. Sledili bodo prispevki o košarkarskih tehnikah Brega, Bora in Jadrana, o ženskem goriško-tržaškem odbojgarskem derbiju Govolley - Bor Breg in o petkovi predstavitvi publikacij ZŠŠDI. Nazadnje bo na vrsti še nagradna igra. Gledalci morajo pravilno odgovoriti na vprašanje: koliko zlatih kolajin je na SP osvojila kotalkarica Tanja Romano?

MOŠKA C-LIGA - Sloga Tabor boljša od Buie

Na Opčinah obveljala tradicija, Val Imsa končno prebil led, poraz Sočanov

Sloga Tabor Televita - Buia: 3:0 (25:19, 29:27, 25:22)

SLOGA TABOR TELEVITA: Vasilij Kante 19, Riolino 11, Slavec 6, Sorgo 7, Igor Veljak 8, Vanja Veljak 5, Privileggi (L), Bertali, Mirko Kante, Paganini, Matevž Peterlin 3. TRENER: Bosich

Tradicija je obveljala tudi tokrat: Buja je namreč v vseh letih, odkar igra proti slogašem na Opčinah zmagala le enkrat, in tudi tokrat je morala priznati premoč naše ekipe.

Sloga Tabor Televita je zaigrala res učinkovito, naši igralci so bili trdno odločeni, da se ne pustijo presenetiti in so bili zbrani od začetka tekme do konca, in se niso prepustili malodušju niti takrat ko so morali nasprotnike zasledovati. Dobri so bili v bloku in napadu, pa tudi v polju so bili zelo dobro postavljeni. Prvi set so naši igralci osvojili brez težav, visoko povedli tudi v drugem (16:11), ko je Buia začela razliko zmanjševati in jih ujela pri triindvajseti točki. Do prve set žoge je prišla Sloga Tabor, Buii je imela nato dvakrat zaključni udarec, na koncu pa so bili prisebnejši naši igralci. Tretji set je začel v znamenju Buie, ki je vodila že z 16:12, vendar se naši igralci niso predali, in so z igro v kateri praktično ni bilo več napak, obrnili set v svojo korist.

Ambrož Peterlin, ki letos igra pri Buii, je tekmo ocenil takole: »Bili smo preveč živčni, zlasti jaz, da bi lahko upali na zmago. Sloga Tabor je zmagala povsem zasluženno in če bo s tako igro nadaljevala, ji mesto v play-offu ne more uiti. Če smo morali izgubiti s 3:0, pa sem zadovoljen, da je bilo proti mojemu matičnemu društvu in ne proti komu drugemu«. (INKA)

Val Imsa - Vivil 3:1 (25:21, 25:16, 25:27, 25:22)

VAL IMSA: Pantič 5, Lavrenčič 8, Ombrato 25, Mucci 8, Nanut 3, Berzacola 10, Plesničar (L), Florenin 2, Brisco 0, Sancin, Povšič, Corva. TRENER: Jerončič.

Valovci so končno prebili led. Vivil je na lestvici res imel le eno točko, a osvojil jo je pro-

Ombrato (Val) se je izkazal

ti solidni Prati in tudi v Štandrežu ni odigral podrejene vloge. Navsezadnje še ima nekaj izkušenih igralcev, čeprav nastopa letos oslavljen in slabše pripravljen. Skratka, tekma je bila za obe ekipo pomembna, na začetku pa zaradi tega tudi zelo izenačena. V končnici je pri izidu 21:20 za goste izkušeni Florenin zamenjal mladega Pantiča, Val pa je dosegel pet zaporednih točk, od teh je Florenin prispeval dve. V naslednjem setu je Val spet zaigral z začetno postavo in set osvojil brez večjih težav. V tretjem setu se je valovcem že nasmihala gladka zmaga, saj so vodili z 21:17, zaradi nekaterih neforsiranih napak pa je prednost skopnela, v izenačeni končnici pa je bil Vivil boljši. K sreči pa Jerončičevih igralcev ni zajela panika in so četrti set spet pričeli s pravo nogo, prednost pa v bistvu obdržali do konca.

Tokrat je najboljšje doslej igral korektor Ombrato, ki je dosegel 25 točk iz 40 napadov. Valovci so pokazali tudi ostrejši servis, veliko točk pa je dosegel tudi podajalec Berzacola z

napadom po drugem dotiku. Teh točk je bilo kar osem iz 12 poskusov. Precej dela pa čaka valovce še v obrambi. Tudi tokrat je bila odločno preveč statična. Upati je vsekakor, da bo zmaga blagodejno vplivala na razpoloženje v moštvu.

Soča Zadrúžna banka Doberdob Sovodnje - PAV Natisonia 1:3 (23:25, 19:25, 25:22, 12:25)

SOČA ZSDB: Braini 8, Testan 10, S. Černic 11, J. Černic 3, I. Černic 5, Valentinčič 13, Košir (L), Čevdek 1, Ma. Černic 1. Devetak 0, Škorjanc, Juren. TRENER: Battisti.

Tekma se je začela z enominutnim molkom v spomin na družbeno-političnega delavca, a tudi nekdanj odličnega odbojkarja Mirka Špacapana, ki je bil tudi soigralec Sočinega trenerja Lucia Battistija.

Takoj na začetku se je pokazalo, da je PAV Natisonia precej boljši kot kaže njegov sedanj položaj na lestvici. Sočani, za katere je po poškodbi na podajalskem mestu spet igral Jan Černic, so začeli zelo pogumno. Tekma je bila izenačena vse do izida 21:21, ko so gostom uspeli nekateri boljši servisi, kar je bilo odločilno. Začetek drugega seta je bil slabši, toda Sočanom je vseeno uspelo nadoknaditi začetni zaostanek, po izenačanju na 18:18 pa jim je zmanjkalo nekaj mentalne moči.

Najboljšo igro so domači igralci pokazali v tretjem setu, ko so visoko povedli kar s 14:1. Žal so nato precej popustili. Njihova prednost je bila že tako velika, da seta sicer nikakor niso mogli izgubiti, vendar pa se je to poznalo na njihovo igro v zadnjem setu, ko so popolnoma popustili, solidni gostje pa so to spretno izkoristili in prepričljivo prevladali, predvsem po zaslugi bloka in napada. V tem setu je krstni letošnji nastop opravil mladi podajalec Robert Devetak (letnik 1992).

Ostali izidi: San Vito - Basiliano 3:0, Faidis - VBU np, Cus Trieste - Prata 0:3. **Vrstni red:** San Vito 13, VBU* 12, Prata 11, **Sloga Tabor Televita** 10, Buia in Pav Natisonia 8, Basiliano 7, CUS Trieste 6, **Soča ZBDS** in Faidis* 4, **Val Imsa** 3, Vivil 1 (* s tekmo manj).

ŽENSKA C-LIGA

Sloga List v Martignaccu nudila premalo pravega odpora

Libertas Megaintersport Martignacco - Sloga List: 3:0 (25:7, 25:18, 25:18)

SLOGA LIST: Ciochi 4, Cvelbar 5, Fazarinc 9, Pertot 8, Alice Spangaro 1, Starec 0, Chirani (L), Gantar 1, Maurovich 2, Michela Spangaro 1, TRENER: Maver

Iz Martignacca se Sloga List vrača s pekočim porazom. Negativni rezultat je bil sicer pričakovan, saj Martignacco ni ekipa proti kateri bi naše igralkke objektivno gledano lahko računale na točke, vendar smo od slogašic le pričakovali večji odpor.

To velja zlasti za prvi set, v katerem so naše igralkke grešile kot na tekočem traku in Libertas Martignacco je do zmage prišel brez vsakega naprezanja. Velika telovadnica je prav gotovo pogojevala igro Sloge List, vendar je to lahko le delno opravičilo. Nekoliko bolje je šlo našim igralkkam od rok v naslednjih dveh setih, vendar so bile premalo učinkovite in disciplinirane zlasti v polju, kar je seveda pogojevalo vso nadaljnjo igro.

Trener Maver je preizkusil vse svoje igralkke, vendar do preobrata ni prišlo, in Slogašice morajo pač obrniti stran, in na ta nastop čimprej pozabiti. (INKA)

Ostali izidi: Rivignano - Talmassons 3:1, Libertas Trieste - Volleybass 3:2, Vivil - Biesse Triveneto 0:3, Cormons - Chions 1:3, Virtus TS - Porcia 3:2, Palazzolo - Lucinico 0:3. **Vrstni red:** Porcia in Lucinico 18, Martignacco in Biesse Triveneto 17, Palazzolo 16, Libertas TS 10, Volleybas, Rivignano in Chions 9, Virtus TS in Cormons 7, Talmassons 6, **Sloga List** 4, Vivil 0.

Obvestila

SK DEVIN vabi vse člane in društvene simpatizerje na predstavitev nove smučarske sezone 2007/2008, ki bo v Kamnarski hiši, oz. Grudnovi hiši v Nabrežini v petek 30. novembra ob 19.30.

ŠD SK BRDINA organizira zimovanje v kraju Forni do Sopra od 22. do 29. decembra 2007. Zanimati lahko pokličejo na štev. 3475292058. Vljudno vabljeni.

ŠZ JADRAN vabi jutri, 26 novembra ob 19. uri v telovadnici Ervatti pri Briščikih na predstavitev projekta Jadran. Toplo vabljeni.

SK DEVIN prireja sejem rabljene smučarske in kolesarske opreme v hali F tržaškega sejmišča na Trgu De Gasperi 1še dane in jutri od 10.30 do 20.30. Za informacije tel. 3335201854 - www.skdevin.it

ŽENSKA D-LIGA - Proti Govolleyju v prvem tržaško-goriškem derbiju

Bor Breg prepričljivo boljši

Igra na dobri ravni - Odločilni centra Della Mea in Flego - Gladek poraz Kontovela v Roveredu

Govolley Kmečka banka - Bor/Breg Kmečka banka 0:3 (22:25, 21:25, 20:25)

GOVOLLEY KMEČKA BANKA: Uršič 14, Černic 15, Visintin 1, Manià 1, Danielis 4, M. Zavadlav 5; Alberti (L), G. Zavadlav, Bressan, Petejan. TRENER: Petejan.

BOR BREG KMEČKA BANKA: Colsani 6, Della Mea 11, Vodopivec 8, Spetič 12, Flego 8, Gruđen 1; Contin (L), Žerjul 0, Legovich 0, Grgič, Sadelovski, Sancin. TRENER: Kalc

Slovenski deželni derbi četrtoliigašic so v telovadnici goriškega Kulturnega doma povsem upravičeno in suvereno osvojile odbojkarice trenerja Marka Kalca, ki so v samih treh nizih igre prevladale nad domačinkami Govolleya. Tržačanke so imele vaje igre v svojih rokah skozi celotno srečanje in, če izvzamemo uvodni del drugega niza, bile tudi stalno v vodstvu. Tu pa tam so se jim gostiteljice približale na točko ali dve, nakar so si večinokrat same, z neizsiljenimi lastnimi napakami, pripravile stik z gostjami. Zmaga je tako pripadala bolj izkušeni in obenem uravnovešeni ekipi, ki je imela primerno krite vse igralne pozicije. Predvsem pa sta o končnem zmagovalcu odločala Borova centra Della Mea in Flego, ki sta sami prispevali skoraj polovico po lastni zaslugi osvojenih točk. Domači blokerki sta tokrat igrali pod normalnim standardom in še posebno je manjkala običajni doprinos Isabel Mania', ki je srečanje odigrala z bolečinami v hrbtu. Ključnega pomena je bila tudi dobro postavljena obramba gostujoče ekipe,

ki ji je še dodatno olajšala delo okoliščina, da so varovanke trenerja Petejana napadale skoraj izključno iz cone 4. Borovke so lahko posledično pravočasno postavljale blok in uredile obrambo. Vsekakor je bilo srečanje na zadovoljivi ravni, kar velja še predvsem za prvi niz.

Pred samim začetkom srečanja so se prisotni z enominutnim molkom poklonili spominu Mirka Špacapana, nakar smo bili priča izenačeni igri, ki se je dokončno privesila na stran tržaških odbojkaric pri stanju 16:14 v njihovo korist. Izkoristile so serijo napak domačih napadalke, ko so le-te forsirale napad, da bi presenetile pazljivo in dobro urejeno obrambo nasprotnic. Drugi niz je bil izenačen vse do vodstva gostij 22:20, ko so si z dvema zaporednimi napakami domačinke napravile vloženi trud. V tretjem nizu so si Grudnova, ki je med drugim zanesljivo zalagala napadalke z optimalnimi podajami, in soigralke kmalu nabrale razliko treh točk, ki so jo potem umirjeno privedle do konca srečanja.

Ob koncu srečanja je bil trener Kalc zadovoljen s predstavo svojih varovank in jim čestital za uspešno igro. Ravno tako je bil zadovoljen z nivojem srečanja, ki je bil tudi po njegovem mnenju predvsem v prvem nizu na zaželeni višini. Tudi trener Petejan ni ob koncu kazal pretiranega razočaranja, četudi se zaveda, da so predvsem mlajše igralkke proti koncu srečanja delno zatajile in ostale na površju le bolj izkušene kot n.pr. Paola Uršič. (J.P.)

Blok in obramba združene ekipe Bora in Brega sta bila sinoči v Kulturnem domu večkrat na mestu

BUMBACA

Roveredo - Kontovel 3:0 (25:10, 25:21, 25:19)

KONTOVEL: Bukavec 7, Lisjak 5, Pertot 0, M. Starc 6, Verša 1, A. Zuzič 9; Kapun (L), Micussi 1, V. Zuzič 0, Milič, N. Starc. TRENER: Cerne.

Kontovelke tokrat niso igrale kot znajo, predvsem pa niso pokazale tiste borbenosti in tiste igre v obrambi, ki sta jim v prejšnjem krogu omogočili, da so proti šestarki Pozza osvojile točko. Odločilnega pomena je bil poraz v prvem nizu, ki je varovankam trenerke Cerne odvzel samozavest in prepričan-

je v lastne sposobnosti. Začetek je bil skoraj katastrofalen, saj so Kontovelke zgrešile vseh prvih pet napadov. V obrambi so bile preveč statične, na mreži pa niso uspеле zaustaviti najboljšje tolkačice Rovereda Temporinijeve, ki je s krila (z odličnimi udarci v paralelo) našim odbojkaricam povzročala hude preglavice, tako da je bil uvodni niz povsem enosmeren. V drugem setu pa se je slika nekoliko spremenil, saj so se gostiteljice enakovredno borile vse do 20. točke, toda v končnici jim je zmanjkalo. V tretjem nizu pa so ponovno preveč

grešile v napadu, v obrambi pa so se premikale prepočasi. Edina svetla točka črne sobote Kontovela je bila Anja Zuzič, saj je edina, ki je res zadovoljila z igro.

Ostali izidi: Pasian - Cervignano 1:3, Buia - Manzano 3:2, Il Pozzo - Fiume Veneto 2:3, Tarcento - Cordenons 3:0, Paluza - Reana 1:3.

Vrstni red: Tarcento 21, Cervignano 20, Cordenons 14, **Bor Breg Kmečka banka**, Roveredo in Pozzo 12, Buia in Reana 10, Paluza 8, Manzano 7, Fiume Veneto 6, **Govolley Kmečka banka** in Pasiano PN 5, **Kontovel** 3.

emisfero
pot do ugodnosti

OBLETNICA

Z ZVEZDAMI POSUTE PONUDBE

Nadevani sveži tortelini FINI

- Paglia e fieno s klobaso, gobami in krompirjem
- Ravioli z dušeno govedino
- Grantortello skuta in špinoča
- Grantortello
- Panzerotti z zeljčki
- Tortellini s surovim pršutom

250 g, 6,32 €/kg
€ 1,58

Ekstradeviško oljčno olje DANTE

1 liter
€ 3,60

Pijača COCA COLA

2 litra, 0,70 €/liter

2.691 lir
€ 1,39

Kava
LAVAZZA
Crema e Gusto
4 x 250 g

12.566 lir
€ 6,49

12 ribjih
palčk
FINDUS
zamrznjene
300 g, 8,00 €/kg

4.647 lir
€ 2,40

Kolač Gran Panettone MAINA

1 kg

5.789 lir
€ 2,99

Prašek za pralni stroj DASH

60 pranj, 5700 g

21.105 lir
€ 10,90

PROMO CENA
€ 699,00

POPUST 28%
S KLUBSKO KARTICO

€ 499,00

Notebook PACKARD BELL MH 35

- procesor intel dual core i2310
- 2gb ddr2 ram spemina
- 160gb serial ata trdi disk
- dvd +/- rw dual layer pekoč
- 15,4" wxga glave 1280x800 ekran
- video kartica sis m672 256mb
- stereo zvočniki • mikrofoni • line out
- cardreader 4v1 • vga out • lan 10/100
- razširjena tipkovnica • wifi 802.11/b/g
- windows vista home premium

Žarnica BL2 R/E
duluxstar OSRAM
20W, E27 navoj

11.424 lir
€ 5,90

PROMO CENA
€ 69,90

POPUST -20%
S KLUBSKO KARTICO

€ 49,90

Električni aparat za testenine AMPIAMOTOR

ODPRTO V NEDELJO, 25. NOVEMBRA. DECEMBRA DO BOŽIČA VEDNO ODPRTO, TUDI OB PONEDELJIKIH ZJUTRAJ

Do 29. novembra 2007 - Hipermarket Emisfero
MONFALCONE/TRŽIČ (GO)

Kraj San Polo - Ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek 14.30 - 20.30 - od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Naše kraje bo hitro prešla severna vremenska fronta, pred njo bodo v prizemnih plasteh od jugozahoda pritekali vlažni tokovi. Jutri bodo pritekali suhi severni tokovi.

Nad severnim Sredozemljem je ciklonsko območje. Hladna fronta, ki se od severa bliža Alpam, bo v večernem času zajela Slovenijo. Pred njo priteka k nam od jugozahoda topel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.25
Dolžina dneva 9.07.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 13,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	9	2000 m	1
1000 m	9	2500 m	-2
1500 m	4	2864 m	-4

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.28 najnižje -18 cm, ob 9.29 najvišje 59 cm, ob 16.24 najnižje -68 cm, ob 23.08 najvišje 28 cm.
Jutri: ob 4.13 najnižje -10 cm, ob 10.05 najvišje 51 cm, ob 17.03 najnižje -63 cm, ob 22.11 najvišje 35 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Oblačno bo do pretežno oblačno. Čez dan se bodo predvsem v vzhodnih predelih pojavljale zmerne do močne padavine, deloma nevihte. Meja sneženja v Julijskih Alpah in predalpah bo nad okrog 1500 m. Ob morju bo pihal zmeren jugozahodnik.

Oblačno bo. Dež bo dopoldne oslabil, popoldne in zvečer pa se bodo padavine spet okrepile in v noči na ponedeljek ponehale. Ob koncu padavin se bo meja sneženja spustila do nadmorske višine okoli 500 m. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 11, na Primorskem okoli 13, najvišje dnevne od 8 do 14, ob morju do 16 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Delno jasno bo. Pihal bo zmeren severovzhodni veter, v visokogorju močan severni do severozahodni veter. Zvečer se bo ohladilo.

Jutri in v torek bo precej jasno. Po nižinah bo zjutraj in dopoldne megla. Nekoliko hladneje bo.

DOPIS IZ PARIZA - Država pod pritiskom vala stavk in manifestacij

Francija kot okrnjeni velikan

Ponovno so Francijo ohromile stavke in manifestacije: ni dolgo, ko so gorele »banlieues«, ni dolgo, ko so manifestacije proti zakonu CPU (zakon o prvi zaposlitvi) blokirale univerze ter običajen potek življenja in niti pred mesecem dni je stavka uslužbencev SNCF (francoska državna železnica) ter RATP (pariški javni prevoz) postavila na kolena državo in Pariz. Kaj znova vre pod loncem?

Začelo se je, ko je Sarkozy znanil ukinitve pravice zgodnje upokojitve železničarjev: vsakdo brani kar ima in takoj je prišlo do

stavke. Stvar je bila toliko bolj občutena, ker vsaka blokada vlakov in metroja povzroči pravo zmedo, saj so avtoceste za prestolnico in javna prevozna sredstva že itak nabasana. V takih premerih morajo Parižani zgodaj od doma in se potrpežljivo porivati na prepolnih redkih vlakih ali potrpežljivo čakati v prometnih zastojih. Pariški metro je zagotovil v poprečju 4 vlake na 1 (to pomeni, da so nekatere proge nudile nekaj vlakov, druge skoraj nič), še večji problem pa je bil na mreži RER (-vlak, ki povezuje Pariz s periferijo), kjer so na progi A in B popolnoma

prekinili promet. Tokrat se ni ponovil scenarij iz leta 1995, ko so železničarji popolnoma odpovedali, ker morajo po novem zakonu zagotoviti določeno število vlakov, ki ublažijo težke posledice in prepreči paralizacijo sistema. Namreč, poleg zmede je tudi ekonomska škoda velika: ljudje se ne premikajo, torej ne kupujejo, ne gredo v restavracije, gledališča, itd. Tokrat je izguba precejšnja, ker je stavka zajela tudi druge poklice. Večina sicer se z železničarji ne strinja, ker ne vidi razloga, zakaj bi morali prej v penzijo, ampak večina Francozov je nezadovoljna, ker je njihova kupna moč vedno manjša. Seveda to nezadovoljstvo ni strela iz jasnega. Na primer glede pedagoškega kadra na licejih: že dolgo je govor o prenizkih plačah in tudi o težkih delovnih pogojih na določenih šolah, kjer so grožnje na dnevnem redu, fizični napadi pa vedno bolj pogosti. Ko smo pri izgredih: med stavko je prišlo tudi do požarov in poškodb na železniških progah, ki pa so (verjetno) le vandalski akti in imajo s stavkajočimi bolj malo opraviti.

Torej na eni strani je Sarkozyjeva vlada in reforme, na drugi nezadovoljni francozi, ki si želijo obdržati pridobljene pravice ter imeti dovolj kupne moči. Predsednik hoče liberalizirati sistem, ker francosko gospodarstvo ni v najboljšem stanju, toda po drugi strani to lahko okrne socialni sistem, zato stavke. In prav tu si mačka lovi rep oziroma gre za začarani krog, kjer določene pravice (ali kot jih nekateri imenujejo »privilegiji«) onemogčajo razvoj

ekonomije, ki torej ne more vzdrževati socialnega sistema. Problem je v celotnem sistemu, ki se kot okrnjeni velikan ne more prilagoditi današnjim spremembam. Nekateri ekonomisti opozarjajo, da krpanje hlače ne bo zadostovalo, ampak bo treba kupiti nove: nujna je korenita sprememba sistema, saj stari način proizvodnje ne ustreza novim razmeram (tehnološki napredek, hitro pretakanje informacij, staranje prebivalstva itd.). Ker nenazadnje, kar mori Francijo, mori tudi druge države stare Evrope; v Italiji, Veliki Britaniji, Španiji itd. je veliko več stavk,

le da so francoske bolj vidne in slišne. Časopis Le Monde je opozoril, da stavke v Franciji ne moreš odpraviti s tleskom prstov. Leta 1995 je prekinitev javnih prevoznih sredstev popolnoma paralizirala državo in tedanji prvi minister Alain Juppé se je moral ukloniti protestnikom, Dominique de Villepin pa je zaradi neposlušanja državljanov ob izgredih v »banlieues« izgubil stol. Stvari so se zaenkrat pomirile, stranke so stopile v pogajanja, toda če ne bodo dobile rešitve, so decembra napovedane že nove stavke.

Jana Radović

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Zadružna
kraška banka

26359

Zadružna banka
Doberdob in Sovodnje

700246

Prispevke lahko nakažete na posebne račune »Za obnovo bolnice Franje«

Banca di Cividale

Kmečka banka

Antonveneta

(agencija 8 - Ul. Filzi)

404860

12970S